ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ПЕТЪК | 13 АПРИЛ | 2018 ГОДИНА/28 | БРОЙ 71 (7920)

КОЙ ПЕЧЕЛИ?

Гротесковите постановки в голямата офанзива срещу Русия 10 и 29

ПРОСВЕТЛЕНИЕ

Белият дом: Може да не ударим Сирия 9

БЪЛГАРИТЕ СЕ ТОПЯТ СЪС 142 НА ДЕН 5

ПИБ си призна, че е искала да даде 80 млн. евро на Гинка

ББР и УниКредит мълчат за интереса си по сделката за ЧЕЗ

На 19 декември м.г. Първа инвестиционна банка (ПИБ) изпраща писмо за подкрепа, с което заявява интерес за финансиране на покупката на активите на ЧЕЗ в България. Сумата, за която става въпрос, е 80 млн. евро, обяви председателят на парламентарната комисия, изясняваща казуса, Желю Бойчев. От УниКредит Булбанк обаче са отклонили въпросите, криейки се зад "професионална тайна". През февруари ПИБ отрече да е искала да финансира Гинка Върбакова по сделката за ЧЕЗ. И тогава от УниКредит си замълчаха заради "търговски взаимоотношения".

Втора седмица депутатите нямат официален отговор дали Българската банка за развитие е искала да финансира "Инерком". От комисията имат готовност да питат за това БНБ и Банковия надзор.

3

ЧЕТИВО

ПЕГАС

Поетичният талант на Багряна 22

Неделник

Отец Матей Преображенски - личност смайваща, легендарна 14

Поскъпва екотаксата за стари автомобили 6

Страсбург поряза Сакскобургготски за „Кричим" 4

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Желяз Андреев и приятелката му дойдоха пред Съдебната палата в София, за да благодарят на десетките граждани, които излязоха да ги подкрепят. Външно министерство най-сетне започна да разглежда казуса на българина, за когото САЩ искат екстрадиция

2

НЯКОЛКО ДУМИ

Ина МИХАЙЛОВА

МЪЧИТЕЛНА АГОНИЯ

Бедна, бедна Цачева! Защо не подаде оставка след бягството от Софийския затвор? Нямаше да има нужда дори от сълзи. Сега ревът е голям, резилът - огромен. Изложи се като кандидат за президент и за депутат, а сега и като министър.

Преди ден Цачева усукваше, че ведомството й не може нищичко да направи за екстрадицията на Желяз Андреев, но вчера главният прокурор я закла. Единственото спасение за Желяз и още четирима българи е правосъдното министерство да инициира спешни консултации. Година липсвала неотложност, затова държавата не си мръднала пръста, оправда Сотир Цацаров безхаберието на кохортата. Чакали яйцето да опре отзад, а микрофоните да застанат пред тях.

Сега пожарникарят спешно си спретна пиар на гърба на лековерния зрител. В опит да демонстрира колко е гъст с американците Борисов нареди на МВнР да действа. А за правосъдния министър какво ще отреди? Да не си подава главата от пясъка, щото отдавна трябваше да е взета. Заради рапорта пред Брюксел, че ще приемем Истанбулската конвенция до края на февруари, без да е чут гласът на българските граждани. За бягството на затворници. И заради абсолютната некомпетентност.

Оставката била най-лесното нещо. Що се мъчите?

ISSN 1980-1143

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

Властите цяла година не съдействали на Желяз Андреев

МВнР спешно изяснява казуса, а Цацаров отказа арест за още четирима българи

След цяла година бездействие по казуса с Желяз Андреев външно министерство най-накрая започна да си изяснява обвиненията на САЩ срещу българина. МВнР съобщи вчера, че по разпореждане на Бойко Борисов е предприело "спешни действия за изясняване на обстоятелствата". Зам.-външният министър Юрий Щерк е поканил на среща американския посланик у нас Ерик Рубин, посланикът ни във Вашингтон Тихомир Стойчев пък е поискал спешно да бъде приет от зам.-помощник държавния секретар за Европа Матю Палмър. Конкретното искане за екстрадиция на Андреев е постъпило във Върховната касационна прокуратура по линия на международното полицейско сътрудничество, но решението за екстрадицията зависи от българския съд, напомниха от МВнР.

До съдействието на държавата се стигна, след като в телевизионно интервю Желяз се оплака, че още преди година е запознал с казуса и е поискал съдействие от МВнР, президентството и националния омбудсман. Те обаче не предприели нищо с мотива, че няма официално искане за екстрадирането му.

На извънреден брифинг вчера главният прокурор Сотир Цацаров обяви, че няма да протестира решението на съда за пускането на Желяз от ареста срещу "подписка". Според него решението на съда в Добрич е изключително професионално. От Интерпол са поискали задържане на още четирима българи по същия казус. Прокуратурата няма да иска ареста им, докато не приключат консултациите между правосъдното министерство и Държавния департамент на САЩ по искането за екстрадиране. Цацаров обясни, че са се позовали на факта, че искането за арест е напълно идентично с това за Желяз Андреев, за когото вече има произнасяне на българския съд. И четирите лица, за които САЩ иска екстрадиция, се намират в София.

Припомняме, че Андреев е обвиняван в заговор за нарушаване на американски федерален закон, измама на държавата и за шест случая на "износ и опит за износ" на самолетни части към Сирия, която е под ембарго. По законите в САЩ наказанието е 25 години затвор и над 1 млн. долара глоба. Според нашия съд обаче няма никакви данни, подкрепящи обвиненията, тъй като е работил на твърде ниско ниво, за да е материално отговорен и да взима решения. Андреев бил служител в българския офис на регистрирана в САЩ фирма.

Протести в подкрепа на Желяз се проведоха вчера пред Съдебните палати в София и Добрич, както и пред българското посолство в Лондон.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Вчера и в столицата се проведоха протести в защита на Желяз

ОМБУДСМАНЪТ ИСКА ПРОМЯНА НА ДОГОВОРА ЗА ЕКСТРАДИЦИЯ СЪС САЩ

Мая Манолова ще иска промяна на договора за екстрадиция между България и САЩ. Това стана ясно след вчерашната среща на омбудсмана с Желяз Андреев, приятелката му Милена Здравкова и адвокат Ивайло Дерменджиев. Манолова се ангажира да се срещне с посланика на САЩ Ерик Рубин. Тя ще изпрати и препоръка до правосъдния министър Цецка Цачева за сформиране на експертна група, която да преразгледа и анализира договора за екстрадиция със САЩ в контекста на защита правата на българските граждани. Стана ясно, че по-рано омбудсманът се срещнала с премиера Бойко Борисов, за да активира намесата на МВнР за защита на Андреев. След като стана ясно, че откриват сметка, която набира средства за адвокатската защита на Андреев в САЩ, омбудсманът предложи да участва в обществен съвет, който да наблюдава прозрачното и целесъобразно разходване на събраните средства. За защитата ще е необходим депозит от 20 000 долара. Неизразходваната част от парите ще бъде дарена за кауза, свързана с права на деца, увери Дерменджиев.

Президентът свиква КСНС на 19 април

Павлета ГЕОРГИЕВА

На 19 април от 14 часа президентът Румен Радев свиква на "Дондуков"2 заседание на Консултативния съвет за национална сигурност. Темата на КСНС ще е "Актуални рискове и заплахи за националната сигурност на Република България. Състояние на Въоръжените сили. Необходими мерки".

ДУМА припомня, че в началото на януари президентът покани лидерите на парламентарните партии и шефовете на служби, за да обсъдят ролята на страната ни за развитието на Общата политика за сигурност и отбрана на ЕС в контекста на българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018 г. Тогава КСНС прие да работи за изграждането на Международен институт за устойчиви технологии с научен център в Югоизточна Европа. От съществена важност е в качеството си на председател на Съвета на ЕС да покажем, че можем да изпълняваме ефективно тази роля, затова трябва да покажем, че планираме нашата отбранителна политика по европейски образец - всеобхватно и дългосрочно, заяви през януари президентът.

КСНС прие, че до 15 март 2018 г. трябва да има пътна карта за програма 2030, посветена за развитие на отбранителните способности на въоръжените сили. До 31 март 2018 г. бе разписано, че ще бъде разработен план за участие в проекти на постоянното сътрудничество, генериращи перспективни способности. Дотогава трябваше да бъде разработен и каталог на българската отбранителна индустрия. До 30 септември 2018 г. се предвижда да бъде извършен преглед и при необходимост актуализиране на Националния план за повишаване разходите за отбрана на 2% от БВП до 2024 г.

Тази сряда Радев се срещна и с представители на българската отбранителна индустрия. Пред тях той защити тезата, че държавата трябва да стимулира и подпомага по-активно работата на фирмите от българския военнопромишлен комплекс.

РАБОТНА ГРУПА СЕ ЗАЕМА С КОНЦЕПЦИЯТА НА РАБОТОСПОСОБНОСТТА

Работна група се заема да разгледа спорните текстове на т.нар. концепция на работоспособността. Това обяви социалният министър Бисер Петков, който се срещна вчера с организациите на хората с увреждания. В състава на работната група ще влязат и представители на организациите на хората с увреждания. Целта й ще е да формулира и даде решения, които концепцията не дава, и на базата на тях ще се реши дали тази концепция да се разработва.

Към момента идейната концепция се замразява, докато работната група не излезе с решения, заяви социалният министър. Решението беше прието със смесени чувства от организациите на хората с увреждания, които се притесняват дали ще бъдат приети всички корекции и предложения от Министерския съвет.

От Съюза на слепите казаха, че диалогът е възстановен, но не и разбирателството. Това изказване беше контрирано от вицепремиера Валери Симеонов, който каза, че независимо дали ще бъде постигнат консенсус от страните, ГЕРБ и ОП носят отговорност и ще вземат решение. Той добави още, че над 100 хиляди души, или 30% от всички вземащи пенсия, вземат неправомерно пенсия по болест чрез схеми на лекари от ТЕЛК и завишаване на процента на инвалидност. Според вицепремиера, ако се затегне контролът, ще лъснат схемите им и ще се освободи финансов ресурс, който е в размер на стотици милиони. Той очаква тези пари да се върнат в бюджета и да се разпределят по пера. Това разочарова хората с увреждания, които заявиха, че са очаквали парите да отидат за политики, насочени за тях.

Днес се очаква в Министерството на здравеопазването да се срещнат министърът на здравеопазването Кирил Ананиев, експерти на МЗ и представители на организациите на хората с увреждания.

Жители на 4 села блокираха неремонтиран от 40 г. път

Жители на четири села в област Плевен блокираха пътя за пристанище Сомовит за около час вчера. Те излязоха на протест срещу лошото състояние на 16-километров второкласен път от село Милковица, през с. Долни Вит и с. Сомовит до разклона за Никопол при с. Черковица. Той не е ремонтиран от 40 години. Цялата отсечка е с дупки, някои от тях са с диаметър над 2 метра и дълбочина над 25 см. Има участъци, на които изцяло липсва настилка. Заради трусове от тежкотоварните автомобили по лошия път са с напукани стени и паднали мазилки около 200 селски къщи и има реална опасност от тежки инциденти. Пътят е опасен, но е единствената връзка на жителите на селата Милковица, Долни Вит и Сомовит с общинския и областния център, единственият, по който до хората стигат обществеият транспорт, колите на спешна помощ, пожарната и социален патронаж, ученическите автобуси.

Проблемът засяга около 4000 души - жителите на околните селища, които сигнализират отдавна за проблема. Към протестиращите се присъединиха двама кметове - на Гулянци - Лъчезар Яков, и на Милковица - Иван Александров.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

„Ние нямаме с какво да ударим Сирия. Ние нарязахме до 2003 г. оръжието, с което можехме да ударим някого под натиска на наши сегашни съюзници“

ВОЕННИЯТ МИНИСТЪР КРАСИМИР КАРАКАЧАНОВ СХВАЩА РЕАЛНОСТИТЕ

ПИБ признала, че иска да финансира „Инерком” с 80 млн. евро

Жельо Бойчев прогнозира, че дейността на парламентарната комисия за ЧЕЗ ще бъде удължена поне с месец

Павлета ДАВИДОВА

На 19 декември м.г. Първа инвестиционна банка (ПИБ) изпраща писмо за подкрепа, с което заявява интерес за финансиране на покупката на активите на ЧЕЗ в България. Сумата, за която става въпрос, е 80 млн. евро. Информацията бе представена вчера от председателя на парламентарната комисия, изясняваща казуса, Жельо Бойчев, който вчера отчете дейността на колегите си. Народният представител от БСП похвали ПИБ за коректността и че са отговорили на всички въпроси на комисията. От УниКредит Булбанк обаче са отклонили искането с оправданието, че информацията е професионална тайна. Припомняме, че през февруари ПИБ отрече пред “Хоризонт” да е поемала ангажимент по финансиране на сделката за закупуване на българските активи на ЧЕЗ от “Инерком”. И тогава от УниКредит се оправдаха с “търговски взаимоотношения” и замълчаха по темата.

Втора седмица няма отговор от Българската банка за развитие (ББР) относно евентуално финансиране на “Инерком”. Заради възможността от оправдание с банкова тайна от комисията имат готовност да отправят питане до БНБ и Банковия надзор, който следи дейността на подобни институции.

В редките си медийни изяви собственичката на “Инерком” Гинка Върбакова отказваше да разкрие откъде идва финансирането й. “Банков кредит от международна финансова институция”, повтаряше тя. В едно от интервютата си Върбакова отрече да има финансиране от ПИБ, а на въпрос за УниКредит се измъкна, че е конфиденциална тайна. Имаше и разнопосочни сигнали дали ББР има участие, докато накрая шефът й Стоян Мавродиев си призна пред парламентарната комисия.

След като финансовият министър Владислав Горанов “замести” Бойко Борисов в заседанието на комисията и обяви рязката промяна в намерението на кабинета държавата да участва с купуването на ЧЕЗ, у депутатите са възникнали допълнителни въпроси. Затова Бойчев е пуснал ново писмо до МС водени ли са разговори с чешкото правителство или с ЧЕЗ за обратно изкупуване на активите на дружеството. Премиерът пък трябва да разкрие източника си на информация за документите, които бяха представени в НС от негово име. Министерството на енергетиката трябва да обясни до каква степен са изпълнени заложените цели на правителството в приетата Стратегия за приватизация на електроразпределителните дружества от 2003 г. Допълнителна информация за ЕРП е поискана и от Агенцията за приватизация и Министерството на икономика.

От прокуратурата пък се искат данни какви досъдебни производства са водени срещу лицето Никола Молчан, който се свързва със сделката. От думите на Бойчев става ясно, че Гинка и Славчо Върбакови имат пряко участие в 25 фирми.

Предвид обема на работа комисията най-вероятно ще поиска да бъде удължено действието й и след

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Жельо Бойчев

17 април, каза Бойчев. Според него ще е необходим поне месец, за да се анализират и обобщят всички данни. От думите на социалиста се разбра, че вероятно ще бъдат предложени законови и нормативни промени, някои от които ще са насочени към работата на енергийния регулатор.

“Ситуацията с ЧЕЗ няма как да се случи в държава, в която институциите са си на мястото. Това, което виждам като действия на институциите, е смущаващо”, коментира народният представител от БСП. Той отбеляза, че не намира за нормално и редно месеци наред България в лицето на правителството и на службите да няма нужната информация какво се случва с ключово дружество, което доставя ток на близо 3 млн. души.

Социалисти подкрепиха създаване на паметник на децата, жертви на фашизма

Движението на ветераните в БСП, Обединението на жените социалистки, Младежкото обединение и Българският антифашистки съюз подкрепиха инициативата на ДУМА за изграждане на паметник на загиналите български деца през периода на антифашистката съпротива у нас. Те призоваха за активно включване в дарителската сметка за мемориала.
БАС и Движението на ветераните организираха събрание, посветено на Международния ден на концлагеристите, политзатворниците и пострадалите от фашизма и войните. Срещата се проведе на 11 април, а на нея присъстваха десетки социалисти, сред които и народният представител Красимир Янков и лидерът на столичните социалисти Калоян Паргов. Слово произнесе членът на ИБ на БСП Валери Жаблянов (речта му на стр. 11).

Снимка Николай БЕЛАЛОВ

ДЕКЛАРАЦИЯ

Левицата в Мездра защити кмета Генади Събков

Събрани на извънредно заседание на 10.04.2018 г., категорично заявяваме подкрепата си за кмета на Община Мездра инж. Генади Събков.
Считаме, че отправените от народните представители на ГЕРБ на пресконференцията от НС нападки са изпълнение на политическа поръчка за начало на предизборна кампания.
С тази декларация искаме да сведем до знанието на социалистите, симпатизантите на БСП и цялата общественост истината по отправените обвинения, такава, каквато е.
Подкрепяме усилията на инж. Генади Събков по казуса “Многофункционална спортна зала”, добил популярност вече в цялата страна.
Агенцията по държавен и финансов контрол е издала 13 акта за административни нарушения на ръководния екип на ОбА от предишния мандат, но в тях Генади Събков не фигурира нито като заместник-кмет, нито като кмет на общината, защото той няма нарушения. Институции от различни сфери на строителството са дали своите становища, че изграждането на спортната зала е започнало на неподходящ терен и не може да се гарантира сигурността на обекта, а Специализираната прокуратура предстои да определи последващите действия на кмета на общината във връзка с допуснатите нарушения. Безпочвени са обвиненията по този казус към Генади Събков, защото той в качеството си на кмет подаде сигнала и поиска проверка. И това заявяваме ясно и категорично пред нашата общественост, каквато и цена да заплатим за казаното.
Въпросът за европейските субсидии, по който се атакува Генади Събков, бе поставен преди няколко години и по него има становище на Комисията по предотвратяване и установяване на конфликтни интереси.
В своите отговори пред нас и в своите публични, в т.ч. и медийни изявления Генади Събков заяви, че няма нарушения на закона.
Преди около 20 дни във фейсбук се появи т.нар. “червен октопод”, с който бяха отправени обвинения срещу Генади Събков за политически назначения в Община Мездра.
На нашите въпроси по кадровата политика Генади Събков ни увери, че за всички длъжности за държавен служител, за които се изисква конкурс, такъв е обявяван и провеждан. За останалите длъжности водещи по избора и назначението са били професионалната квалификация и качествата на съответния кандидат и в никой случай партийната принадлежност не е участвала в критериите по избора.
За никого не са тайна трудните условия за живот и работа на хората в Северозападна България, за интензивния миграционен процес към столицата и други по-големи градове в страната и за чужбина, предимно на млади хора и хора в трудоспособна възраст.
Ние благодарим с тази декларация на служителите в ОбА за постигнатите резултати в Община Мездра за 2017 г. и изразяваме категоричната си подкрепа за младите хора, направили своя избор да работят във и за Община Мездра.
Над 1/3 от служителите, упоменати в обвинението, са с трудов стаж над 20 години и назначаването им в Община Мездра е далеч във времето, преди инж. Събков да стане кмет на Мездра.
В периода на възходящо развитие на Община Мездра, значително подобреното и стабилизирано финансово състояние на общината, на реализиране на редица проекти в града и 26 села на общината, в периода, в който са видими положителните промени, се атакува кметът на общината и служителите на ОбА, за да се всява смут, объркване и несигурност у хората и техните семейства.
По една част от повдигнатите обвинения от трибуната на НС срещу Генади Събков имаше питания от общински съветници от различни политически сили. Имаше отговори на питанията от страна на кмета, които са публично достояние.
Изразяваме увереност, че с последователните си действия за защита на обществения интерес, за успешно изпълнение на Програмата за управление на Община Мездра инж. Генади Събков и неговият екип ще завършат един успешен мандат с видими резултати.
Призоваваме нашите съграждани, съмишленици и опоненти да обединим усилията си, да използваме нашата енергия позитивно и градивно в интерес на всеки жител на Община Мездра.

ОбС и председателите на ОПО на БСП, общински съветници от групата на БСП “Лява България” в Мездра

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

Жалбата на Сакскобургготски за „Кричим“ е отхвърлена в Страсбург

Европейският съд тепърва ще решава за претенциите му по „Ситняково“ и „Саръгьол“

Жалбата на Симеон Сакскобургготски срещу България за отнемането на двореца “Кричим” е отхвърлена от Европейския съд за правата на човека в Страсбург, става ясно от сайта на институцията. От ЕСПЧ дори са подготвили отделно прессъобщение, с което мотивират вчерашното си решение. Според съда българското правосъдие е отхвърлило претенциите за реституция на имота на базата на подробно и добре мотивирано решение. Вписаните царски братовчеди Фердинанд фон Вюртемберг, Александър фон Вюртемберг, Ойген фон Вюртемберг, Софи де Вюртемберг и Маргарет дьо Шевини пък са отхвърлени като наследници, тъй като никога не са били въвеждани във владение. Решението по казуса е окончателно.

ЕСПЧ обаче ще разгледа две други жалби на Сакскобургготски, сестра му и още петима царски наследници. Едната касае обявения през 2009 г. мораториум върху разпореждането с т.нар. царски имоти. Страсбург ще иска още обяснения от българското правителство по жалбата на експремиера срещу одържавяването на имотите “Ситняково” и “Саръгьол”.

Първата жалба до Страсбург на Сакскобургготски и сестра му беше подадена още през 2010 г. Тя е срещу наложения от парламента на 8 декември 2009 г. мораториум върху всякакви действия на разпореждане с имоти и движими вещи, възстановени или дадени като обезщетение на наследниците на бившите царе Фердинанд I и Борис III. Той се отнася не само до сградите на т.нар. дворци, но и за прилежащите им гори, земи и други постройки. Бяха спрени и експлоатацията и строителството във всички имоти, включително и сечта в горите. Според решението на НС мораториумът ще продължи, докато не бъде приет специален закон за уреждането на имуществото на царските наследници. Това не се е случило и до днес.

Другите жалби бяха подадени, след като българските съдилища излязоха с окончателни решения, с които обявиха държавата за собственик на дворците “Кричим”, “Ситняково” и “Саръгьол”.

Според сайта lex.bg правителството има пет месеца, за да реши дали да се споразумее със Симеон Сакскобургготски и сестра му Мария-Луиза Хробок по делото им в Страсбург. Пред изданието един от адвокатите на бившия премиер Михаил Екимджиев твърди, че е паднала само “най-слабата част” от оплакванията им.

У нас все още се очаква окончателната съдебна развръзка по делата за “Царска Бистрица”, “Врана” и горите в Рила. М.г. регионалният министър Николай Нанков дори подаде молба за спиране на делото “Врана” в Софийския градски съд, макар всички произнасяния до момента да са в полза на държавата. Заради последвалия скандал управляващите се отказаха от тази идея и оставиха въпроса на парламента, който да реши дали да приеме специален закон за реституцията на царските имоти.

Още на стр. 31

РАЗПРОДАВАТ ЕМБЛЕМАТИЧНИ СГРАДИ НА СМОЛЯН ЗАРАДИ ОБЩИНСКИ ДЪЛГ

Частен съдебен изпълнител е обявил за публична продан две емблематични сгради за Смолян - бившия Градски съвет и бившия Младежки дом. Първата сграда е построена по уникална каменоделска технология на майстори от Момчиловци, заимствали опит от Италия. Втората бе една от най-посещаваните от младежите в близкото минало. До търга се стигна заради претенции за дълг на община Смолян от близо 800 000 лв. към консорциум “Светлина”.

Кметът на Смолян Николай Мелемов обясни, че в момента тече проверка на договора между фирмата и общината. От администрацията припомниха, че заради предишни подобни претенции на консорциума са изплатени близо 500 000 лв., тъй като и тогава частен съдебен изпълнител е разпродавал имоти на общината заради въпросния договор.

В момента обявената първоначална цена за близо 800 кв. м от втория етаж на бившия Градски съвет е 478 864 лв., а за за 394 кв.м от първия етаж - 238 320 лв. Имотът е в Стария център на Смолян. Цената на квадрат излиза 238 лв., което е 80% от пазарната. 502 480 лв. пък е първоначалната цена на помещението, пригодено за банков офис, в бившия Младежки дом.

Снимка ПРЕССЕКРЕТАРИАТ НА ПРЕЗИДЕНТА

Вицепрезидентът Илияна Йотова се срещна с десетокласник, отличен в конкурс на Центъра за междуетнически диалог и толерантност “Амалипе”. Божидар Михайлов е награден за есето “Защо средно образование?”. Срещата с вицепрезидента е част от инициативата “Ученически лидери - министри и посланици за един ден”, в която са включени 247 учебни заведения, участващи в програмата за намаляване на отпадането от училище. Срещата бе по повод Международния ден на ромите - 8 април

СКРЪБНА ВЕСТ

**С дълбока печал съобщаваме,
че на 11 април т.г.
ПОЧИНА
нашата любима съпруга, майка и баба**

**АНКА СТОЯНОВА БОСЕВА
на 87 години**

Ще помним винаги твоята всеотдайна обич към всички нас, твоята доброта, сърдечност и благородство.

От семейството

Поклонението ще се извърши на 13 април т.г. от 10.30 ч. в Ритуалната зала на Централните софийски гробища.

ПРОСТРЕЛЯХА УНИФОРМЕН ПРИ СПЕЦАКЦИЯ

Полицай бе простелян при спецоперация на МВР близо до Луковит, Ловешко. Пострадалият е ранен в рамото и е настанен в столична болница без опасност за живота. Той е служител на полицията в Ловеч, уточниха от МВР. Спецакцията е била под наблюдението на прокуратурата в село Петревене. Униформените претърсвали адрес в селото, когато обитател на обискираната къща стрелял с незаконно притежавано оръжие. Трима души са арестувани за разпространение на наркотици и други престъпления. При обиска са открити наркотични вещества, чийто вид и количество ще се уточнява при експертизата.

Това не е първият случай на агресия срещу униформен при акция. На 6 февруари 2018 г. полицай получи мозъчно сътресение след удар - четирима мъже нападнаха патрул в град Златарица. Служителите на реда се отзоваха на сигнал за ругатни и ритници по колата на жена. На 25 януари пък мъж и жена биха с дървени колове полицаи в село Дисевица. На 4 април инспектори от “Икономическа полиция” бяха нападнати от жена с метален прът, докато проверяваха акцизни стоки в столичния кв. “Люлин”. Преди 4 г. при спецоперация в Лясковец бе застрелян антитерористът Емил Шарков. Той бе убит от агресивен психично болен мъж, барикадирал се в апартамента си. Трима колеги на Шарков бяха ранени.

ЕДИН ОТ ВСЕКИ 66 РАБОТЕЩИ БЪЛГАРИ Е ПОЛИЦАЙ

На всеки 66 работещи български граждани - един е служител в МВР. В структурите на вътрешното министерство работят 47 054 души, при общо заети в страната 3,1 млн. души, показват данни на МВР, предоставени на “Дневник”.

Темата колко са полицаите на терен стана актуална покрай спорния Закон за частната охранителна дейност, който бе пратен в Конституционния съд по искане на президента Румен Радев и главния прокурор Сотир Цацаров. От една страна, МВР твърди, че е с ограничен ресурс и за някои от дейностите се налага съдействие от армията за охрана на границата, или от частните охранители - за битовата престъпност. От друга страна, възникна въпросът защо служителите в силовото ведомство не са достатъчни да покрият охраната на малките населени места и сигурността на гражданите. Вътрешният министър Валентин Радев защити идеята частни охранители да пазят селата с мотива, че от 50 хил. служители на МВР по-малко от 15 хил. са униформените полицаи - останалите са чиновници или имат други функции.

Според Закона за МВР служителите са три вида: държавни служители - полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението, чийто статут се урежда в Закона за МВР; държавни служители, чийто статут се регламентира в Закона за държавния служител, както и лица, работещи по трудово правоотношение. От данните на МВР се разбира, че полицейските служители на терен са 35 544, на трудово правоотношение са 9072, а администрацията е минимум 2438. В третата група - на трудово правоотношение, обаче също може да има назначена администрация. Броят на служителите и отделните длъжности в ГДБОП, дирекция “Вътрешна сигурност” и спецотряда за борба с тероризма е класифицирана информация.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

След 2 години българите спадат под 7 млн. души

През последното десетилетие страната се е стопила с 416 000

За последните десет години България е намаляла с над 416 000 души, или с население приблизително колкото област Бургас. През 2007 г. в България са живеели 7 518 000 души, а през 2017 г. населението ни се е стопило до 7 101 859 души. Това означава, че през миналата година българите са намалявали със 142 души на ден, показват данните на НСИ за населението и демографските процеси в България през 2017 г.

Според прогнозни данни на националната статистика негативната демографска тенденция ще продължи и през следващите години, като само след две години населението у нас ще спадне под 7 милиона и ще бъде около 6,9 милиона българи. С този темп на спад прогнозите сочат, че през 2040 г. ще бъдем вече около 6 милиона, а през 2045-2050 г. се очаква да стигнем съответно 5,9 и 5,8 милиона души.

Основните изводи от анализите на НСИ сочат освен намаляване и застаряване на населението, като спада броят на новородените деца, както и общата раждаемост. В същото време расте делът на възрастните хора за сметка на хората в трудоспособна възраст и младото поколение.

Според статистиката жените продължават да са повече от мъжете. Най-много възрастни хора над 65 години има във Видинско, Габровско, Кюстендилско и Ловешко, а най-малко - в София и Варна. Застаряването води и до повишаване на средната възраст у нас, която преди 17 години е била 40,4 години, а сега достига до 43,6 години.

Драматично расте коефициентът на възрастова зависимост, тоест на всяко дете или възрастен човек се падат по-малко от две лица в активна възраст. Трудоспособните хора са малко над 4,2 милиона, или 60,3%, което е с 1,3% по-малко от предходната година.

Над 73 на сто от българите живеят в градовете, които са 5256, останалите са регистрирани в 4999 села. Населените места без хора са 162. Най-голям е техният брой в областите Габрово, Велико Търново и Кърджали, сочат още данните на НСИ. В 22,3% от населените места в България живеят до 49 души.

Продължава да пада населението в Северозападния район - с 1,8%, като най-малобройна е област Видин, където живеят само 1,2% от българите. По данни на НСИ в София живеят 1 325 429 души, или 18,8% от всички българи. Само две области - София и Кърджали, увеличават населението си през 2017 г. Неравномерно е разпределението на населението и по общини.

През 2017 г. 31 586 души са променили своя настоящ адрес от страната в чужбина. Всеки втори емигрант е на възраст между 20 и 39 години. Най-предпочитани от тях дестинации са Германия, Обединеното кралство и Испания. От чужбина пък са си дошли 25 597 българи. Най-голям брой от преселващите се в страната са избрали за ново местоживеене столицата - 18 286.

НАЙ-МНОГО БЕБЕТА СЕ РАЖДАТ В СЛИВЕН

Най-много бебета се раждат в областите Сливен, Стара Загора, Пловдив и в столицата. 63 955 са родените деца през 2017 г., което е с 1029 по-малко от предходната година, като момчетата са повече. Най-малко деца са се появили в областите Габрово и Видин. Докато в София средната възраст на раждане на първо дете е 30 години, в Сливен тя е 23 години. Запазва се тенденцията на увеличаване на българчетата, родени от жени на 40 и повече навършени години. Близнаците са 1134, а тризнаците - 7. Продължава да е висок процентът на извънбрачните раждания - 58,9%, като те са повече в селата. В повечето случаи има данни за бащата, което означава, че децата вероятно се отглеждат в семейна среда от родители, живеещи в съжителство без брак.

През 2017 г. са регистрирани 28 593 брака, което е повече от предходната година, като средната възраст за мъжете и жените е съответно 31,4 и 28,4 години и тя се увеличава. Разводите са 10 411.

Евродепутатът Момчил Неков смята, че скоро у нас трябва да бъде създаден закон за доброволчеството. Той отправи призива си на конференцията "Възможности и предизвикателства пред доброволческата дейност в европейски и национален план". Според него е срамно на българското европредседателство да разглеждаме регламенти и документи за Европейския корпус за солидарност, а да нямаме закон за доброволчеството. В дискусията участваха омбудсманът Мая Манолова, депутати и експерти

Болницата в Ловеч спря работа за половин час

Персоналът на болницата в Ловеч спря работа за около 30 минути вчера сутрин. Оказа се, че медиците все още не са получили обещаните им декемврийски заплати, които трябваше да вземат преди Великден. Според прокуриста д-р Ченко Чалъков причината за забавянето е, че все още не е отпуснат договореният със столичната болница "Св. Иван Рилски" кредит от 300 000 лева за заплати. "Не е подписан протокол. Трябва да има разрешение на принципала в лицето на здравния министър, с което да разреши на "Иван Рилски" да се рестартират нашите договорни отношения. Имаме среща с областния управител и с РЗИ оттук нататък да се решава какво мислят да правят", обясни той. Прокуристът заяви, че подкрепя работещите.

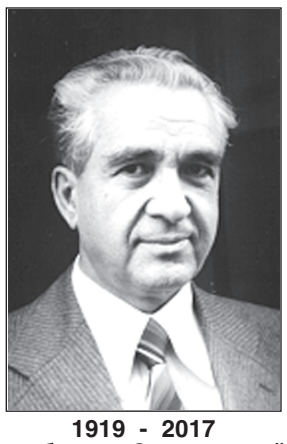
ОБРЪЩАЛОТО НА ТРАМВАЙ 6 В СОФИЯ СЕ ОКАЗА ЧАСТЕН ИМОТ

Колелото на трамвай 6 в столичния квартал "Лозенец" се оказа частен имот, алармират от "Спаси София". От гражданската организация са поискали информация от Столичната община кой и кога е позволил апетитният имот, намиращ се в Южния парк и с големина над 2 декара, да се озове в частни ръце. Вместо конкретика получихме отговор, в който ни се заяви, че не били разбрали за кой имот питаме, пишат от "Спаси София". Те подозират, че зад увъртането от страна на общината се крият съмнителни мотиви и целта е да се ликвидира завинаги трамвайът до "Лозенец".

От "Спаси София" припомнят, че трасето от Петте кьошета до кв. "Лозенец" е годно за експлоатация и движението на трамваи може да бъде възстановено, каквото беше и обещанието на кмета Йорданка Фандъкова още преди две години и половина. Призоваваме кмета и нейната администрация да преосмислят антитрамвайната си политика и да спрат систематичното унищожение на един от символите на София със 117-годишна история, пишат от "Спаси София".

Измина ЕДНА ГОДИНА от смъртта на нашия именит земляк и изтъкнат строител на социалистическа България

САВА ДЪЛБОКОВ

1919 - 2017

Роден в с. Овча Могила, община Свищов, той отрано се свързва със социалистическите идеи за социална справедливост и равенство. Активен участник в антифашистката борба и социалистическото изграждане на Свищовския край. Много от построеното в Свищов и околията, а сега общината е свързано с името на Сава Дълбоков. Той вярваше в доброто на хората, затова те го обичаха. Всеки, който го познаваше, е запазил скъп спомен за него и той е вдъхновяващ пример в живота му.

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

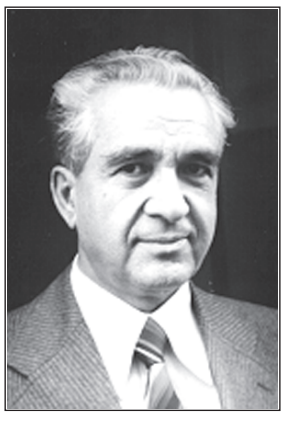
Общинска организация на БСП - Свищов

ТЪЖЕН ПОМЕН

На 14 април 2018 Г. се навършва

ЕДНА ГОДИНА

от смъртта на нашия непрежалим баща, дядо и прадядо

Акademик САВА АТАНАСОВ ДЪЛБОКОВ

Роден на 17.12.1919 г. в с. Овча Могила, Свищовско

Ти превърна младежкия идеал за социална справедливост в дело на живота си. Вярваше в хората и винаги беше близо до тях, готов да помогнеш. Ежедневно даряваше нас с бащинска обич и грижи и ни възпитаваше в ученолюбие и стремеж за личностно развитие. Беше любим дядо на петте си внуци и щастлив да се радваш на правнуци. Ти оставаш завинаги вдъхновяващ пример и скъп спомен в нашите сърца. ДА БЪДЕ ВЕЧНА ПАМЕТТА ТИ! ПОЧИВАЙ В МИР!

Поменът ще се състои на 14 април 2018 г., събота, от 11:30 часа на гроба в Централни Софийски гробища, парцел 130, ред 14, гроб 4.

От семейството

EUR: 1.95583 GBP: 2.25469 ⇧ USD: 1.58714 ⇧ CHF: 1.64688 ⇩

ДУМА

ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

Поскъпва екотаксата за стари автомобили

За 5-годишните коли тя ще се запази, електромобилите няма да бъдат таксувани, а за хибридите ще бъде намалена

Министерството на околната среда и водите обмисля да промени цените на екотаксите, които се заплащат при регистрацията на автомобил. Електрическите автомобили няма да бъдат таксувани, за хибридите ще се плаща помалко. За колите до 5 г. екотаксата ще запази сегашния си размер, а за по-старите ще поскъпне. Това стана ясно вчера от думите на министъра на околната среда пред БНТ Нено Димов. Той обаче не уточни новия размер на таксите, които ще се плащат при регистрация на автомобил. Димов обяви, че промяната ще се гледа още другата седмица на колегиум в МОСВ.

Екотаксата се плаща еднократно и е задължителна, за да може автомобил да бъде регистриран в КАТ. С натрупаните пари се финансира рециклирането на тези коли, когато излязат от употреба. През 2016-а второто правителство на Бойко Борисов увеличи таксата за автомобили, които са над 5-годишни, с 3%, а за тези над 10 години тя достигна 275 лева. Тогава аргументът на кабинета бе да се насърчава използването на екологични возила.

Димов заяви, че освен екотаксата ще бъдат завишени и критериите при техническите прегледи. Наред с това се търси вариант МВР да стане бенефициент по оперативна програма “Околна среда” и със средства от нея да се купуват газ анализатори за проверка на вредните емисии, изпускани от автомобилите. Към момента подобна техника има на пунктовете на КАТ, но още през зимата екоминистърът обяви, че такива устройства ще има и в мобилните патрули.

Според Димов забраната да влизат дизелови автомобили на дадена територия води до изкривяване на пазара. По думите му това изкривяване трябва да бъде регулирано на европейско ниво, като част от единния европейски пазар. Екоминистърът ще настоява за въвеждане на регламент на европейско ниво, който да задължи държавите, въвеждащи забрана за движение на дизелови автомобили, да ограничат и износа им към други страни.

По отношение на замърсяването на въздуха от битовото отопление Нено Димов посочи, че амбицията е още за следващия отоплителен сезон да има изисквания към съдържанието на сяра и пепел в брикетите и въглищата. Според него въвеждането на такива стандарти е лесната част, но по-труден ще е контролът.

През февруари в страната са внесени стоки за 4,565 млн. лева, което е увеличение с 3,1% спрямо същия период на 2017 година

Търговията на червено с 992 млн. лв.

Външната търговия на България с други страни изпитва сериозни трудности през втория месец на годината и в резултат на това страната е внесла повече, отколкото е изнесла. За първите два месеца на годината външната ни търговия е на червено с 992 млн. лв., сочат данни на националната статистика

През февруари от България са изнесен стоки за 3,828 млрд. лева и в сравнение със същия месец на миналата година износът спада с 5,3% на годишна база. В страната пък са внесени стоки за 4,565 млн. лева, което показва, че вносът, макар че забавя ръста си, се е увеличил с 3,1% спрямо същия период на 2017 година.

През втория месец на годината общото външнотърговско салдо е отрицателно и е на стойност 737,2 млн. лева. Националната статистика отчита, че през първите два месеца на тази година от България са изнесени стоки на обща стойност 8,020 млрд. лева, като в сравнение със същия период на миналата година експортът расте с 2,9%.

Предварителните статистически данни показват, че през януари износът на България за ЕС се увеличава с 26,9% на годишна база и е в размер на 3,094 млрд. лева. Основни търговски партньори на България са Германия, Италия, Румъния, Гърция, Франция и Нидерландия, които формират 69,1% от износа за държавите членки на ЕС. Най голям дял на износа ни за ЕС се пада на суровините - 93,2%. Външнотърговското салдо на България с ЕС за януари е отрицателно и е на стойност 132 млн. лева.

БЛИЗО 10% РЪСТ В ПРИХОДИТЕ НА ХОТЕЛИЕРИТЕ

Приходите от нощувки в местата за настаняване в страната през февруари достигат 50,2 млн. лв., или с 9,6% повече в сравнение с февруари 2017 година. За увеличението допринасят постъпленията както от чужденци - с 13,5%, така и от българи - с 5,1%. Броят на нощувките е 939,4 хил., или с 3,5% повече в сравнение със същия месец на предходната година, като най-голямо увеличение на нощувките - с 3,9%, се наблюдава в местата с 1 и 2 звезди. Броят на пренощувалите през втория месец от годината се увеличава с 2,1% в сравнение със същия месец на 2017 г. и достига 389,1 хил., като е регистрирано увеличение с 4,6% при чужденците и с 0,7% при българите.

С 44% са нараснали картовите разплащания за три години

За периода от 2014-а до 2016-а броят на плащанията, извършени с карти, е нараснал с 44%, а стойността на плащанията с карти е нараснала с 38%. В същото време броят и стойността на картовите плащания, извършени чрез виртуално терминално устройство ПОС, са нараснали с над 20%. Това каза на финансов форум подуправителят на БНБ и ръководител на управление “Банково” Нина Стоянова.

Данните на БНБ сочат още, че през 2016 г. над 50% от нарежданията за кредитен превод са били направени от потребителите по електронен път, което представлява две трети от общата стойност на всички кредитни преводи. По думите на Нина Стоянова предварителните данни на БНБ за 2017 г. затвърждават тенденцията на нарастване на споменатите показатели.

Инвестират 600 млн. евро в производството на опаковки и хартия

Международната група за производство на опаковки и хартия възнамерява да инвестира над 600 млн. евро в изграждането на нов завод в България. Това е станало известно по време на среща на заместник-министъра на икономиката Лъчезар Борисов и изпълнителния директор на Българската агенция за инвестициите Стамен Янев с техническия директор на компанията Кристиян Скилих, съобщиха от икономическото министерство. Борисов е пояснил, че инвестиционните намерения на търговското дружество се смятат за приоритетни, което им позволява да се възползват от мерките, които се предлагат по Закона за насърчаване на инвестициите. Били са обсъдени и възможностите за разширяване на производството, като зам.-министърът е поел ангажимент да съдейства максимално бързо с процедурните решения.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

ЕС подготвя мерки срещу двойния стандарт при храните

Продукти от дадена марка няма да могат да се продават с различно съдържание в Източна Европа

Европейската комисия е на път да забрани практиката на транснационалните производители да продават в страните членки от Източна Европа храни и напитки от една и съща марка, но с по-ниско качество. Както е известно, редица изследвания потвърдиха, че много продукти са били обект на подобни двойнствени практики.

Забраната за двоен стандарт при храните ще бъде въведена с евродиректива, представена в сряда. Амбицията на Брюксел е евродирективата да влезе в сила до средата на 2019 г., съобщават от Европейската комисия. Предложената от Брюксел директива предвижда продукти с различни рецепти под една и съща марка да бъдат разрешени за продажба само ако компанията производител докаже с проучвания, че вкусовите предпочитания в една част на Европа се различават от тези в друга.

"Кока-кола", "Пепси", производителят на бебешките храни "Хип", "Лидл" и други международни компании вече отрекоха обвиненията, че продават нискокачествени продукти в Източна Европа спрямо тези, които пласират на Запад със същата марка.

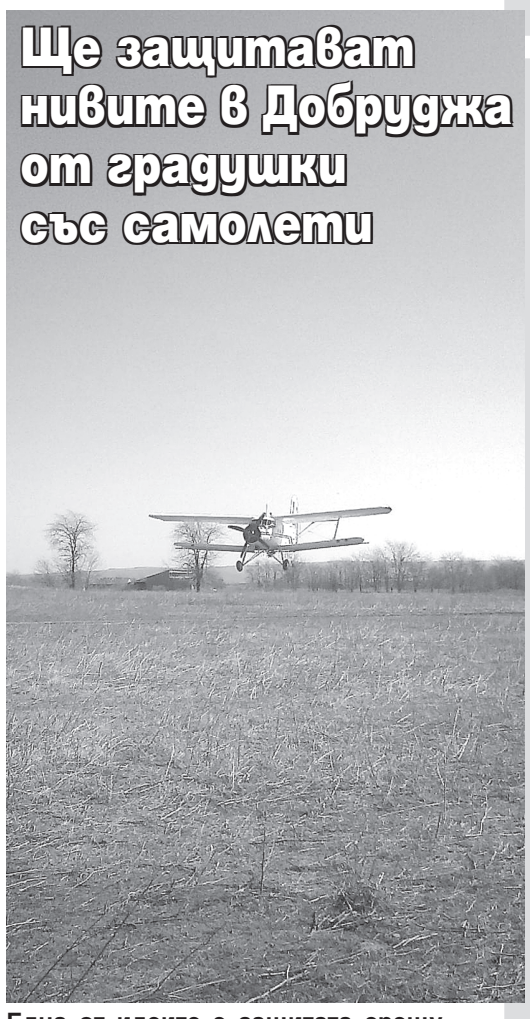
Преди дни министърът на земеделието и храните Румен Порожанов заяви, че наистина съществува двоен стандарт при хранителните продукти. Както е известно, министерството изследва 30 вида продукти от пет категории, закупени съответно в България, Австрия и Германия. От тези 30 продукта 16 се оказаха освен всичко друго и най-скъпи именно у нас.

Следващия месец Европейската комисия ще предостави методология на държавите членки, чрез която те ще тестват мултинационалните марки, така че да могат да се установяват истинските нарушители.

Комисар Вера Йоурова, която отговаря за защитата на потребителите, коментира, че правителствата в Централна и Източна Европа, включително в нейната родна страна Чехия, се нуждаят от ясно законодателство, което да постави извън закона двойните стандарти. Йоурова призна, че е срещнала съпротива от индустрията и западните държави членки, които неправилно са смятали, че ЕС търси начини за хармонизация на хранителните продукти.

Новите евродирективи срещу двойния стандарт при храните са само една от серията мерки на Брюксел, насочени към увеличаване на доверието на потребителите. Друга стъпка предвижда потребителските организации да получат законова възможност да завеждат колективни искове от името на ощетени потребители. В същото време глобите за компаниите се увеличават до 4% от годишния им оборот, ако нарушават правата на потребителите.

Ще защитават нивите в Добруджа от градушки със самолети

Една от идеите е защитата срещу градушки в Добруджа да става чрез самолетен способ. Това стана ясно вчера от думите на министъра на земеделието Румен Порожанов в Съединение. Той каза, че в момента около 33% от земеделските площи у нас са защитен с ракетен способ. Една от идеите е Добруджа да бъде покрита със самолетен способ, като по същия начин ще се предпазват и насажденията около София. Министерството на земеделието обсъжда идеята част от вноските на застрахователите да влязат в бъдещото предприятие за борба с градушките, каза Порожанов. "Не може изцяло държавата да се ангажира с всичко, земеделските производители ще трябва да се включат", каза той и припомни, че към момента се обсъжда цената за защита от градушки да е 50 стотинки на декар, без пасища и ливади.

Новият закон за храните ще доведе дребните производители до фалит

Проектозаконът за храните ще създаде много сериозни проблеми на дребните производители и ще ги доведе до фалит, коментират производители. Според пчеларите Законът за храните е в противоречие с европейските регламенти.

"В европейските регламенти е записано "за дребните производители на първични продукти", а това са не само пчелните продукти, тук влизат малките производства - кокошки, яйца, мляко, плодове, зеленчуци, че изискванията на регламентите, основните, които са свързани с безопасност на храните, не се прилагат за малките и дребните производители. Точно обратното е записано в Закона за храните. Те трябва да спазват основната част от изискванията, което сериозно ще затрудни дребните производители. Именно затова в европейските регламенти е посочено, че малките производители не трябва да ги спазват", заяви пред БНР Илия Цонев от Конфедерацията на пчеларите.

По неговите думи в регламентите на ЕС е записано, че за тях трябва да се напишат по-опростени правила и облекчени изисквания за осигуряване безопасността на храните. Нашият закон силно ограничава възможността дребните производители да си продават продукцията в местни обекти за търговия на дребно, заяви Цонев.

ПРОИЗВОДСТВОТО НА ПШЕНИЦА ПО СВЕТА ЩЕ Е ПО-МАЛКО ОТ ПОТРЕБЛЕНИЕТО

Цените на почти всички борсови стоки по света се повишават - изключение има най-вече при захарта, отчитат от Софийската стокова борса (ССБ). Прогнозата на Световния съвет по зърно (ССЗ) е през 2018-2019 г. реколтата от пшеница да е 740,8 млн. тона, или със 17 млн. тона, или 2% по-малко от предходната реколта. За първи път от шест години производството на пшеница в света ще е по-малко от потреблението, което се очаква да бъде 744 млн. тона. От ССБ успокояват, че ситуацията не е критична, защото и преходните запаси на пшеница са рекордни - 256 млн. тона.

Най-голям ръст на производство на пшеница има в Австралия - увеличение с около 4 млн. тона, в САЩ ще бъдат ожънати един милион тона зърно повече, но в Европейския съюз реколтата ще падне с три милиона тона до 148 млн. тона, прогнозират от Световния съвет по зърно. Цената на пшеницата е 214 долара за тон в Германия, 208 долара за тон във Франция и 201 долара за тон в САЩ.

Тази година ССЗ очаква спад с 10 млн. тона на реколтата в Русия и намаляване на ожънатата пшеница в Украйна и Казахстан, но и трите държави ще имат агресивен износ, увериха от Софийската стокова борса. Цената на пшеницата в Русия е 210 долара, в Украйна - 208 долара. Българската пшеница се търгува средно по 183 долара за тон без данъци или около 300 лева за тон на вътрешния пазар. Цената на брашното у нас през март остава без промяна спрямо година по-рано - 64-65 стотинки за килограм на едро, съобщи Антонина Белопитова, директор в ССБ.

Абсурд е да се стигне от София до Бургас за три часа

Абсурд е да се стигне от София до Бургас за три часа. При положение, че завършат всички проекти за модернизация на инфраструктурата, които обаче се отлагат във времето, но ако всичко мине гладко, до десетина години ще има възможност може би за 4-4,30 часа да се стига дотам. Това коментира вчера Михаил Рангелов от Форума за балкански транспорт и инфраструктура пред "Блумбърг тв България". По неговите думи това, което директорът на "Холдинг БДЖ" Владимиров Владимиров заяви, че до Бургас ще се стига за 3 часа, е изхвърляне и неразбиране на нещата от негова страна, каза Рангелов.

Коментарът му бе във връзка с информацията, че "Холдинг БДЖ" подготвя обществена поръчка за закупуването на около 40 нови мотрисни пътнически влака за 420 млн. лв. "Понеже ставаше въпрос за движение със 160 километра в час, дори при обновена инфраструктура това ще бъде възможно само в правите участъци. Където има криви, скоростта ще намалява до 120-140 километра в час", посочи Рангелов. "И на километража на моя автомобил пише 200 километра в час, значи и аз до Бургас мога да стигна за 2,5 часа, но трябва да се има предвид, че караме по български магистрали, а и не мога да се движа постоянно с максималната скорост. Чисто теоретично би могло да стане, чисто практически не е възможно", каза той.

Според Рангелов е изключително песимистичен дали изобщо ще се стигне до обявяването на обществена поръчка.

www.duma.bg

Снимки БГНЕС

Френски студенти протестираха срещу образователната реформа близо до Сорбоната в Париж. Демонстрираха и техни колеги от цялата страна. Те негодуват, защото реформата би направила по-трудно записването в университетите. Студентските протести съвпадат с националните стачни действия в обществения сектор срещу реформите на правителството на пазара на труда

ОЗХО не видя нито „Новичок“, нито Русия

Юлия Скрипал отказала помощ от Москва, Кремъл се усъмни

Докладът на Организацията за забрана на химическите оръжия (ОЗХО) потвърди, че е използвано “бойно отровно вещество с висока чистота” в опита за убийство на бившия руски шпионин Сергей Скрипал и дъщеря му Юлия. ОЗХО обаче не отправя конкретни обвинения за атаката и не споменава конкретно името на химическия агент в доклада. Въпреки това английската “Скай нюз” обяви, че ОЗХО била потвърдила разкритията на Лондон, че баща и дъщеря Скрипал са отровени с “Новичок”, и то от Русия.

Тестовете са извършени от експерти на ОЗХО, използвайки проби, които са събрани в английския град Солсбъри, където Скрипал бяха отровени на 4 март. Кръвни тестове също разкриват, че химикалът е в кръвта на Сергей и Юлия Скрипал. Тестовете са извършени в четири лаборатории към организацията по молба на Великобритания.

Изявление от името на Юлия Скрипал бе разпространено от “Скотланд ярд” в сряда. “Имам достъп до близки и приятели, а руското посолство любезно ми предложи помощта си”, посочва Юлия и допълва: “В момента не желая да се възползвам от техните услуги, но ако променя мнението си, знам как да се свържа с тях.”

“След като получихме предложението за подкрепа от руското посолство, Юлия беше свободна да реши дали да го приеме. Както разбрахме от нейния отговор, то е отказано”, коментира официалният говорител на британското външно министерство.

От руското посолство в Лондон, което многократно поиска консулски достъп до Юлия Скрипал и обвини британските власти, че са я отвлекли, изразиха съмнения, че изявлението действително е направено от Юлия.

“Както и преди, бихме искали да се уверим, че изявлението наистина е от Юлия. Има доста съмнения по този въпрос. Текстът очевадно е създаден по такъв начин, че да подкрепи официалното изявление на британските власти и едновременно с това да изключи всяка възможност на Юлия за контакт с външния свят - ...посланици, журналисти, роднини”, заявиха от дипломатическата мисия на Русия в Лондон.

Руските дипломати поискаха от британската страна “нагледно доказателство, че Юлия е добре и тя не е лишена от свобода”, тъй като публикуваният документ поражда страховете им, че е било упражнено “принудително изолиране на руски гражданин.” “Особено удивителна е фразата “никой не говори от мое име”, появяваща се в изявлението, което вместо да бъде прочетено пред камера от самата Юлия, е публикувано на сайта на Скотланд ярд”, изтъкват още от руското посолство в Лондон. “Публикацията на лондонската полиция повдига повече въпроси, отколкото отговори”, обобщиха от дипломатическата мисия в четвъртък.

Бившият британски посланик в Казахстан Крейг Мъри също се усъмни, че то е написано от Юлия Скрипал. Според него макар тя да владее добре английски, езикът в текста е на много високо официално ниво и много прилича на езика, който се използва в дипломатическата кореспонденция.

45 000 БЪЛГАРИ ЖИВЕЯТ В ГЕРМАНИЯ

Българите са сред най-многото чужденци, които живеят или работят в Германия, показват данни на Федералната статистическа служба, цитирани от сп. “Шпигел”. Те са 45 000, като пред нас са Полша и Румъния с по 85 000 души. Като цяло броят на чужденците в Германия достигна рекордни нива и в края на 2017 г. в страната са регистрирани 10,6 млн. души с чуждестранни корени. Това е скок от 5,8% (или 585 000 души) спрямо края на 2016 г. Увеличението е доста над средното за последните 10 г., което възлизаше на 388 000 души. От 2009 г. броят на чужденците в Германия непрекъснато се увеличава, поясняват от службата. Основната причина е нарастващата имиграция от Европейския съюз (ЕС) - през 2017 г. нейното нетно увеличение (баланса на пристигания и заминавания) от 439 000 души. То се дължи главно на страните, които са влезли в ЕС ОТ 2004 г. насетне. “Между 2007 г. и 2017 г. чуждестранното население в Германия от държавите от ЕС е нараснало от 919 000 до 2,6 млн.”, се казва в изявление от службата. Докато имиграцията от извън ЕС намаляла през 2017-та: 163 000 в сравнение с 665 000 през 2016 г.

Скопие и Атина отчитат напредък

Има напредък по отношение на спора за името. В една част от него има все още различия, съобщи македонският външен министър Никола Димитров след срещата си в Охрид с неговия гръцки колега Никос Кодзияс. Димитров поясни, че за първи път е станало дума за временното споразумение и начините, по които трябва да се изпълни евентуалният договор”. Според гръцкия министър Кодзияс “има напредък, остават по-малко теми за разрешаване, но те не са най-трудните”.

Междувременно парламентът отхвърли внесения вот на недоверие срещу правителството на Зоран Заев. Вотът бе внесен от опозиционната партия ВМРО-ДПМНЕ, която критикуваше премиера Зоран Заев заради преговорите с Гърция и договора с България. Медии публикуваха снимки от дебата, на които се вижда, че немалко депутати гледат мача Реал-Ювентус на лаптопите или мобифоните си. /БГНЕС

КРАТКИ

Албанският премиер Рама замерян с яйца в парламента

Опозиционните депутати замеряха с яйца и брашно премиера Еди Рама в пленарната зала, съобщиха албанските медии. Това стана по време на дебат за въвеждането на пътни такси по магистралите в страната. Заседанието беше прекъснато заради безредиците. След като Рама бе уцелен с яйца и брашно, намеси се охраната, която отстрани няколко депутати.

Фейсбук ще се подчини на правилата на ЕС

Евросъюзът благодари на шефа на “Фейсбук” Марк Зукърбърг, който заяви, че социалната мрежа ще следва в глобален мащаб новите правила на общността. Това обяви еврокомисарката по правосъдието и потребителите Вера Юрова, окачествила съгласието на Марк Зукърбърг като “добра новина”. Общият регламент за защита на данните (GDPR), който влиза в сила на 25 май, дава на интернет потребителите много поголям контрол върху съхранението и използването на тяхната лична информация. При нарушения на правила се се предвиждат големи глоби за компаниите.

Камионите ще отпаднат към 2035-та

През 2035 г. няма да има шофьори на камиони, защото секторът ще бъде автоматизиран, съобщиха медии, позовавайки се на източници от Брюксел. В евроинституциите се обсъжда използването на безпилотни дронове или други летателни средства за транспортирането на товари. Според източниците изкуственият интелект е естествено продължение от автоматизиране на индустриите. За него не са нужни храна или заплати, а само електричество.

Президентът Илхам Алиев преизбран с 86%

Президентът на Азербайджан Илхам Алиев бе преизбран за четвърти мандат с над 86% от гласовете, въпреки бойкота на опозицията. Това показват неокончателните резултати при преброяването на 67.3% от бюлетините.

Германски овчари от провинция Саксония протестират пред регионалния парламент с искането за спасяване на техния поминък и субсидиите за него

www.duma.bg
ДУМА ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

БЕЛИЯТ ДОМ: Може да не ударим Сирия

Тръмп ще се консултира с Франция и Великобритания, преди да вземе окончателно решение

Прессекретарят на Белия дом Сара Сандърс коментира възможността за американски удари по Сирия и руските сили там. Тя бе попитана какво означават заплахите по адрес на Русия, които президентът на САЩ Доналд Тръмп отправи в "Туитър" и има ли възможност за сблъсък между американски и руски въоръжени сили. По нейните думи "се разглеждат всички варианти", но Тръмп все още не е взел окончателно решение за Сирия. Тя добави, че САЩ може да ударят Сирия, но може и да не ударят. Освен ракетни удари Тръмп разглежда и други варианти, каза тя.

В четвъртък сутринта самият Тръмп обяви в "Туитър", че никога не е казвал кога точно ще бъде извършена атака в Сирия. "Може да е скоро, може и да не е съвсем скоро", написа Тръмп. "Във всеки случай САЩ под мое управление свърши много добра работа за избавлението на региона от ИД. Къде е нашето "Благодаря, Америка"?", завършва Тръмп.

Според източници на Си Ен Ен президентът Тръмп провежда консултации по този въпрос с представители на страни - ключови съюзници на САЩ. Сред тях най-активни са разговорите с президента на Франция Еманюел Макрон и с премиера на Великобритания Тереза Мей. Според официални лица предстои да се постигне договореност за мащаба и сроковете на ответните действия. Възможно е нанасянето на ответни удари да не започне до края на седмицата.

В същото време Майк Помпео, бившият шеф на ЦРУ и кандидат за поста държавен секретар на САЩ, заяви пред американските сенатори, че несправедливо медиите му приписват епитета "ястреб" и че "войната е крайна мярка". Помпео заяви още, че предпочита да постига поставените му задачи с дипломатически средства, а не да изпраща млади хора на война.

"Ние все още оценяваме разузнавателните данни, нашите и на нашите съюзници, все още работим по този въпрос", каза американският министър на отбраната Джим Матис, когато беше запитан дали е видял достатъчно доказателства, за да обвини режима на президента Башар Асад за предполагаемата химическа атака в Дума. "Ние сме готови да предоставим военни възможности, ако те са подходящи, когато президентът реши."

Премиерът на Великобритания Тереза Мей заяви, че е готова да се присъедини към военни действия срещу правителствените сили на Сирия без одобрението на британския парламент, съобщи Би Би Си. По-рано опозиционният лидер на Лейбъристката партия Джеръми Корбин призова Мей да вземе мерки, така че всички страни в конфликта в Сирия да се върнат на масата за преговорите. Той настоя на депутатите в Камарата на общините да бъде дадено право на глас, в случай на военни действия на Великобритания в Сирия.

Британската авиация се намира в бойна готовност за нанасянето на евентуален удар по Сирия от базата на Великобритания в Кипър, съобщава британският в. "Таймс". Кипър не участва в никакви планирани военни удари срещу Сирия, заяви обаче в сряда говорителят на правителството Продромос Продрому.

Сирийската армия евакуира сградите на министерството на отбраната и главната квартира на армията, които са празни от два дена, съобщи организацията Сирийски наблюдател за човешки права (СНЧП). Силите на режима също така извършват евакуация на военни летища, както и на бази на елитната четвърта дивизия на Републиканската гвардия край столицата. "Руснаците казаха на ръководството на сирийската армия, че имат разузнавателна информация за възможните цели на САЩ и Франция в Сирия", каза шефът на СНЧП Абдел Рахман. Според руското разузнаване САЩ се подготвят за удар срещу министерство на отбраната и щабквартирата на армията. Според същата информация французите пък щели да вземат на прицел инсталации за химически оръжия на режима.

"САЩ и Западът, които претърпяха поражение в сирийския конфликт, разгърнаха психологическа война срещу Дамаск и неговите съюзници, за да демонстрират сила и да възвърнат позициите си", заяви в интервю пред телевизия "Ал Маядин" съветничката на сирийския президент Бусейна Шабан. Тя подчерта, че "Сирия, Русия и Иран няма да допуснат събитията да се развиват по американския сценарий".

Боливия поиска свикване на съвещание в четвъртък на Съвета за сигурност с тема "Ескалация на реториката за Сирия и заплаха от едностранни действия".

Швеция, която е непостоянен член на Съвета за сигурност на ООН, заяви, че е против военни акции срещу Сирия, имайки предвид, че такова действие би било нарушение на международното право.

Представителят на германската Зелена партия Юрген Тритин заяви в интервю пред ДПА, че Германия трябва да излезе с ясна позиция и да заяви на Вашингтон и Москва, че Берлин настоява за провеждане на разследване на предполагаемата химическа атака, което да не бъде блокирано от военни операции. Тритин сравни ситуацията с войната в Ирак през 2003 г., когато Вашингтон започна операция с предположение за наличието на оръжия за масово унищожение, но впоследствие такива не бяха открити.

Турският президент Реджеп Ердоган и американският му колега Доналд Тръмп обсъдиха кризата в Сирия по време на телефонен разговор късно вечерта в сряда. Ердоган ще разговаря и с руския си колега Владимир Путин. "Ние сме много обезпокоени от това, че някои държави, вярващи във военната си мощ, превръщат Сирия в сцена на канадска борба", заяви Ердоган в реч в Анкара.

В самата Сирия останалите все още бунтовници в сирийския район Източна Гута предадоха тежкото си въоръжение и техният водач напусна анклава. Руските военни пък заявиха, че държавният флаг на Сирия вече се вее над град Дума в Източна Гута.

На брифинг в Москва генерал-лейтенант Виктор Познихир обяви, че към днешна дата около 60 000 души се завърнаха в домовете си. Той добави, че организацията за гражданска защита "Белите каски" е организирала атаката с химически оръжия в Дума, която доведе до призиви за намесата на Запада.

Снимка БГНЕС

Автобус с лица от незаконните сирийски формирования тръгва от Източна Гута, за да ги извози в северната провинция Идлиб. В Гута, който доскоро бе бастион на въоръжената опозиция, вече се развява сирийският национален флаг. Като цяло са извозени 160 000 въоръжени лица с техните семейства и са освободени 250 души, държани в плен от джихадистите. В същото време около 60 000 души се завърнаха в Източна Гута

ГРАЖДАНИ НА ЕС ГУБЯТ СТАТУТА СИ НА АЛБИОНА

Хиляди граждани на ЕС могат да загубят законния си статут във Великобритания след "Брекзит".

Това гласи доклад на Оксфордския университет, цитиран от в. "Ивнинг стандарт". Сред тази категория могат да попаднат дори лица, които покриват нужните критерии, твърдят експерти. Това може да се случи, защото някои биха имали трудности да представят нужната документация и да завършат легализирането си, а други дори не осъзнават, че трябва да подадат заявление, за да продължат да живеят във Великобритания легално.

По-късно тази година във Великобритания ще стартира система за кандидатстване за граждани на ЕС, желаещи да останат в страната след "Брекзит". Тези, които са били в страната поне 5 години към края на 2020 г., ще могат да кандидатстват за усядане във Великобритания. Граждани на ЕС, пристигнали преди 31 декември 2020 г., но без нужните 5 години престой, ще могат да кандидатстват за оставане, докато изкарат нужните 5 години, след което ще могат да кандидатстват и за постоянен статут.

КИТАЙ СЪДИ ПЕРСПЕКТИВЕН, НО КОРУМПИРАН ПОЛИТИК

Бивш член на Политбюро на китайската компартия се призна за виновен за получаване на подкупи на съдебен процес в рамките на кампанията на президента Си Цзинпин срещу корупцията.

Сун Джънцай, бивш член на Политбюро и партиен лидер на югоизточния мегаполис Чунцин, беше обвинен от прокуратурата за това, че се е възползвал от позицията си и е търсил облаги от други и незаконно е приемал големи количества пари и предмети. Той се призна за виновен и "се покая", съобщиха от съда в град Тянцзин, добавяйки, че присъдата ще бъде произнесена по-късно.

54-годишният Сун Дънцай някога беше спряган да влезе в 7-членния Постоянен комитет на Политбюро, който всъщност управлява страната и се ръководи от Си Цзинпин. Като млад ръководен кадър той дори бе възприеман и като потенциален наследник на Си Цзинпин.

ТУРСКИ МИНИСТЪР ПОДСЛУШВАН ОТ ПОДЧИНЕНИТЕ МУ

Мобилните телефони на турския министър на вътрешните работи Сюлейман Сойлу са били незаконно подслушвани от подчинената му полиция, пише в. "Джумхуриет".

След направените разкрития инспектори от вътрешното министерство провеждат две отделни разследвания в Анкара и в Истанбул. Засега са преместени на други длъжности един от заместник генералните директори на Генералната дирекция по сигурността (ГДС) и 6 полицаи в Анкара и Истанбул.

Не е установено точно кой е дал нареждането за подслушване. Публична тайна обаче са противоборството и неприязънта между вътрешния Сойлу и министъра на енергетиката Берат Албайрак, който е и зет на президента Реджеп Ердоган, а боричкането между двамата е кой да стане лидер на управляващата партия. Преди няколко месеца вътрешният министър изпадна в немилост, дори поиска да подаде оставка, но бе спрян лично от Ердоган, посочва още "Джумхуриет".

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

Аферата Скрипал. Qui Bono?

Истерия в навечерието на мултиполярния свят

Историята е низ от общоприети лъжи

Наполеон

Проф. Ивайло ГРУЕВ, преподавател по политология в Университета в Отава, Канада

На 5 април 2018 г., по време на извънредното заседание на Съвета за сигурност на Обединените нации, посланикът на Русия в ООН Василий Небензия описа аферата Скрипал като "театър на абсурда". Дни преди това официалният говорител на руското министерство на външните работи Мария Захарова нарече речта на Тереза Мей "цирково изпълнение". От подиума на Международната конференция за сигурност в Москва известният с дипломатическия си такт дипломат номер едно на Руската федерация Сергей Лавров цитира редове от "Алиса в страната на чудесата", където кралицата хвърля обвинения, които автоматично се превръщат в присъди, избягвайки тривиалността на съдебния процес. Без съмнение, британският премиер Тереза Мей, както и министърът на външните работи Борис Джонсън, поднесоха поредица от запомнящи се изпълнения в най-добрите традиции на Монти Пайтън, които надминаха по абсурдност техния творчески гений. (Путин е сравнен с Хитлер, а Световното първенство по футбол 2018 г. - с Олимпийските игри в нацистка Германия през 1936 г.).

Ефектът бе всичко друго, но не и забавен. Нещо повече, ефектът бе вледеняващ. Часове след инцидента в Солсбъри, без да представя каквито и да е доказателства (в разрез с официалното заявление на Скотланд ярд, че са нужни месеци за разследването) британският министър-председател Тереза Мей даде 24 часа ултиматум на Кремъл да признае вината си. Причината? Бе заявено, че инцидентът в Солсбъри е в резултат на използване на оръжия за масово поразяване - невропаралитичен газ "Новичок", който е с руски произход.

Желязната логиката на това обвинение е равносилна на твърдението, че извършителят на терористичната атака през 2016 г. в Ница, Франция, където бяха убити 86 души, не е никой друг, а самото правителството на Франция. Защо? Защото камионът, с които бяха убити почти сто френски граждани, е бил произведен във Франция.

Тази желязна логика се оказа твърде корозирала, тъй като дни след изказването на Мей официалният говорител на свръхсекретната химическа лаборатория Porton Down отрече твърдението, че единствено Русия е зад произхода на "Новичок". Нещо повече, възможните производители се оказаха много страни, както и лица със сравнително добри познания по органична химия.

Да дадеш 24 часа ултиматум на ядрена сила, която би изпепелила държавата ти само с една от нейните ракети от ново поколение без съмнение е - заемайки термин от психиатричния лексикон - очевиден акт на меланхолно самоуийство, при което извършителят първо убива партньора си, децата си, домашните любимци и едва тогава се самоубива.

Не по-малко смущаващ е фактът, че страната, която даде на света Магна Харта, конституционната монархия и правата на човека, си позволи систематически да игнорира собствените си закони, като в същото време прояви пълно незачитане на международното право. Учудващото е, че законът не бе единствената жертва на аферата Скрипал. Елементарната логика и здравият смисъл не бяха пощадени. Подобни действия повдигат въпрос

за психичното здраве на тези, които стоят зад аферата Скрипал

Поредицата от противоречива информация бе просто обидна за всеки, който притежава все пак някаква логика. Как е възможно най-мощният нервнопаралитичен газ "Новичок" да не успее да умъртви никого. Не само семейството Скрипал, но и лекаря, оказващ им спешна помощ за повече от 30 минути. Възможно ли е единствените смъртни случаи да бъдат двете морски свинчета на Скрипал и котката, които починаха от дехидратация, а не от нервнопаралитичния газ. Възможно ли е нервнопаралитичният газ да бъде хем под формата на крем, намазан на дръжката на входната врата, хем каша, произведена в Русия и транспортирана в самолет?

Основният въпрос остава. Няколко възможни обяснения идват на ум:

1) Масирана ПР кампания, целяща отвличане на вниманието на британския електорат от финансовите последици от "Брекзит", които според някои анализатори възлизат на десетки милиарди долари.

2) Факторът "Фолкланд": опит за консолидация на стремглаво намаляващата популярност на Консервативната партия сред британските избиратели. Повторение на успешния военен блицкрик на Маргарет Тачър, който й осигури победа на изборите през 1983 г. Дескридитиране на опозицията в лицето на Джеймс Корбин, обявен за "полезния идиот" на Кремъл заради неговата балансирана политика към Русия.

4) Подкопаване на всеки опит на страните от Европейския съюз за премахване на санкциите срещу Русия, които довеждоха до внушителната икономическа загуба от 80 милиарда долара за икономиките на тези страни. Изключителен политически триумф, предвид това, че идва от страна, която де факто вече не е страна от ЕС.

5) Заглушаване на исканията на все по-малко васално чувстващите се страни като Словакия, Чехия, Австрия и в последно време и Италия, които открито изразиха волята си да се дистанцират от Вашингтонския диктат и да отменят санкциите срещу Русия.

6) Постигане на дългоочаквания пробив в информационната хибридна война, отнемайки лицензите на руска кабелна информационна агенция "Русия днес" и "Спутник интернешънъл", чиито програми се гледат и четат от повече от 800 милиона души в света, включително и на Запад.

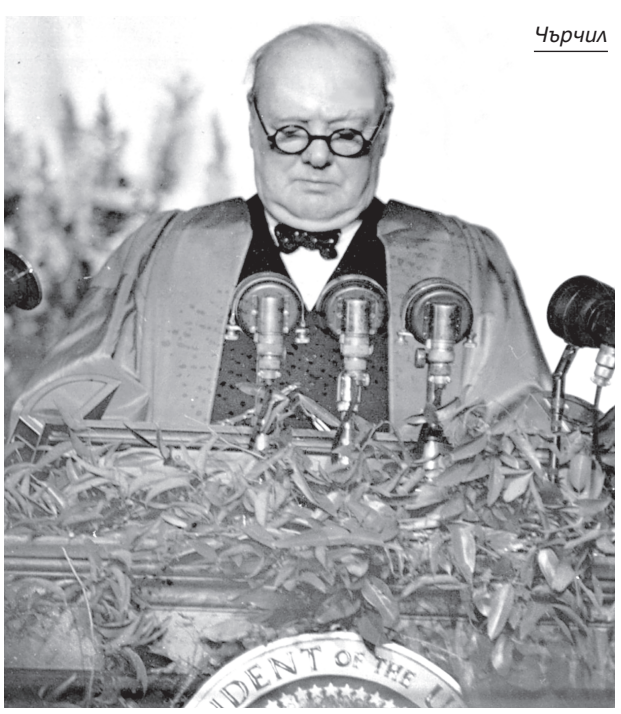
7) Изграждането на климат на все по-тотална цензура в западните медии.

8) Прекратяване на мегаенергийния проект "Северен поток 2".

9) Създаване на прецедент "Октомврийска изненада", заимстван от американския политически дискурс (президентските избори са през ноември), като в този случай мишената бяха президентските избори на 18 март 2018 г. в Русия, създавайки огромен политически скандал, в който трите ключови думи Путин, КГБ и бивш полуумрял шпионин на КГБ, бяха спрягани истерично по всички западни медии.

10) Компрометиране на световното първенство по футбол през 2018 г. в Русия, на което някои държавни глави (включително британското кралско семейство) няма да присъстват, уронвайки по този начин престижа на световния спортен форум.

11) Кампания за конфискуване на незаконно придобити пари на руснаци, живеещи в Англия. Както е известно, Лондон Сити е хъб на руските "nouveaux riches" (новобогаташи) и олигарси. Според някои доклади, повече от 20 000 руснаци принадлежат към тези категории. Целта е двупосочна. От една страна, създаване на огромно напрежение в правителството на Путин, второ, частично компенсиране на финансовата "черна дупка" в резултат на "Брекзит".

Чърчил

Всички тези фактори изглеждат правдоподобни в процеса на вземане на решения, довели до най-безпрецедентното и координирано експулсиране на руски дипломати - повече от 200 руски дипломати ЕС, от САЩ, Канада, Австралия, както и от две от най-важните международни организации, Организацията на обединените нации и НАТО. Въпреки това, колкото и мощни да са тези фактори, те не могат да обяснят нивото на сегашната геополитическа истерия.

Възможни са следните алтернативни обяснения

Целта на аферата Скрипал бе да направи невъзможен всеки опит за сближаване между Белия дом и Кремъл. Всички бъдещите опити на Тръмп за диалог с Русия биха били интерпретирани като ни повече, ни по-малко гарантиран повод за импийчмънт. Все пак, в случай, че Тръмп опита сближаване с Русия, това би било равносилно на забиване на последния пирон в политическия му ковчег, този път собственоръчно и то отвътре.

В този случай, архитектите на аферата Скрипал се надяват да постигнат няколко цели. На първо място, укротяването на своенравния нрав на президента Тръмп, както и на неговия стил на управление "One man show", който ще бъде изцяло подчинен на формулираните прерогативи на статуквото. На второ място аферата Скрипал цели да се упражни още по-голям натиск върху държавите членки на ЕС. Където разделението Изток-Запад в голяма степен мимикрира добре познатата ни Берлинска стена.

И накрая - най-важното, аферата Скрипал проправи

пътя към пълномащабна студена война

на която никой политически лидер, бил той от дясно, ляво или от центъра на политическия спектър, не би бил в състояние да се противопостави.

Следователно, сагата Скрипал трябва да се разбира като официална декларация за нова студена война. Интересно е, че именно Великобритания, а не САЩ, направи това. Каква е причината. Доста елементарна.

Не трябва да забравяме простия факт, че друг британски министър-председател, Уинстън Чърчил, с известната си реч "Желязната завеса" във Фултън, Охайо, през 1946 г., обяви началото на Студената война. Това бе официалната декларация. Стратегията на Студената война бе разработена от един млад американски дипломат - Джордж Кенън, въпреки че никой никога не бе чувал името на този нисък по ранг дипломатическо аташе в Москва. За разлика от това името на единия от "големите трима" от Ялта - Уинстън Чърчил, е познато на цял свят.

Исторически факт е, че Чърчил бе избран да направи геополитическия ПР за американците. По този начин се постига статусът на най-приближения съюзник на новата Пакс Америка. Това бе през далечната 1946 г. През 2018 г. същият сценарий бе повторен. Нищо толкова оригинално. Британският премиер-министър

Тереза Мей изиграе същата роля като Чърчил

декларирайки че, всеки опит за оспорване на безспорната хегемония на САЩ в този еднополюсен свят ще бъде посрещнат с отпор, дори с цената на пълно незачитане на международното право. Не трябва да се забравя, че именно така започна Втората световна война.

Това е. Незачитането на международното право, политическата импотентност на международните организации и "солидарност" с политиката на Хитлер от много страни членки на Лигата на народите. С една изключително важна разлика. По времето на Студената война имаше неписани, но спазвани правила, което обяснява факта на нашето оцеляване. Опасявам се, че в тази нова студена война нямаме същите гаранции.

Като нямаме гаранции, за запазване на прилагателното студена.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

Снимки Николай БЕЛАЛОВ

ВАЛЕРИ ЖАБЛЯНОВ:

Съвременната битка е битка за историята

Изказване по повод Международния ден на политзатворниците, концлагеристите и пострадалите от фашизма и войните

Уважаеми другарки и другари,
Уважаеми антифашисти,
Уважаеми социалисти, комунисти,
Уважаеми хора и граждани, които винаги, независимо от времето, независимо от събитията, стоите на страната на прогреса, на страната на истината, на страната на човешкия живот.

Организацията на обединените нации, възползвайки се от един исторически факт, а именно освобождаването от съюзническата армия на затворниците от "Бухенвалд", обявява 11 април за ден на антифашистите, на концлагеристите и на политическите затворници. И до 11 април 1945 г. е имало войни, и до 11 април е имало политически затворници, имало е политически убийства, имало е концлагери и по време на Първата световна война, и след нея и, разбира се, най-жестоките техни образци - тези, създадени от националсоциалистическия режим на Германия.

Какво е особеното след Втората световна война, което кара човечеството, което кара ООН да открои този ден, да подчертае не просто подвига на хората, които загубиха своя живот без вина, жертвани от една

човеконенавистна идеология

Това е една особеност на Втората световна война, за разлика от Първата световна война - това беше първата война в историята на човечеството, в която нямаше тил. Война, в която не загиваха само войниците, война, където сблъсъкът не се осъществяваше само във фронтовите окопи. А война, която засегна цялото население на европейския континент - наистина от Атлантика до Урал, до Тихия океан. Война, която се водеше в моретата, на континентите, в градовете.

Война, на която станаха жертва невинните граждани в техните домове в резултат на масирани бомбардировки. И София, и гражданите на Враца, и на редица по-малки села и градове на България станаха жертва на този тип военни действия. Нямаше войници и офицери, имаше граждани на воюващи държави. Това беше крайъгълен камък в новата философия на националсоциализма, на фашизма и в неговата военна доктрина, доктрината за масовата война, за идеологическото изтребление, за новия световен ред.

Искам да подчертая също една друга особеност на тази жестока епоха - идеята за новия световен ред, световен ред в рамките на един райх, на една държава, на една идеология, на един властови център, който налага собственото си разбиране за ценността на хората, за човешкия ред, за расовия произход върху всички граждани на подвоенните територии. Подвигът на съветския войник, на Червената армия, на ръководството на болшевишката партия не се нуждае от допълнително историческо изясняване.

Съвременната битка е битка за историята. Ще перифразирам класически немски философ, който казва, че няма история, а историята е отминала политика. Отминала политика, която днес реализира собствените си доктрини в актуалния ден, в съвременността. Разкъсването между днешния ден и това, което е било преди, води до невъзможност да бъде осмислено това, което ще бъде утре. Затова битката не е просто за историята, битката е за нас, за съвременността, за децата ни. Втората световна война е резултат от най-продължителната индустриална и финансова криза на капитализма. Тя не е резултат в сляпата игра на историята, че начело на един режим в Германия е дошъл маниакален човек.

Днес бе представена една забележителна книга - документално изследване на американски журналист за краха на Третия райх. С основание беше поставен въпросът: как е станало така, че милиони германци от една просветена европейска нация са станали жертва на подобно социално-психологическо отклонение. Няма нищо учудващо. Историческата наука и документалните изследвания са дали много ясни отговори как това става възможно. Когато националното и социалното недоволство в комбинация с тоталитарна идеология, каквато е националсоциалистическата, се комбинират с абсолютната държавна власт. Това е т.нар. магия.

И днес, в условията на информационен диктат, на отстъпление на демокрацията, на настъпление на крайната десница в Европа, на озверяване на американския милитаристичен връх и милитаристични кръгове, мирът е подложен на същата заплаха, а възможностите на обикновения човек, на прогресивно мислещите граждани на България, на Европа, на Русия да повлияят върху хода на тези събития, изглежда все по-скромен. И затова Българският антифашистки съюз и Българската социалистическа партия трябва да застанат на такива политически позиции, които да дадат възможност на всички честни български граждани да подкрепят мира, да подкрепят диалога в ЕС, да подкрепят нова политика за сближаване с Русия, в която България да намери своята гаранция, че това, което стана преди повече седем десетилетия, няма да бъде повторено.

Светът е на ръба на тежък въоръжен конфликт

Всички го виждат. Днешният ден трябва да напомня на всички, които са привърженици на тази политическа линия, че в бъдещата война, така както и във Втората световна война, няма да има фронтови линии. Заради технологиите, заради новите оръжия, които всички наблюдаваме как действат. Заради всичко това никой няма да бъде защитен. Илюзия е, че някой може да спечели подобен военен конфликт.

Днес е денят, в който да си спомним за жертвите, за концлагеристите, за хилядите политически затворници в България, в Сливенския затвор, в другите затвори, където монархофашисткият режим на бащата на Симеон II изпрати невинни български граждани. Които чакаха смъртните си присъди в тези затвори. И които присъди не бяха изпълнени само заради бързия развой на събитията на Източния фронт и заради освободителния марш на Червената армия. Тези факти не бива да бъдат забравени. Те трябва да бъдат напомняни на съвременна България, която с лека ръка се опитва да се отклони от тях.

В името на този ден да отдадем дължимото, за да спечелим бъдещето.

КОЙ И ЗАЩО ДНЕС ПОДМЕНЯ СИМВОЛИТЕ?

Доц. Емилия ЛАЗАРОВА, доктор по история

Днес светът е изпълнен с изненади и с тревожно, трепетно очакване и вълнение за всяка крачка на световните политици. И докато се вълнуваме от бъдещето на човечеството, от нашенската погубваща мизерия и нищета във всичко, в което живее обикновеният българин, тайно и полека някои подменят изконни и извечни ценности и символи!

Пиша тези редове единствено от мое лично име и убеждение. Пиша с гняв и срам в името на собствената ми съвест, на миналото и настоящето ми на професионален историк, в името на паметта на родителите ми антифашисти и на преминалото ми детство и младост със спомените и в обкръжението на достойни дейци на антифашистката съпротива, в името на подвига и саможертвата на героите и жертвите на антифашистката борба.

В незаглъхващата канонада от антикомунизъм, пренаписване и фалшифициране на историята ни, на забравените ни идеи и ценности, от груби лъжи и манипулации над миналото ни и терор над умственото и психическото развитие на децата и младежите у нас тези дни животът ни донесе и нови изненади. Уникално и съкрушително! Погледнете снимките от сцената на тържеството по случай 11 април - Международния ден на бившите политзатворници и концлагеристи и пострадалите от фашизма. На сцената са поставени три знамена - свещеното българско знаме, на Европейския съюз и третото - синьо знаме с логото на Българския антифашистки съюз!!!

Дали ръководството на БАС знае нещо за науката семиотика, която се занимава и изучава значението на символите!? Едва ли! Но има ли някой, дори проф. Сергей Игнатов (син на днешния председател на организацията) и съмишлениците му, да не знае, че символът на антифашистката борба, на лявата идея е червеният цвят! Излишно е тук да разказвам и да повтарям значението на червения цвят, на червеното знаме в досегашната символика на Българския антифашистки съюз, а и не само на него.

Днес обстановката в света е напрегната до червено, милиони хора са под червените знамена и пленени от идеите, които олицетворяват. Влиятелни международни форуми, учени и институции оповестиха краха на капитализма и на либерализма. В ръководството на Българския антифашистки съюз явно протича обратният процес на "разоръжаване" от старите и "вредни" идеи и символи. Това е изводът, който се налага, без да обобщавам, дори само от сменения син цвят на знамето - в средата с логото на Българския антифашистки съюз. Да ви е честито, господа! Къде сте и кои сте?

И последно да попитам:

По време на предстоящия Бессмертный полк на 9 май членовете и ръководството на БАС под синьото знаме ли ще крачат, в ръцете със снимките на свидните жертви на фашизма в Отечеството?

На 2 юни поклонението под синьото знаме на БАС ли ще преминава?

На 9 септември Българският антифашистки съюз с развято синьо знаме ли ще посреща и чества празника?

Тогава героите на България ще се обръщат в гробовете си, както е казал народът!

www.duma.bg

ЕВА КОСТОВА

Пускаме кепенците

Не че не се вижда с просто око как се топим като нация, но всяка нова цифра забива пореден пирон в ковчега. Намалели сме с 416 000 души за 10 години, отчете Евростат. Това е населението на цяла област като Бургаската. Според НСИ през 2020 г. падаме под 7 милиона. През 2040-а - на 6 милиона. През 2050-а най-късно ще сме вече и под 6-те милиона. Черната статистика сочи, че починалите през м.г. са 109 791, увеличават се с 2211 души спрямо предишната. И пак бием рекорда - равнището на общата смъртност в България е най-високо сред европейските страни. В същото време новородените също намаляват, населението застарява, чезнат трудоспособните българи. На фона на страни като Германия, Франция, Италия, които стабилизират положително демографските си планове за 10 години напред. А ние кепенците ли ще пускаме?

Демографията не е за случайни хора на отговорни постове - омешва доходи и условия на живот, пазар на труда, инвестиции, инфраструктура, данъци и такси, администрация, социално развитие, образование, здравеопазване, сигурност и правосъдие, околна среда, култура... Къде у нас такива работи! А и на кого му пука? Тези, които управляват днес, профучават край държавата ни като край малка гара, надувайки свирката с жалките си интелектуални мозъчета. Няма защо да споменаваме родолюбието.

Както твърди проф. Христина Вучева, "ръководството и управлението на държавата по отношение на големите стратегически въпроси е лишено от какъвто и да е професионализъм и се превръща все повече в пародия и хаотични и трудноразбираеми действия".

Това с пълна сила важи и за демографската ситуация. Демографията за управляващите е равнозначна на деменция в управленските им решения. Дори и да ни подминат други катаклизми, този ни е достатъчен. Жалко за нас!

Разминахме ли се с трета световна?

ЮРИ МИХАЛКОВ

Станахме свидетели на поредното потвърждение за смяна на ролите в Близкия изток.

Това десетилетие и особено от украинската криза Америка (съответно и Западът) тръбяха, че политиката им към Русия е политика на сдържане, на възпиране (restrain) - от Украйна до Близкия изток.

Е, в сряда стана ясна смяната на ролите - възпираната държава се оказа Америка, а възпиращата сила Русия.

Този прочит на събитията около Сирия от последните дни е като просто аритметично действие - все едно събираш 2+2. Няма как да получиш три или пет.

Всичко започна с войнствения туит, който изстреля Доналд Тръмп в ранните часове на срядата (американско време) - нищо чудно да го е направил още по пижама от спалнята си. "Русия обещава да свали всички без изключения ракети, изстреляни срещу Сирия. Подгответе се добре, защото ракетите ще бъдат много - добри, нови и високотехнологични".

И само след 40 минути последва негов нов, но вече антивоенствен туит: "Отношенията ни с Русия са по-зле, от когато е да било, включително от времето на Студената война. Няма никаква причина за това. Русия се нуждае от нашата помощ заради своята икономика - и това много лесно би могло да се направи. Необходимо е всички страни да работят заедно. Ще спрем ли надпреварата във въоръжаването?" Не мисля, че Путин би възразил срещу такива мисли. А и най-вече действия.

Мнозина се питат какво е станало в рамките на тези 40 минути. Отговорът не е труден, той също е решение на задача с просто аритметично действие. Най-вероятно през това време Тръмп или се е запознал или е вдянал съзнанието си в далекобойното интервю на руския посланик в Ливан Александър Засипкин. "Ако последва удар от страна на Америка, ракетите ще бъдат свалени, а също ще бъдат поразени обектите, от които са направени залповете". Това означава, че сред мишените може да се окаже плаващият в Източното Средиземноморие боен кораб на САЩ "Доналд Кук" с неговите 60 ракети "Томахоук", които се предполага, че ще излетят срещу Сирия. А също американските бомбардировачи или подводници, които ще насочат ракети срещу сирийски цели. А това означава война, коментира пред британските медии бившият командващ британските въоръжени сили ген. Ричард Баръмс. Това означава пряк сблъсък между САЩ и Русия, какъвто не е имало и през Студената война, макар тогава да са воювали помежду си въоръженията на САЩ и СССР (примерно във Виетнамската война).

Впрочем руският дипломат просто препотвърди предупреждението от миналия месец на началник на Генщаба на руската армия ген. Валери Герасимов.

Днес вече има нови знаци, че Вашингтон дава заден ход. В отговор на журналистически въпрос дали е възможен сблъсък с руските военни, говорителката на Белия дом Сара Сандърс отвърна, че "всички варианти се разглеждат", ударът срещу Сирия е "една от възможностите, един от вариантите, които президентът може да предприеме, а може и да не предприеме".

И така Русия възпря американски удар. Това неизбежно ще се коментира обилно, ще се правят съответните изводи в столици, мозъчни центрове, разузнавателни служби и дипломатически среди. Това неизбежно ще има и своите геополитически последици. Оттласнаха ли се обаче двете суперсили от директен сблъсък, избегната ли е трета световна война, питат се мнозина.

Привидно да, но не на 100 процента. Русия отправи предупреждение за удар от САЩ, но такъв удар може да бъде нанесен от техни съюзници - Франция, Великобритания, Израел. Британската премиерка обяви вчера, че страната й е готова за удар и британските подводници се насочват към такова разстояние от Сирия, от което ракетите им да достигнат целите. Примерно срещу второстепенни цели, така че хем Западът да не стане за смях заради кухите си закани, хем и да не пламне трета световна. И по възможност да изглежда така, че Путин не е озаптил Запада.

Последните няколко десетилетия малоумието се шири на западната политическа сцена и нищо чудно някой президент или премиер да е решил, че предупреждението на Москва не важи за съюзниците на САЩ. Дали пък заради това малоумие няма да е уместно и предупреждение към съюзниците на Вашингтон?

Дамата 13

814 - УМИРА ХАН КРУМ, БЪЛГАРСКИ ВЛАДЕТЕЛ (Р. 755 Г.). Управлява в периода 803-814 г. С неговото име са свързани първите процеси по централизацията на управлението. Като далновиден държавник започва да приобщава славяните към властта, прокарвайки първите общовалидни закони в Първото българско царство. Започва провеждането на административна реформа. С неговото управление е свързано създаването на първото официално законодателство - т.нар. Крумови закони. Те съдържат разпоредби относно кражбата, клеветата, пиянството, просията и др.

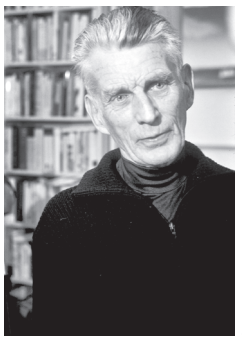

1519 - РАЖДА СЕ КАТЕРИНА МЕДИЧИ, КРАЛИЦА НА ФРАНЦИЯ (УМИРА 1589 Г.). Съпруга на един крал от династията Валоа - Анри II, и майка на други трима - Франсоа, Шарл и Анри III. Името ѝ се свързва от повечето историци с организирането на Вартоломеевата нощ (24 август 1572 г.). Тогава само в Париж са убити около 3000 хугеноти (френски протестанти). Общият брой на жертвите според различни източници варира между 5000 и 30 000. След Вартоломеевата нощ религиозните войни във Франция се възобновяват.

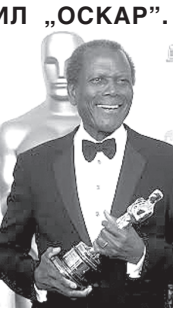
1835 - В ТЪРНОВО СА ОБЕСЕНИ ВОДАЧИТЕ НА ВЕЛЧОВАТА ЗАВЕРА. През 1834 г. заможният търговец Велчо Атанасов-Джамджията започва организирането на въоръжено въстание, като привлича съмишленици от Елена, Горна Оряховица, Лясковец, Трявна, Габрово. Те установяват тесни връзки с Георги Мамарчев, комендант на Силистра под руско командване. Родолюбците изработват план за въстание, което да бъде обявено на Великден. Основната цел е образуване на автономно княжество - база за бъдещите освободителни борби. Извършено е предателство, а водачите на Велчовата завера са заловени и обесени.

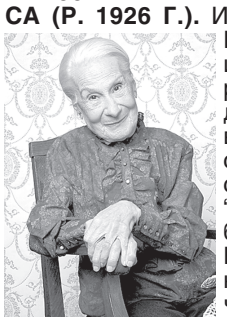

1906 - РАЖДА СЕ САМЮЪЛ БЕКЕТ, ИРЛАНДСКИ ПИСАТЕЛ, ПОЕТ И ДРАМАТУРГ (УМИРА 1989 Г.). Носител на Нобелова награда за литература за 1969 г. Някои от най-известните му пиеси са "В очакване на Годо", "Катастрофа", "Краят на играта". Автор е на романа "Молой" и на сборниците "Разкази и текстове за нищо" и "Обезселителят и други разкази".

1963 - СИДНИ ПОАТИЕ СТАВА ПЪРВИЯТ АФРОАМЕРИКАНЕЦ, СПЕЧЕЛИЛ „ОСКАР". Освен актьор, той е режисьор и дипломат. Печели "Оскар" за филма "Полски кринове". През 1967 г. излизат три негови филма, които се превръщат в класика на американското кино - "На учителя с любов", "В топлината на нощта" и "Познай кой ще дойде на вечеря". С тях той става кинозвезда от световен мащаб. От 1997 г. е посланик на Бахамските острови в Япония.

2007 - УМИРА ЗЛАТИНА ТОДЕВА, АКТРИСА (Р. 1926 Г.). Известна е като Мама Злата. Има над 200 роли в театъра и киното. Работила е в театрите в Стара Загора, Пазарджик, Димитровград, Хасково, Пловдив и Смолян. Известна е с множество филми, сред които "Хайка за вълци", "Мила от Марс", "Рапсодия в бяло", "Опашката на дявола". Носител е на национални награди и държавни отличия.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
ПЕТЪК
13 АПРИЛ 2018

ПИЛЕНЦЕ, ПЪСТРО СЛАВЕЙЧЕ...

Любовни трепети

Всяка хвърката твар идва на белия свят с предопределение - да пее и лудува в хора на птиците

Петра ТАШЕВА

"Пиленце, пъстро славейче, защо ми плачеш, не пееш..." - така нарежда една хубава наша народна песен. Как да пеят, как да плачат пиленцата, като тях почти ги няма вече в местата, където живеем?

Птиците живеят там, където е чисто, където няма грохот. В такива места те се реят в небесните висини, свиват си гнезда и песните им се носят щастливо във въздуха. А въздухът, който дишаме, е напоен с отровни пари, небето е оловно, та нощем се не виждат звездите, не се забелязва и чудното явление на падащите метеори, на персеидите. Тази приказна красота се вижда само от високото, от планините, до които не стига градската омара. Тежкият въздух, напоен с изгорели газове, ляга над градовете, затиска ги и е трудно на хората да го дишат, а как да го преодолеят сърчицата на малките птички!

Ние, хората, живеем на нашата Земя заедно с всички нейни твари и ако не си поделяме правилно онова, което ни е отредено от Природата, ще загубим много. Най-важното е да спазваме природните закони, които въвеждат хармония, строг ред на Земята. Всяко нарушение е в наша вреда.

Учени, изследователи, природозащитници, еколози изучават непрекъснато животните, птиците, морските обитатели и се стараят да "сдобряват" човека с другите екземпляри на Земята, учат ни как да опазваме Природата. Все повече видове са застрашени, други изчезват, трети боледуват, разболяват и нас, хората.

Когато излизам от метрото на станция "Сливница", аз си оставям минутка, за да погледам двете лястовичи гнезда, залепени за тавана на изхода. Оттам се виждат опашките на майките и бащите, после се показват разтворените докрай човки на рожбите им. И се носи едно цвърчене, писукане...

Птичките правят наоколо пакост, защото замърсяват, но живинките са весела компания на продавачите там, на минувачите, на чиито лица се появяват усмивки. Лястовичките ни дарят радост, а си имат и предназначение в живота ни природен.

Гостувам на моя приятелка. Тя ме води първо да й видя постоянната компания - лястовичките на балкона. Всяка пролет ги чака с нетърпение и им се радва, говори си с тях, слуша песните им, а после... с тъга ги изпраща в далечните топли страни. Нарича ги "моите пролетно-летни гости". Обича ги и вероятно и те нея обичат, защото са я избрали сред многобройните други жители на града.

Седим с моята дружка на балкона, приказваме си, а над нас лястовичките си цвърчат шумно. Да можехме да се разбираме взаимно!

Небесни пътешественици

Тате носи, мама носи...

Честита баня на врабчовата дружина

Пренасям се в селската ни къща, дето й казвахме "вила"! Всяка сутрин ни будеше хорът на птиците. В двора имахме акация - какви трели, каква музика се носеше от песента на славейчетата! Как излизат тези вълшебни мелодии от малките им телца! И защо пеят птиците?

През пролетта чакахме да видим волния полет и широко размаханите криле на щъркелите! Наблюдавахме ги как се суетяха около гнездото си, как го поправяха, стягаха за новите си рожби. Гледахме ги с разтворени очи! А незабравимото им шумно тракане...

Бели лястовици - на късмет

Красиви птици са щъркелите! Обичам да гледам как грациозно и гордо пристъпват в полето, как набират скорост при излитане и как кръжат, кръжат в небето, губят се във висините и стават малки точки. Те са нашата, човешката мечта за волен полет.

Хубаво е, когато денят започва с птичите песни, а завършва с изгледа на изгрелите на небосвода звезди. Тогава ние сме част от природното съзвучие, тогава човек усеща сливането си с Космоса, с общата ни майка - Природата. Да се примиряваме с нея, с Природата, да живеем заедно и дружно - това е задължителната ни грижа! И колкото по-бързо го осъзнаем, толкова повече ще спечелим.

Лястовичките, щъркелите и другите птици, дето ни напускат в студените дни, са любимите ни гости всяка пролет. Те ни доказват ритъма на природните времена, на сезоните. Щастливи сме отново да ги дочакваме всяка година! Те ни дарят радост, но и ни учат на много неща - на къщовност, на грижовност, на бодрост, защото истината е, че с песен по-леко се живее...

Едно лято моя близка се беше разтревожила, че няма мухи и комари. Аз я успокоявам, че това е добре - няма да се бори с тях. А тя философски заключава:

- Не, ние живеем с тях! Ако те изчезват, значи има нещо нередно около нас, във въздуха ни. Всички живинки имат определени задачи в Природата. Живеем заедно във всеобща хармония. Зиме се любуваме на домашните врабченца, с тях делим всичките несгоди на живота си в големите градове. Слушаме гукането на гълъбите. Вярно, че ни правят бели по прозорците и терасите, но... как без тях? Който от нас не умее да им се радва, да им се любува, губи много, обеднява душата му.

Аз не мога да се нагледам и наслушам на птиците в любовния период, когато настойчиво се ухажват, гальовно се целуват с човките си, нежно се пощипват. Без тях животът ни ще стане пуст, тъжен, като в онази градска песен:

„Е, аз отивам там, дет птиците не пеят..."

А дали наистина там птиците не пеят?

Личност сма безподобна,

Духовник, революционер, енциклопедист, изобретател, просветител, книжар, лечител, поет, писател, проповедник, учител, пътешественик, мечтател, Отец Матей Преображенски е сред най-загадъчните, но и най-достойните организатори на Априлското въстание

Богдан ИВАНОВ

„За него нямаше нищо свято на моя свят, освен благоденствието на народа му, макар и да носеше на гърба си тежкото калугерско звание“

Захарий Стоянов

Има личности, чийто характер, таланти, цели и постижения са толкова невероятни, че обикновените хора нито могат да ги възприемат, нито могат да ги обяснят. Точно затова около тях винаги съществува някаква тайнственост, мистичност и дори свръхестественост.

За гениалния виртуоз на цигулката и композитор Николо Паганини (1782-1840) се разказва как чакал да излезе свирепа буря, тогава вземал цигулката, качвал се на някоя висока кула, сякаш да бъде най-близо до небето, и свирел сред водопада на дъжда и грохота на мълниите своята извънземна музика - див, опиянен, възнесен, а хората се кръстели омаяни, но и ужасени, мълвейки: “Демон, Сатана със сатанинска цигулка и сатанинска музика!”

За гениалния изобретател Никола Тесла (1856-1943) не само се разказва, но има и снимки как е седнал на стол и чете книга под гигантски изкуствени мълнии, създадени от него. Също как приспособява автомобил да фучи със скорост 150 км(!) в час... без гориво! И на въпроса откъде колата черпи енергия, Тесла посочвал с ръка към небето:

- От въздуха!

При което хората го обявяват за луд, за обсебен от Дявола, за пришелец от други светове, който пренася на Земята мистериозни технологии и цели да предизвика с тях гибелта на човечеството...

Мнозина още, прочули се с едни или други смайващи умения, са били обявени за поклонници на Сатаната, а техните творения - за дяволски изобретения. Такова прозвище е било лепнато и на един българин от онова време - Отец Матей Преображенски (светско име Моно Петров Сеизмонов) - заради безподобните му тогава занимания с изобретателство.

Роден е през 1828 г. в Ново село, Великотърновско. Негови родители са Петър и Славка Монови, има двама братя и сестра, починали още като деца. Сам той остава кръгъл сирак едва деветгодишен. Приютяват го в Дряновския манастир, където учи терзийство (шивачество, б.а.), сетне, 20-годишен, става монах в Преображенския манастир, като приема името Матей Преображенски и без да е завършил специални училища и прочути университети надминава по ум, ерудиция, проницателност мнозина известни с високото си образование люде.

Отец Матей Преображенски

Неспокоен дух, много начетен, погълнал знания не от десетки - от стотици книги, завладян от математиката, физиката, механиката, той се устремява с цялото си същество към идеята за вечен двигател. Поразен е до такава степен от нея, че деня и нощя мисли за създаването на подобна машина. Месеци наред, докато накрая дори му се явява видение:

“И погледнах вътре в реката едно желязно колело, право - ама много голямо, от този край на реката до онзи, и се вртеше от нас до онзи край.”

Отецът се захваща да осъществи видяното, смята, промишлява и най-сетне решава да направи воденица на Бяло море, която сама да се върти, използвайки могъществото на морските вълни.

Речено-сторено. Работи, наема помощници, тежкият труд дава резултат - на брега на морето се появява чудо невиждано, което с фантастичните си форми слисва всичко живо.

Монасите обявяват странния механизъм за “дяволско творение”, а неговият създател - за “обладан от дявола”. Над изобретателя надвисват черни облаци и той с лодка се спасява от разправа.

От разправа се спасява, но не може да се спаси от натрапчивото видение: наумява да изобрети мелница, която се движи... от пясък! Прави колело от дъски като улеи, напълва улеите до една трета с пясък, задвижва го и очаква пясъкът, като се изкачва до върха и после се изсипва надолу, да върти колелото вечно!?

За жалост не става така!

Изобретателят е разочарован, но не и отчаян, защото до края на живота си (1828-1875) преживява и дни на бурна радост от успеха. В тон с революционния подем през онези години Отец Матей насочва вниманието си към конструирането на огнестрелни оръжия, с които да подпомогне въстаниците. Създава два модела пушки с дървени цеви от върба.

Прочутият тогава майстор на оръжия Иванчо Тюфекчийчето-Троенчето, след като ги оглежда внимателно и сравнява възможностите им, харесва единия модел и изработва неизвестен брой пушки от него. Те са използвани и от въстаници, и от Ботеви четници. Има сведение, че на 5 декември 1911 г. в Свищов четникът от Ботевата чета Сава Пенев показва пушката си, с която е бил въоръжен по време на въстанието. Тя се пълни с барут и с патрони и е изработена от Иванчо Тюфекчийчето по модела на Отец Матей.

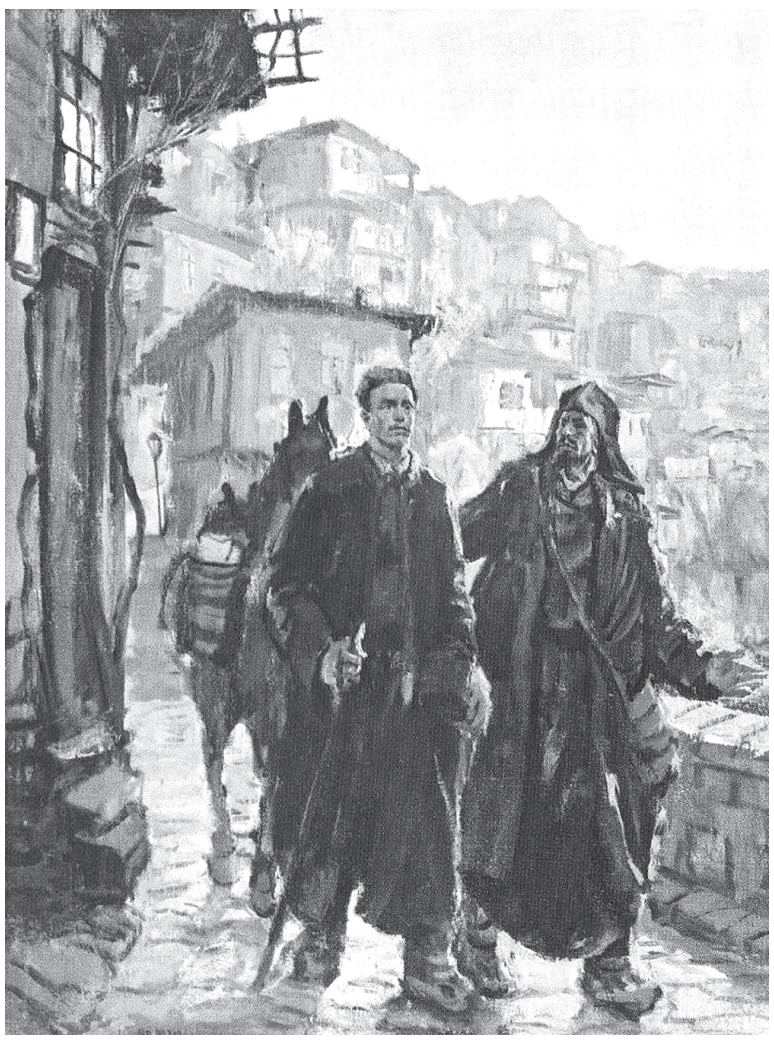
Но Отец Матей не спира дотук. Знае се, че той изобретява невиждана дотогава пушка с 12 дървени цеви, която гръмва така страховито, че докарва до потресение и ужас всичко живо! Изобретява картечница, а също и топ! Топът се появява на бял свят години преди да се роди идеята за черешовите топчета. Затова с пълно право Отец Матей може да бъде обявен за първия конструктор на огнестрелни оръжия в поробеното ни отечество.

Създава водна помпа, но голямо негово постижение е изобретяването на вечен календар. Въпреки изключителната си скромност и аскетизма, който носи като черта в характера си, Отецът сякаш живее с желанието да остави следа във вечността. Такава следа е Вечният календар.

Приема се за година на неговото изобретяване 1870-а. Изписан е от тревненския зограф Венко над вратата на читалището в село Михалци. През цялото време, докато зографът работи, край него е създателят на календара и най-внимателно следи всичко да бъде направено точно по чертежите.

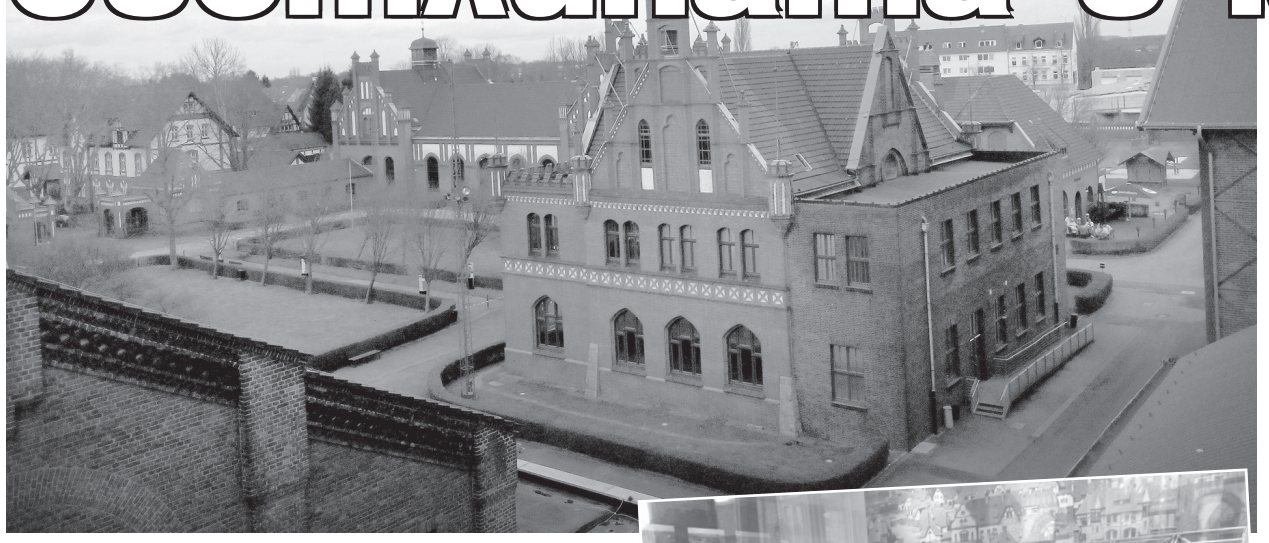
Календарът представлява система от концентрични кръгове, разделени на 12 или на 31 - според броя на месеците в годината и броя на дните в месеца. Изрисувани са странни знаци, букви и цифри, изписани са християнските празници. Също Слънцето, Луната, двете полукълба на Земята, Космосът. Има възможност чрез таблиците отстрани да бъде изчислено коя дата на кой ден от седмицата съответства, а човешките фигури на деца, на жътвари, на берачи на плодове, на беловлас старец символизират сезоните през годината.

Изобретателството обаче далеч не заема цялото съзнание на отец Матей Преображенски, защото за него най-важно е пробуждането на българите и народното въстание. Наричат го Оч Матей, Отеца, Миткалото (заради скитанията му по манастирите от Ерусалим до Бесарабия и от Белград до Черно море), Черната капа, Дядо калугер, Сянката на Левски. При неговите странствания изтънко опознава дереджето на народа и дава клетва да му служи предано до сетния си дъх. Което и прави с

Когато Левски отива за първи път в старата столица Велико Търново, първата му работа е да издири Отец Матей

„Целерн“ - от мрака до светлината в мините

Макет на Машинната зала

Снимки АВТОРКАТА

Има и реална възстановка на излизащите от трошачката камъни

Най-големият и най-стар индустриален музей в Германия успява да впечатли и млади, и стари

Павлета ДАВИДОВА

Най-старият и най-големият индустриален музей в Германия. Това е описанието, с което представят “Целерн” - бивша въгледобивна мина в Дортмунд. Местните определено са се постарали да впечатлят посетителите си - прекрасни постройки, интерактивни инсталации, кътчета за деца...

Неслучайно музеят е тематичен - Дортмунд е най-големият град във Вестфалия, област Рур. В миналото районът е световноизвестен с въгледобива си, както и с концентрацията на предприятия от тежката промишленост. Дортмунд отдавна е център на производството на въглища и стомана в Германия, което е представено в множество музеи и атракции. “Целерн” е едно от най-добрите места, на които да придобиете представа за случващото се в мините. Често наричат мястото

Замъка на труда

Червени тухлени фасади на основните сгради и високи стоманени постройки са първото, на което се спира окото ви, щом прекрачите оградата. Цената е достъпна - възрастен влиза за 4 евро, има отстъпки за групи, деца, възрастни, хора с увреждания... Повечето немски обяснения са придружени и с такива на английски. Има аудиогайд на още няколко езика. Почти всички съоръжения могат да бъдат “видени” или поне преразказани за слепи хора.

Мината е строена между 1898 и 1904 г. Идеята на собствениците била това да е мина модел. След блестящия старт на начинанието бизнесът започнал да запада. В средата на 20-те години американският собственик прогнозирал, че с мината е свършено, но Втората световна война дала подем за още няколко десетилетия.

Краят на Индустриалната революция е причината все повече фабрики да затварят врати през 60-те години на миналия век, а хиляди хора остават без работа. За да не изпадне в забвение този важен за района период, местните власти започват да опазват сгради и предмети от ежедневието и работата, които са били традиционни за района. В резултат на всичко това през 1979 г. се появява и първият Музей на индустриалната култура в Германия. Ядрото на всичко това е Машинната зала в “Целерн”, макар мината да е затворена още през 1966 г.

Всъщност точно “машинната” сграда и специфичната й конструкция от стомана и стъкло са двигателят за индустриалната консервация в Германия и обявяването на подобни места за индустриално наследство. Всичко започва, след като мината е затворена през 1960 г. - имало планове мястото да бъде унищожено. В музея днес са изложени документи, които пазят отказа на някои от властите да сложат мястото под опеката си. Има и впечатляващи кадри от рушенето на някои постройки. Днес в Машинната зала може да видите разнообразни машинни елементи и устройства. Това е и мястото, от което може да слезете под земята и да почувствате поне частица от усещането на миньорите - студ, мрак и влага.

Работните карти на полските трудовaци висят безмълвно от тавана

В една от сградите физически ще усетите значението на

светлината под земята

Има мъничка зала, в която цари истински мрак. Едва-едва мъждукат фенери - такива, каквито са били използвани в миналото. На това място си даваш сметка колко си привързан към светлото - дори дисплеят на телефон е по-ярък от фенера. Различните светлинни устройства и тяхната еволюция са показани в друго отделение. Там може и нагледно да видите колко тежи каска и обувката. Специална инсталация от камъни почита паметта на загиналите служители, а на стена в подземието са написани имената и кратка история на инцидентите с тях. Макети с протези за пострадалите допълват картинката с мрачни спомени за миналото.

В една от залите е разказано подробно за началото на синдикалното движение, от стената висят и лозунги. Германците знаят как да припомнят миналото, дори и най-страшната част от него. Не е нужно да четеш информационните табла или да слушаш аудиообясненията, които съпровождат някои от инсталациите, за да бъдеш впечатлен от една конкретна зала.

Висящите поляци

Рудването към нея през различните години. В “Целерн” е показано и къде миньорите са складирали дрехите и багажа си. Не, не е в шкафчета, а... на тавана. На височина няколко човешки боя висят странни железни решетки в причудливи форми - всеки миньор имал такава и със специален механизъм я свалял и качвал, за да закачи нещата си.

В музея редом до най-типичните атрибути на служителите в мина може да видите и предците на вендинг машините за хранене. Онагледени са хигиенните мерки, както и здравните грижи за миньорите. Разходката ще ви покаже и как са се забавлявали те.

Повече образование,

по-малко инциденти

До това прозрение са достигнали в един момент шефовете на мината. Така са обяснени инвестициите в образованието на служителите. Показани са и съоръжения, подтикващи работниците към спорт. Но ако си мислите, че музеят е само за забавление, грешите. Германците определено знаят как да обърнат внимание на важните неща от историята. От надписите по таблата в една от залите ще узнаете историите на конкретни жени, пострадали при тежки инциденти. Разказано е за непосилния труд на “слабия пол”, принуден да заеме местата на миньорите, заминали за фронта.

е най-безчувственото определение, което някой може да даде на една от инсталациите в “Целерн”. С нея германците разказват за хилядите поляци, принудени насила да изпълняват убийствени нормативи за въгледобив през втората световна война. От тавана висят стотици бели трудови карти със снимки на изпити и измъчени лица. Не е нужно някой да ви казва “Учете се от миналото, за да не повтаряте грешките му”. Германците показват и грозната страна на войната, без да се страхуват, че някой от посетителите може да бъде прекалено чувствителен.

“Целерн” успява да разкаже за всичко - от тъмнината до светлина в мината и обратно. От този индустриален музей може да се научи много, а показаното впечатлява и малки, и големи.

ДУМА Неделник
ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

Да съжителстваш с г-жа Хемофилия

Много въпросителни пред българите с проблеми на кръвосъсирването все още нямат отговор

"Не тичай, за да не паднеш!", "Пази се да не удариш коляното и лакътя си!", "Внимавай да не се порежеш!" Всеки е чувал в детството си тези предупреждения от своите родители. Само че за майката на Боян те са били жизнено важни, защото падането или удрянето на коляно, глезен и лакът, или порязването му можели да означават дори смърт. Като юноша Боян чел учебник по медицина от 1956 г. Пишело, че децата с неговото заболяване живеят до 15-16 г., не могат да се социализират, защото често отсъстват от училище, губят учебен материал и пр. страхотии. "Така и беше - получиш кръвоизлив, лягаш и чакаш да ти мине. Отсъствах от училище цял месец заради кръвоизлив в коляното, който не можеше да бъде овладян", спомня си 52-годишният Боян Боянов.

Той е един от около 650-имата българи, на които животът е наложил всяка минута 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата, 12 месеца в годината да съжителстват с коварната г-жа Хемофилия. Хемофилията е заболяване, което се дължи на дефектен ген, водещ до липса на фактори, отговорни за кръвосъсирването.

"Как се живее с хемофилия ли? Това е вродено заболяване, т.е.

за нас това е животът

Не знаем как се живее без хемофилия. Навремето нямаше сегашните препарати - като се удари хемофиликът, да си инжектира фактор и да продължи напред... Първо ни преливаха кръв, по-късно ни вливаха кръвна плазма. Сега ползваме факторите на кръвосъсирването, които представляват инжекция от 10-20 мл и сме обучени сами да си ги слагаме. Венозни са. Обучават и децата. До 18 г. са на профилактика - 2-3 пъти седмично си инжектират определена доза препарат. Това им гарантира почти нормален живот, защото се поддържа кръвосъсирването в нормални граници за определен период от време. Сега децата израстват със здрави крайници. От позицията на съжителстващ с хемофилията повече от 52 години, без колебания мога да кажа на родителите на деца с хемофилия, че нещата вече не са толкова страшни. Медицината върви напред и децата им могат да са като всички останали", казва Боян. Той е убеден, че благодарение на новите препарати младите хемофилици живеят нормален живот - без тежка болка, без вероятност за инвалидизация, имат шанса да работят. Боян е сигурен, че съученици, колеги трябва да знаят за заболяването и в случай на нужда - да реагират адекватно. Неговите съученици и учители са знаели за заболяването му. Веднъж, когато отсъствал, училищната лекарка обяснила в класа му какво е хемофилията и какво трябва да е поведението на децата спрямо Боян.

Според данните на неотдавнашно проучване

работят едва 4% от хората

с хемофилия, а почти половината от анкетираните работодатели признават, че не са запознати с особеностите на това рядко заболяване. Вероятно затова 16% от фирмите не биха наели хемофилик. Очевидно липсата на информация плаши и работодатели, и служители.

"За по-възрастните хемофилици е доста трудно да си намерят работа, защото повечето вече са инвалидизирани заради многобройните ставни кръвоизливи, които не са били овладени своевременно. Лечението не е било адекватно, нямало е толкова добри препарати, благодарение на които да бъдат предотвратени кръвоизливите, които увреждат ставния хрущял и деформират крайниците", анализира Боян. Самият той е бил няколко години без работа. Завършил е философия в СУ "Св. Климент Охридски" и политология в ПУ "Паисий Хилендарски". В момента работи като библиотекар в Пловдивския университет.

"Допреди 15-20 години организацията на профилактиката и лечението на нашето заболяване бе

в джунглата на незаинтересованост-та

Тогава борбата ни бе буквално за оцеляване", спомня си Боян.

Въпреки напредъка той смята, че държавата може още много да направи за хората с хемофилия и това не е нито трудно, нито скъпо. Такава стъпка биха били мултидисциплинарните центрове. "Навремето имаше 5-6 специализирани кабинета в областните градове, но ги разтуриха, не знам защо. Сега има само във Варна. В Пловдив проследяването и изследванията се правят в отделението по хематология в Университетската болница. Лекарите са внимателни, но това не е достатъчно. В Пловдив например се обслужват 154 хемофилици от Южна и Централна България. От Стара Загора пращат пациентите в Пловдив", разказва Боян. Проблемът с липсата на мултидисциплинарни центрове отчитат и лекарите.

Според Боян друг нерешен проблем е доставката в аптеките на фактори на кръвосъсирването. "Препаратите са скъпи, аптеките не рискуват да ги доставят. В Пловдив например няколко аптеки се ангажираха да доставят препарата. Най-трудно е за хората от малките населени места и отдалечените планински райони. Например на пациент от старозагорското с. Оризово му се налага да купува препарата от аптека в Първомай, на 15 км. Подобни случаи често се налага да бъдат разрешени със съдействието на Българската асоциация по хемофилия, която влиза в контакт с търговци и дистрибутори. Но това е решаване на проблема на парче", недоволства Боян. Той припомня, че на Запад почти всички хемофилици са на профилактика, у нас тя е само за децата. За възрастните също се отпускат от касата фактори на съсирването, но те не са за профилактика, а за лечение при необходимост.

Боян Боянов на ежегодната конференция на Европейския хемофилен консорциум ЕНС преди 2 години, когато е премиерата на филм на шведски екип за живота на хемофилиците в различните европейски страни. Боян е участвал като представител на България

В момента у нас са осигурени препарати за лечение на хемофилия около 3 единици на глава от населението (F VIII на глава от населението 3,06 IU - според справка на сдружение "Българска асоциация по хемофилия", въз основа на данни, получени от НЗОК и от НЦОЗА (МЗ) по реда на Закона за достъп до обществена информация). Според световните изисквания минимумът е 2 единици на глава от населението, 3 единици гарантират, че пациентите няма да получат увреждане на опорно-двигателната система, 4 единици се приемат за норма, 5 единици гарантират социална адаптация и интеграция в обществото. Сред страните в ЕС най-добра осигуреност с препарати има в Швеция (8 единици на глава от населението), в Ирландия и Унгария - по 7.

За трета година у нас се провежда Велопоход "Заедно" в подкрепа на хората с хемофилия. Той тръгва едновременно в няколко града

Европейски принципи за лечение

В специален документ Европейската асоциация по хемофилия и сродни заболявания припомня, че лечението на хемофилия е комплексно. Организацията от години препоръчва във всяка страна да се създаде система, позволяваща прилагането на мултидисциплинарен подход за лечение и грижи за пациентите.

Във всяка страна трябва да има централна организация за лечение на хемофилията, подкрепяна от центрове, действащи на локално ниво.

Всяка държава трябва да има национален регистър на пациентите с хемофилия, администриран от централната организация. Информацията в този регистър може да бъде използвана за улесняване планирането на ресурсите, за осигуряване на актуални данни за броя на пациентите, модел на лечение, географското разположение и усложненията.

Необходимо е да се създадат центрове за лечение на хемофилията, за да се осигури достъпът на пациентите до всички необходими лабораторни и клинични услуги.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

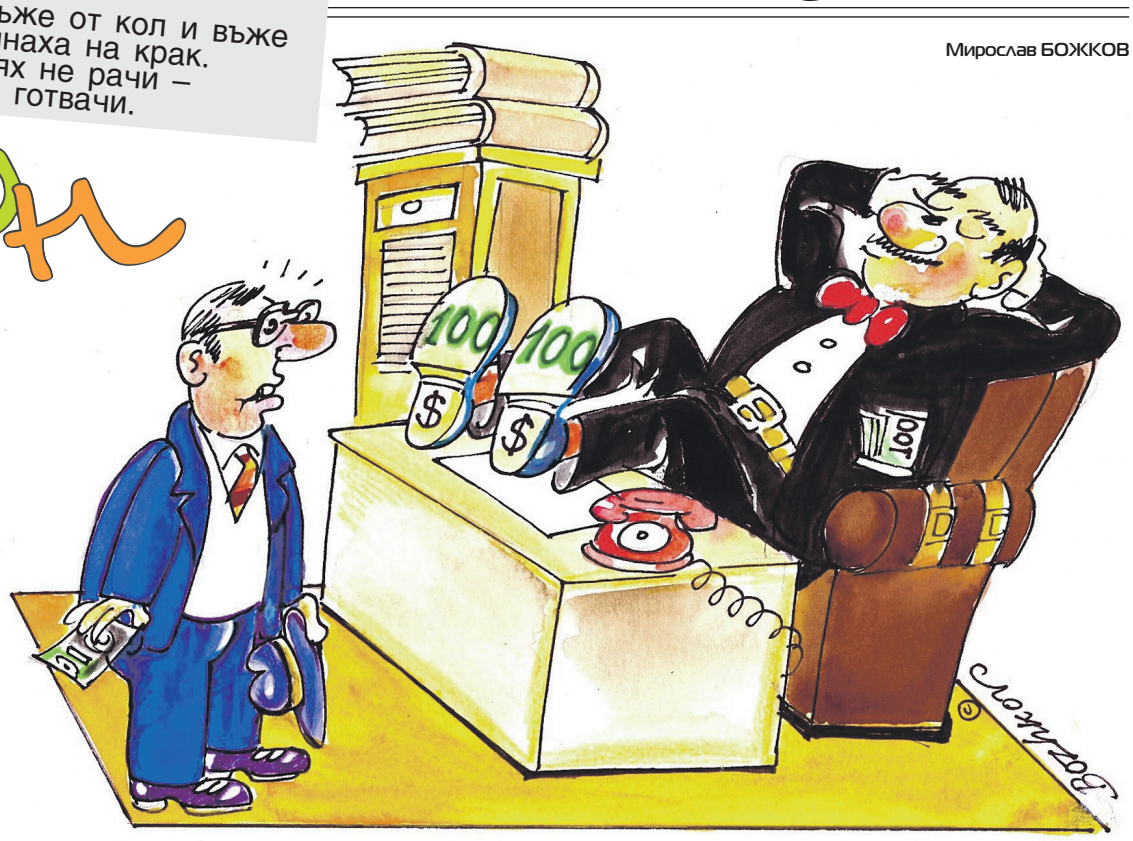
Пародия

СЛЕД ЕВКСИНОГРАД

Тихомир ЙОРДАНОВ

Европейски мъже от кол и въже
във Варна хапнаха на крак.
Ердоган със тях не рачи –
водеше си той готвачи.

Мирослав БОЖКОВ

ЕЛЕМЕНТАРНО, ВЛАДИМИРОВ!

Денчо ВЛАДИМИРОВ

След токов удар компютърът ми получи невероятна способност - свързва се с литературни герои, намиращи се в някакво неизвестно до този момент измерение!И понеже цял ден ми надуваха главата по радиото и телевизията за мистериозния случай "Скрипал " на острова на англичаните, където открай време си падат по мистериите, реших да попитам най-известния детектив сред британските литературни герои каква е неговата версия по цялата тази дандания.

Натиснах пет пъти десния клавиш на мишката и хоп - на монитора се появи великият детектив в образ и звук! Поздравих го учтиво и веднага го попитах:

- Абе, Холмс, какви ги вършат твоите хора, бе? Имам предвид шпионина и щерката му. Набедиха руснаците, че лично и Путин! Той бил дал команда: "Атравит немедленно ета сволач!". Какво е твоето мнение?

Очаквах прочутият детектив да каже неговото знаменито "Елементарно, Уотсън!". Но той, явно припознавайки ме за неговия също така прочут помощник, каза с досада:

- Елементарно, Владимиров! Просто не могат да разберат, че времето на колониите е отминало! Затова и Русия винаги ще им бъде виновна за всички отравяния, даже и на плъх в Британия, докато е бъкана с газ, нефт, злато, диаманти и какви ли не други ресурси! Остане ли някой ден без тях - бас държа - никой вече няма да я обвинява за нищо! Но засега за ресурсите й драпат ли, драпат, както драпаше едно време и онзи, дето също го отровиха на Света Елена – Наполеон. И другият, дето сам пък се отрови, Адолф. И двамата се бяха юрнали да се награбят, ама видя се как завършиха. После ми махна за довиждане, извини се, каза, че много бърза, защото трябвало да разследва някакво убийство в неговото измерение, за което там още не са обвинили руснаците...

Гол сред вълци

Благовест МИТКОВ

- Бай Рангеле, кажи ми как да те защитавам? – въздъхна адвокатът.- Стрелял си по кмета на селото? Стреля ли ти по него, или не стреля?!

- Стрелях! – чистосърдечно си призна старецът и пак примигна неразбиращо. .

Адвокатът взе да се изнервя:

- Абе, човече! Ти не разбираш ли, че това е престъпление? Кажи ми защо стреля?!

– Яз бех тръгнал да тепам вук... Ей, голема беля ми направи тоя вук, да знаеш! Две ягнета ми отнесе! На тебе некой да ти отнесе две ягнета, ти нема ли да тръгнеш да го стреляш?

- Тръгнал си да стреляш по вълк – прекъсна го адвокатът, - ама си стрелял по кмет!

- Ама бех тръгнал да стрелям по вук. Оти вуко ми изеде две ягнета. Нали така? Ама срещнах кмето. Нали така?

- Та-ка-а! – през зъби отвърна адвокатът.

- Е? Като срещнах кмето, си рекох: "Бе тоя вук ми изеде две ягнета и яз реших да го тепам! А кмето що ягнета ми е изел... Разрешение за това – дай ягне! Разрешение за онова – дай ягне! За тая бележка – ягне, за оная бележка – ягне! Що ягнета ми е изел! И като направих тая сметка, па дигнах пушката и...

- Господи! – хвана се за главата адвокатът. – Господи! Каква селска простотия, господи! Каква дивотия! Добре, че поне не си го улучил!...

- Епа, треперат ми ръцете вече... - примирено сви рамене старецът и изведнъж се вторачи в адвоката.

Адвокатът също се вторачи в него.

- Бай Рангеле, защо ме гледаш така?!

- А?

- Защо ме гледаш така, питам!

- Абе, гледам те, господин адвокат, гледам те и си мислим... Ти па колко ли ягнета че ми изедеш покрай тия съдилища... Ох, ама пушката ми земаха...

И дядото тъжно поклати глава...

ЕМИЛ ИЛИ ЗА ВЪЗПИТАНИЕТО

Жан-Жак ИВАНОВ

Прибирам са вчера вкъщи и ги чувам Пеева и Колева си говорят на стълбището:

- Пеева, Пеева, големи ядове си имаме около Емилчо! Огромни! Снощи пак пиян се прибра от училище! Ей така, нахлу в апартамента, хвърли тетрадката, дето му е по всичко, и се втурна в клозета да повръща. А след това, гледам го, седи пред телевизора, Азис съм му пуснала, да го разведря искам, ама ясно ми е - гледа екрана, но нищо не вижда! Терзае се детето, измъчва се, въпроси си задава, а отговор не намира!

- Какво? Да не би и на него, като на наш Иванчо, да му се е родило детенце? Ох, не слушат, Колева, не слушат! Говори му баща му, като седнат вечер на по бира, възпитава го: „Голям си вече, вика му, тринайсетгодишен! Аз на твоите години на „24-ти май" знамето на училището носех, а ти? Ми ползвай презервативи бе, мама му стара!" А детето мълчи, усещам, та чак жал ми става – разбира, че е виновно и само цигара от цигара пали! Не слушат, Колева, не слушат!

А Колева направо хлипа:

- Де да беше това, Пеева, де това да беше? – почти през сълзи описва семейната драма тя. – Миналата седмица Емилчо да вземе и да се обади на 112, че в училището им е заложена бомба! Обажда се детето и, то се знае, там веднага прекъсват занятията, пускат всички ученици да си отидат по домовете, пристигат полицаи, пожарникари, телевизии... И представяш си нали - бронежилетки, разните там кучета и уреди за търсене на бомби... Страхотен скандал! Щото, разбира се, бомба няма. Ама следствие има! И като разкриват органите кой какво и що, идват при нас и ни съобщават: така и така, Емил е виновен за цялата аларма! Питаме го вечерта с баща му: „Що така бе, Емо?"

- И той кво?

- Кво? „Нали знаете, вика, всяка сряда до два съм в „Друс, друс, Ганке ле"...

- Кво е па това „Друс, друс, Ганке, ле" – чуди се Пеева.

- Дискотеката „Лас Вегас". Така сега я наричат децата помежду си. Щото са патриоти, към родните си корени се връщат – чалга и ракия, никакви Лас Вегаси и Холивуди! Та вика ни Емилчо: „До два в „Друс, друс, Ганке, ле" и кво пих, кво пуших – сутринта такъв хедейк ме цепеше, че ясно - каквото и „Преди употреба прочети листовката" да взема, няма да ми светне! Как сега да стана и на училище да ида?" Ма, викам му, може ли, мама, такива глупости да правиш? Леля ти Денка, снаха ми, медицинска сестра работи, а ти посредством бомбени заплахи отсъствията си ще оправяш! Ми само кажи и веднага ти се урежда медицинско – кеф ти бъбречна криза, кеф ти грип, кеф ти трамвай те блъснал! А Методи още по строг. Бърчи вежди, гледа го от строго по-строго и като мъж на мъж му говори: „Мързелив си, сине, мързелив! Аз, на твоите години, когато дядо ти на пролет нивите ореше, отпред воловете водех! Щото други бяхме ние, на работа бяхме научени! А ти от мързел направо ще се скапеш! Мързело те е, вика, долу, до спирката на автобуса да изтичаш. Оттам на 120 да звъннеш! Да вземе той и от домашния телефон за бомба в училището да се обади? Не ти ли е ясно, че за нула време ще те спипат? Толкова работа сега ми отваряш, има да обикалям по хелзинкски комитети и граждански сдружения, боркини за човешки права да търся, да обясняват те пред телевизии, полицаи и даскали колко чувствителен си и колко ранима юношеска психика имаш!". Така му вика моят Методи и прав е, ама по едно време, кво му стана, като замахна и му отвъртя един шамар!

- Айде, бе!? – изпищя Пеева. – И после кво?

- Кво! Прибраха го в районното за двайсет и четири часа! За насилие над малолетен! Ох, Пеева, Пеева, само ядове с тия деца! Само ядове!

Права е! Наистина само ядове с тия деца!

И с родителите им!

ОТ НЕТ@С ИНТЕРНЕТ

Детски свят:
Гледам днес децата пред блока играят на чистачи и апаши...

☺

Знаете ли, че:
Преди брака жените играят турски сериали. След брака само ги гледат.

☺

Метео:
Откакто се оправи времето, на някои толкова не им се седи на топло, че и чистачката не може да ги спре.

☺

Ако вместо глупостите, които пишат на цигарените кутии, сложат надпис:
- "Средствата от акциза върху тютюневите изделия отиват във фонд за подпомагане на депутатите", тогава поне половината пушачи ще откажат цигарите…

☺

Любимият виц на Фандъкова:
- Как се казваш?
- София.
- Ахааа, значи затова си толкова задръстена...

☺

- Скъпи, къде ще ме водиш за Великден?
- При майка ти!
- А на Коледа?
- Ще дойда да те взема...

☺

Как да се държим в обществото:
Истинският джентълмен никога няма да каже на една жена "Проста беше, проста си остана". Той ще каже "Ти си неподвластна на времето!"

☺

Класика:
Граф Монте Кристо е успял да избяга от замъка Иф, защото чистачката е била в отпуска.

☺

Евангелски сказания:
Като превърнеш вода във вино е чудо. Ама като превърнеш месечната си заплата в ракия си пияница.

☺

Знаете ли, че:
Най-щастливи от великденските добавки за пенсионерите са телефонните измамници.

☺

Ромското включване:
Тва, че останките от оная пущина... китайската станция, паднаха в Тихия океан фърли в депресия Факултето, Столипиново и Максуда.

☺

На една жена мъжът й починал и тя много страдала. Не можела да се съвземе, дори цяла година след смъртта му. Случайно се запознала с контактьор, който се занимавал с прераждания, контакти с духове и т. н. Помолила го да я свърже със съпруга и. Бъркал разни отвари, говорил странни думи и успял да се свърже с духа:
- Пешо, ти ли си?
- Аз съм Маро, кажи как си ти, добре ли си?
- Ами как Пешо, мъчно ми е за теб, от работа вкъщи, от вкъщи на работа... Кажи ти как си?
- Ами много добре: сутрин се събуждам, правя секс, после закусвам, пак правя секс, то станало време за обяд - обядвам, после преди следобедния сън пак секс, като се наспя пак един секс, хапвам и правя един секс, то станало време за вечеря - хапвам и после пак секс, лягам да спя и на сутринта същото...
- Лелелеелелееееее Пешооо! Ти да не си попаднал в рая?
- А... рая, преродих се - заек съм тука в Долни Богров!

☺

Английски нрави:
Понеже за един джентълмен е непристойно да лъже, много често за премиер министър започнаха да избират лейди.

☺

Полов живот:
- Довечера в десет като ти свирна, излез навън!
- Ок, а каква кола имаш?
- Нямам кола, имам кларинет...

☺

Детски свят:
- Каква искаш да станеш, като пораснеш?
- Чистачка, за да преследвам лошите!

☺

- Тате, какво е ехо?
- Единственото нещо, на което му стиска да отговаря на майка ти!

☺

Майка се кара на сина двойкаджия:
- Ти си тъп и ограничен, като баща ти!
В това време мъжът й точно бил на вратата, влиза и пита:
- Значи съм тъп и ограничен?
- Ти мълчи, не става дума за теб.

☺

Открития стават всеки ден:
Мама ме учеше да не псувам, но животът ме научи да не псувам само пред мама.

☺

Как да се държим в обществото:

ЕВРОКЛАСИЦИ

Лазо СРЕДАНОВИЧ - Сърбия

А ти, викам му, си едно от най-известните произведения на Достоевски. Усети, че го обиждам, но все още се чуди с какво точно...

☺

Знаете ли, че:
Ако някой ден умра заради мъж, то ще е от смях!

☺

Щурецът бил страшно навит на богомолката. Обаче го било страх от приказките, че след полов акт, тя изяждала партньора. Една вечер се напили в бара и от дума на дума, отпуснал се той и се усамотили в една хралупа. Страстен секс до зори! На сутринта щурецът се освестил. Стоял в ъгъла и гледал уплашен.
- Кво има бе? - питала богомолката.
- Сега ще ме ядеш ли?
- Не бе, ти луд ли си! Това само женските го правят!

☺

Вероучение:
- Мамо, а на тебе бебето в корема бог ли ти го сложи?
От кухнята самодоволния глас на бащата:
- Да! Бог!

☺

Живот във висшето общество:
Принц Уилям не ходи по стриптйиз барове, защото му е неловко да слага в прашките на момичетата на пилона, снимки на баба си.

☺

В дискотеката млад мъж пита жена:
- На колко си години?
- Една жена никога не се пита на колко е години!
- ОК... А колко тежиш?
- Е добре, де... На четиридесет и една съм!

☺

Знаете ли, че:
Мъж не се намира под път и над път... Обикновено е на дивана...

☺

Спортен живот:
- Какво е циганско триатлон?
- Отива пеша на басейн и се връща с велосипед.

☺

- Жената с върна от екскурзия с една чанта гъби. Маринова ги, затвори ги в буркани и ги раздаде на роднините.
- И какво каза родата?
- Нищо, нямаме рода вече...

☺

Математика за всички:
- Мария има две праскови, а Деси - две дини. Коя от двете е фолк звезда?

☺

Песимист е жена, която си мисли, че мястото за паркиране е малко. Оптимист е мъж, който си мисли, че тя няма да се опита да паркира.

☺

Съпруга пита мъжа си:
- Колко е десет пъти по сто грама?
- Литър.
- Е на, за всички други е килограм, за тебе литър!

☺

Открития стават всеки ден:
Шест седмици пих биочай за отслабване и загубих тридсет лева.

☺

Малки хитрини:
1. Снимайте жена си.
2. Сложете снимката в хубава рамка.
3. Окачете я в кухнята под табелка "Служител на месеца".

☺

- Да ти се оплача, муцка! Прилъгах го моя Минчо да правим секс под душа.
– Уау... и разправяй, де!
– К'во да ти разправям?! На мен в очите ми огън и страст, а ония ми дудне нещо за водомера...

☺

В съда:
- Не можехте ли да решите този спор без съд?
- Господин съдия, ние точно това правехме, но дойде полицията и ни разтърва...

☺

Петима канибали започват работа в много голяма IT фирма. Първия работен ден ги вика генералният директор и им казва:
- Сега сте част от отбора. Заплатата тук е висока, пет хиляди долара, вие може да обядвате в служебния стол - така и нашите сътрудници няма да се тревожат...
Канибалите обещават никого да не пипат. След месец генералният директор отново отива при тях и им казва:
- Вие изпълнявате отлично работата си, аз съм много доволен от вас, но вчера изчезна чистачката и целият офис е мръсен. Случайно да знаете какво е станало?
Канибалите се кълнат, че нищо не знаят за това. След като директорът си отива, главният от канибалите пита другите:
- Е, и кой я изяде?
Мън-мън - и единият си признава:
- Ами аз...
- Идиот! Ние цял месец ядохме специалисти по пазара и рекламата, регионални мениджъри, бренд мениджъри и никой нищо не забеляза! За чий тогава ти изяде баш чистачката?

☺

Носталгично:
Те нямаха ботокс, силикон и айфон, но пък бяха щастливи и красиви...

☺

Малки хитрини:
- И когато казвате възрастта си, помнете, че между вас и голямата ви дъщеря трябва да има поне девет месеца разлика!

☺

Политпросвета:
В държавите с дясно автомобилно движение важи правилото "на десния". В държавите с ляво автомобилно движение важи правилото "на левия". В България важи правилото "на средния пръст".

☺

- Скъпа, снощи те сънувах в еротичен сън.
- Ой миличък, и какво правих аз?
- Е па, дойде и всичко развали!

☺

В чудния свят на семейните:
Търсят хубава да бъде, умна да бъде, интелигентна да бъде, непорочна да бъде и като я намерят - "Какво ще ядем за вечеря?"

☺

1818 г. - Жените нямат права.
1918 г. - Жените се борят за правата си.
2018 г. - Жените винаги са прави.
2118 г. - Добре, че няма да съм жив...

☺

Политпросвета:
Снощи късно на вратата звънна комшията, пиян, и поиска политическо убежище. След него дойде жена му с точилката и наруши всички международни, правни норми.

☺

Открития стават всеки ден:
Понякога чувам гласове... После се сещам, че живея в панелка.

☺

Знаете ли, че:
Красивата жена радва мъжкия поглед, грозната - женския.

☺

Панелни вицове:
Съседа има дрелка, аз имам пиано. Ремонта ще свърши, но музиката е вечна!

☺

ПЕГАС®

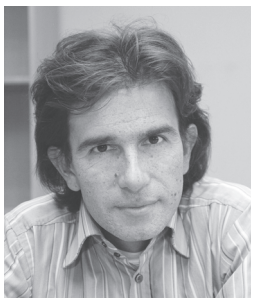
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018, БРОЙ 071

От редактора

Космическа неизвестност

Боян БОЙЧЕВ

Някак мимоходом ми мина 12 април. Само не се питайте какво е станало на тази дата? Защото се оказва, има хора с претенции за интелигентност, които не знаят. Нищо чудно тогава съвсем скоро в едно популярно комерсиално телевизионно шоу този въпрос да е от най-сложните, за който печелиш най-много пари.

Но да се върнем на 12 април - Международния ден на авиацията и космонавтиката. Това е денят, в който руският космонавт Юрий Гагарин става първият човек, полетял в Космоса.

Все повече деца обаче не знаят тези факти. Най-малкото защото през последните вече 30-ина години всичко руско се омаловажаваше за сметка на успехите на американците. Разгледайте иначе хубаво илюстрованите детски енциклопедии, превод от английски, в които руските успехи в овладяването на Космоса са споменати от кумова срама, защото без тях не може - първият спътник, първият космонавт, първата жена космонавт... За всичко останало - мълчание. Позорен факт е, че столично училище, носещо името на Гагарин, бе преименувано след "промените". Името на първия космонавт бе подменено и на много други места у нас. Но кой е този човек, все повече деца си задават такъв въпрос и започват да се ровят в модерните си телефони...

Дали знаят, че и България имаше своите успехи в усвояването на космическото пространство? Че има трима космонавти - Георги Иванов, Александър Александров и Красимир Стоянов, първите двама от които летели в Космоса. Че в България е имало разработена космическа програма, създавала се е космическа апаратура, произвеждала се е космическа храна. От всичко това днес има само малка група в институт, която се занимава с производство на апаратура за радиодозиметрия (измерване на радиацията) - част от всеки космически полет.

Все повече не знаят. Днес може би на пръстите на ръцете се броят българчетата, които мечтаят да станат космонавти. За предпочитане е мутра, охранител или нещо свързано със собствен бизнес, разбирай алъш-вериш със стоки от Турция и Китай, в крайна сметка яко татуиран футболист... А си спомням, това преди бе мечта на всяко второ дете...

Ама кой днес иска да лети в Космоса, сред светлините на звездите? Всеки е здраво стъпил на земята, в калта, мечтае да трупа пачки и да се вихри сред светлините на прожекторите в чалготеките.

С възгласа "Потеглихме!" преди 57 години Юрий Гагарин отправи човечеството към неизследваните космически пространства.

А днес ние, българите, накъде?!

КОНКУРС

„Алианц България" раздаде отново награди

Журито на Националния конкурс на "Алианц България" за живопис, скулптура и графика - регион София, Перник, Благоевград, Кюстендил, който се организира съвместно със Съюза на българските художници, определи следните отличия: награда за живопис Иван Милев за творбата "Природа", приз за скулптура Георги Маринов за творбата "Воин", награда за графика Десислава Христова за творбата "Прозрачно ателие", научи ДУМА от Юлия Портарова, пиар на СБХ.

В продължение на двете календарни години 2017-2018 на територията на страната съвместно с регионалните групи към СБХ се провежда поредица от регионални изложби в Русе, Сливен, Ловеч, София, Стара Загора и Добрич. Във всеки град се назначава определено от "Алианц България" жури, което присъжда по три награди, съответно по една в разделите живопис, скулптура и графика.

В края на 2018 г. в София ще се състои заключителна изложба конкурс, по време на която официално се връчват Големите награди на "Алианц България" за живопис, скулптура и графика.

Тази изложба може да се види на I и II етаж в галерията на СБХ на "Шипка" 6 до 30 април.

"Воин" на Георги Маринов

РОМАН

Среща с френската писателка Гаел Жос

Вълнуваща среща с нашумялата френска писателка Гаел Жос, чийто роман "Последният пазител на Елис Айлънд" беше удостоен с Европейската награда за литература през 2015 г., организира издателство "Колибри". Известната авторка ще се срещне с българската публика на 19 април от 19 ч. във Френския културен институт, където ще представи българското издание на романа.

Родена през 1960 г., Гаел Жос прави първите си стъпки на литературното поприще с няколко стихосбирки, донесли й признание и известност, а през 2011 г. публикува своя дебютен роман "Часове мълчание", преведен на множество езици, последван от "Нашият живот на кръстопът" и "Снежна сватба".

В преживяното от героите на Гаел Жос се оглеждат съдбите на милиони мъже и жени, които в името на по-добро бъдеще са оставили зад себе си всичко най-скъпо, за да се озоват между строгите стени на Елис Айлънд - чистилище, от което едни ще се отправят към бленувания бряг, тъй близък и тъй недостъпен, а други, отхвърлени, ще поемат обратния път, напускайки тази педя американска земя, този Остров на надеждите, Остров на сълзите.

ПЕРИОДИКА

Незабравимият Яворов в новия брой на „Пламък"

Първа книжка на списание "Пламък" е посветена на една кръгла годишнина - 140 години от рождението на П. К. Яворов, и в нея може да се докоснете за пореден път до могъщия талант на поета. За неговото творчество са материалите на Георги Константинов, Велин Георгиев, Георги Н. Венедиков, както и стиховете, посветени на него от редица съвременни наши поети - Боян Ангелов, Анжела Димчева, Атанас Капралов... По традиция в алманаха е представено и "внезапното поколение" чрез творбите на Антон Генов, Антон Чикакчиев, Алекси Дамянов, Джина Панчева-Дундова, Лъчезар Георгиев, Мартин Петрушев. Може да прочетете и нова българска проза от Виктор Барух, Златимир Коларов, Петър Донев-ски и Александър Александров, както и нова българска поезия от Васил Златарев и Светла Дамяновска. Своя дебют в "Пламък" със стихотворения правят Росен Кукушев и Маргарит Николов. Юбилеят на Кирил Писарски е отбелязан с разказа му "Откупът".

В броя е представена и новата книга на Николай Милчев "Ти и котките следобед". Ценителите на хубавата критика имат възможност да прочетат материали на Петър Анастасов Тодоров, Георги Н. Николов, проф. Симеон Хаджикосев, Деньо Денев, Йордан Костурков, Никола Иванов. Христос Хаджипапас ни припомня за големия актьор и човек Вели Чаушев.

Александър Гочев разсъждава по темата за образованието и националния културен елит, а Василка Хаджипапа споделя впечатленията си от 16-ото издание на "Европейските театрални награди".

АРТ

Наша художничка направи фурор във Франция

Любов Тотева направи истински фурор в китното френско градче Верньой Сюр Авре по време на международната изложба в стила "Арт наив", в която тя е специален гост.

В изложбата участваха 15 художници от цяла Европа и българката е сред поканените за 7-а поредна година да представи свои творби там, научи ДУМА от "ВИП Комюникейшън".

Тотева, която в края на м.г. откри експозиция и в Европарламента в Брюксел, изложи свои картини в популярния за Франция стил "Арт наив", както и икони, изографисани по православните ни канони.

Любов Тотева завършва Художествената академия, специалност монументална живопис. Има множество реализирани проекти "Стенопис и мозайка" в цяла България, търсена е също за изрисуване на църкви и параклиси. След 1980 г. се впечатлява от "Арт наив" в живописта и започва да създава картини в този стил. Осъществила е успешно над 20 самостоятелни изложби в Италия, Франция, Сърбия, Румъния, Чехия, САЩ и др.

Поезия

Петър Динчев на 80 години

Творчество

*

Като екнала тръба
във душата ти дълбае -
то е участ и съдба
то е устрем към безкрая.
Свети, топли и гори,
съгласява се и спори -
то е звъннали искри,
то е неочакван порив.
Сбира мека красота
и във нея се оглежда -
то е слънчева мечта,
то е литнала надежда.
Някога е само миг,
други път е полет бесен -
то е непонятен вик,
то е разлюляна песен.

*

Не е ли сила, устрем и упорство,
зареян поглед
в скрити светове?
В очите ти проблясва непокорство
и дързост
все нагоре те зове -
към синята далечност на мечтите,
към грейналия като слънце
блян.
Сърцето ти потрепва в огнен ритъм,
от странни мисли
все си разлюлян...
Ти целият си някаква идея
и чувство развълнувано
без брод.
Додето нещо хубаво узрее
и тупне тежко
сочният му плод.
Доволен и щастлив ще го погледнеш,
готов на всички
да го подариш.
И огън взел от своята победа,
към нещо ново
ще се устремиш.

*

Светлина ли в сърцето ти никне?
Красота ли надига филиз?
Залюлява те чувство велико
и те сейва в безкрайната вис.

То в усойните нощи те буди
и в душата ти огън кладе.
То е тръпка. И песен. И чудо.
То те води незнайно къде.

Да потънеш в бездънна омая.
Мека музика в теб да шурти.
Да се реещ, залутан в безкрая,
и да тичаш след звездни мечти.

И широко разтворил крилете,
да се втурнеш към идния век.
Да говориш на “ти” с боговете,
но завинаги да си човек.

*

В началото всичко е порив,
една непонятна мечта.
Пробудена жажда да сториш
несторени още неща.
И всичко във теб се обръща -
и чувство, и мисъл, и страст...
Забравяш и близки, и къща,
подгонен от някакъв глас
да хукнеш по стръмни баири,
да газиш студени води.
Да дириш, да дириш, да дириш,
през мрак и усойни беди.
Додето изгрее светлика
на някакъв паметен миг,
когато на радост велика
ще екне родилният вик.
Тогава с отпуснати нерви
ще спреш неочаквано тих -
пред теб ще е шарена черга,
картина, резба или стих...
Ти в него с любов си затворил
пшенично зърно красота.
Прогледнал е слепият порив
и ясна е твойта мечта.

*

Нещо трепва в душата ти. Нещо
хвърля в сърцето ти шепа искри.
Устрем към сини лазури усещаш,
огънче някакво в тебе гори.

Лумва сияние. И във светлика
стапя се мигом стаеният мрак.
Хубост усмихната с нежност велика
в цвете намира заветния знак.

И ароматът му тихо прегръща
камъни, хора, смълчани треви.
Пил от балсама на сила могъща,
гледаш към ясното слънце. Върви!

Право към него! И дръзко да гребнеш
слънчево злато с горещи лъчи.
Нека застигне те щедрият жребий
грейнала музика в теб да звучи.

*

Някаква изящна шарка,
някакъв красив мотив
неочаквано се мярка
тихо или с устрем див.
И сърцето полудява,
доловило смътен знак,
че от малката жарава
огънче ще лумне пак.
И над гривата му рижа,
и под меките искри
красота ще се съзижда,
слънчев свят ще се твори...
Благославяй тая шарка
и внезапния мотив -
идат ти като по мярка
да те сторят най-щастлив!

*

Падна ти се много тежък жребий.
Мрак закрива слънчевата вис.
Звуците подскачат покрай тебе
и не влизат в нотния ти лист.

Ти ги гониш с яростна закана,
но не можеш да ги уловиш.
Стене умореното пиано,
спъва се поредният клавиш.

И гърми в студената ти стая
бесният порой на мътен шум.
Няма ли да събереш накрая
трезви чувства и практичен ум?

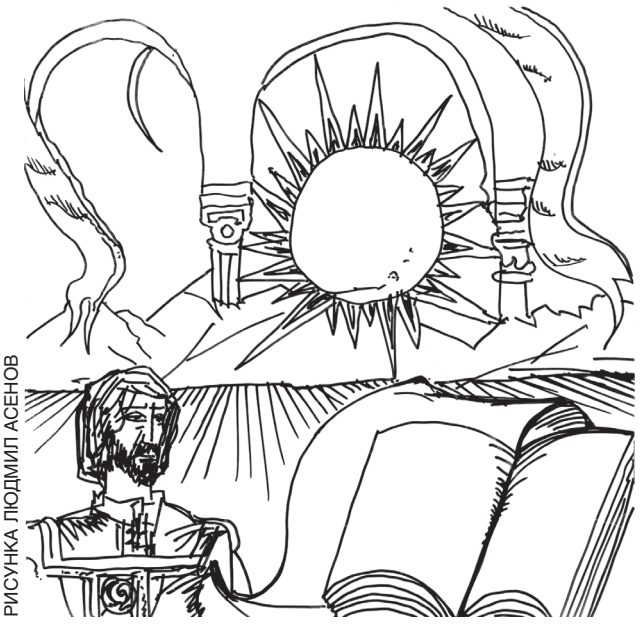
Няма! - всяка клетка в теб въстава.
Мога! - вика гордият ти нрав.
И гонитбата ще продължава.
Воля прави с дарбата ти сплав.

И така, додето укротени
звуците не влязат в нотен лист.
Твоето сияйно вдъхновение
води ги към слънчевата вис.

Ти следиш летежа им безмълвно
с грейнали от щастие очи.
Необхватна нежност те изпълва.
Музика в душата ти ручи.

*

Скъсай листа
и отново
лист придърпай мълчешком -
зидай слово
подир слово,
докато издигнеш дом.
Слънчев дом
с чардаци бели
и с отворени врати -
нов живот
да се засели,

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

***ПЕТЪР ДИНЧЕВ** е роден на 6 април 1938 г. в с. Патриарх Евтимиево, Пловдивска област. Завършил е българска филология в СУ “Св. Климент Охридски”. Работи като журналист и редактор във вестниците “Родопски устрем”, “Култура”, “Кооперативно село”, “Земя” и списание “Читалище”. Изявява се като поет, публицист, сатирик и фолклорист. Издал е книгите “Няма греховна любов”, “Диво чувство”, “Развързани пориви”, “Малка вселена”, “Къде го чукаш, къде се пука”, “Дяволиада”, “Горчиви сонети”, “Подарено време”, “Озарение”, “И сънувам нежност”, “Когато душата ти плаче”, “Гравитация”, “Прозрения”, “Потомка на Орфей”, “Пътеки към изгрева”, “Полъх на смола” и други. Съставител е на много поетични антологии.*

Носител е на редица национални награди, сред които: на Съюза на българските писатели (два пъти - за поезия и за фолклористика), “Златно перо” на Съюза на журналистите, “Сребърна лира” на Съюза на музикалните и танцовите дейци, Националната литературна награда “Иван Нивянин” и др. Негови творби са излизали в Австрия, Беларус, Молдова, Унгария, Русия и други страни.

реч добра да прокънти.
Стъпки
да прегазят пруста,
смях покоя да руши.
Буйни страсти
да се впуснат
към настръхнали души.
Обич глупава
да страда,
радостта да дири път.
Да звънят
усмивки млади,
стари песни да горят...
Ей такава
чудна къща,
ако вдигнеш вдъхновен,
хората ще се обръщат
да я гледат
всеки ден.
В белотата й
да плисват
морните си сетива
и сами да си поискат
къщи
от добри слова.

*

Бяло, жълто и червено,
резедаво и лила...
Шари пролет вдъхновена
с топлите си багрила.

И великата й сила
дръпне твойте сетива.
В теб запее нежност мила,
никнат слънчеви слова.

Тръпка радостна те хване
бликне сладостен копнеж.
През глава търчиш към стана
порива си да втъчеш.

Скачат цветовете лудо.
Буен пролетен цъфтеж.
Ти го можеш това чудо
на едно да ги сбереш.

Като грейнала поляна
и дъгата подир дъжд.
В своите горещи длани
тая красота задръж.

И засей платното с нея -
да разнася аромат.
В нашите очи да грее
като неувяхващ цвят.

Да се смее от престилки
и да пее от саи.
В халищата млади билки
да се кълнят в сто бои...

В тях е твоята победа -
нека триумфира тя.
А в очите да те гледа
претворената мечта.

Очарованието на думите

За новата стихосбирка на Тенко Тенев

Лъчезар ЕЛЕНКОВ

Здравей, поете!

Прочетох на един дъх книгата ти "Очарованието на Думите", издадена от "Български писател" с редактор Боян Ангелов. Заглавието отговаря на съдържанието на стихосбирката. Стихотворенията са лирически и философски послания за живота и обкръжаващата ни действителност днес в България и не само в нея. Поантата е изведена в почти всичките стихотворения в отделни двустишия - нещо ново в българската поетическа словесност.

Философията на самотата, топлината на очите, извисената душевност, горчивите небеса, излизането от горчилката като светлина, огряла човек и втъкана дълбоко в художествения текст... Това е успех за теб и за съвременната българска поезия.

В стихотворението "Младост", посветено на Атанас Далчев, сякаш се оглеждаш в цял ръст - като в голямо огледало, за да откриеш неочакваните рани, от които боли. Тук ти си в цялото човечество! И си един от неговите постоянни войни, за които пишеш, че очакват "Радост, със синева". В стихотворението има достигнати върхове! Всъщност цялата книга е потопена в големи дълбочини и е огряна от високи стремежи.

Роден си в с. Ханово, Ямболско. Ти си поразличен от другите поети в този талантлив край на Родината. Усещането за детайла в стихотворната мерена реч ти приляга. Съхранявай го, не му изневерявай.

"Солени камъни", "Резервен изход", "Старинният войн", "Отърсвайки се от всички илюзии", "Кривото огледало", "Баща ми", "Не обичам вече премиери", "Като облак бял" с мото от Кавафис, Антоан дьо Сент Екзюпери, Наполеон, Шекспир, Папа Йоан XII, Публий Сир, Св. Амбросий Оптински, Анна Ахматова при една следваща книга ги отдели в отделен цикъл. Навлязъл си талантливо в мислите на велики класици и проповедници. Оставили са следа в твоята душевност:

О, тежки и горчиви небеса -
във мирно време
да прострелваш брат...
...когато висините ни тежат
от страшния,
от точния въпрос -
ще бъде ли зеленият ни свят?
("Резервен изход")

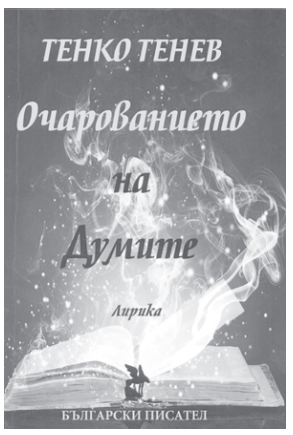
Стихотворението "Минути на мълчание" е несрещана разработка на темата за паметта и поклона пред повдига на безсмъртните, които са ни завещали да бъдем смели и упорити:

...които раждат пулса на кръвта.
И лягат в гънките на знамената!

В "Откровението на Думите" не си забравил и своите приятели, с които често си общувал и живял, понякога в упор, но без користи и удар в гърба, както понякога се случва в общуването с "приятели", забравили дадената дума и протегнатата ръка в трудни и съдбовни за тях мигове. Това са посвещенията на писателите Георги Джагаров, Павел Матев, Росен Босев, Георги Братанов, Иван Странджев, Димитър Бечев. Непредубеденият читател ги вижда как изгряват с цялото си великолепие, всеотдайни и мъжествени, понякога ранени, но верни на понесения кръст към личната голгота, за да останат чисти и извън покварата, завладяла напоследък битието на Отечеството ни.

Посветил си и свои откровения на близките на сърцето ти и предани на обичта ти Тони, Калоян, Ваня:

...Простри ръка и усмихни се,
след нас ще бъдат нашите деца...
...Богати сме със верните приятели,
щастливи сме със нашата съдба!

Ти не се кълнеш в страданието на човека и в обичта ти към Родината. Ти се стремиш да бъдеш вътре в човека. Да гледаш през неговите очи и да си съпричастен на болките и радостите му. А Отечеството е твоя съдба! За таланта ти ще кажа: "При теб той смело се гмурка във времето, когато земята ще заридае, а ръцете на съзидателите ще се намесят в хода на мирозданието!" - както пише гениалният руски поет Велимир Хлебников.

Книгата ти е заселена с прекрасни стихотворения. В едно от тях, посветено на творците, прозвънва и чувство от учителя Никола Вапцаров:

Започва да ме плаши тази злоба
и този див копнеж, но не по Филипините...
и мисля си за истинските трудности,
последвали творците през годините.
...И не за тази злоба, завист и падения,
посичащи Свещеното в Таланта.
...Ще минат векове, красиви ери.
И звезден прах ще е поръсил всичко,
но слънчево ще е в душите млади...
...Запазили нетленното Изкуство!

Успех, Тенко!... И към нови висини!

„САГА"-та на Мария

Георги ДРАМБОЗОВ

"Ята ласкатели - псевдоприятели" - така гласи една гатанка от сборника със сатирико-философски гатанки на дългогодишната учителка, общественик и писател Мария Вачева. Тя е родена през 1933 г. в Западните покрайнини, Цариброд и за своя 84-годишен живот се е нагледала на "ята" от псевдоприятели. Но тя умееше да отсява истинските сред тях и заобиколена от близки и приятели, завърши своя дълбоко човешки и смислен живот като истински български интелектуалец от XX век.

В своя предговор към неголямата по обем, а голяма по житейска мъдрост "САГА САтирични ГАтанки" на десет езика Николина Цветкова пише, че светът, в който се говори един-единствен език, е равнозначен на монохромна действителност. "Езиците са път към другите" - казва тя и това до голяма степен обяснява защо сатиричните гатанки на Мария излизат на десет езика, включая и български. Преводачи са Румен Стоянов - на испански (автор и на въведението), Георги Михалков - на есперанто, Екатерина Кръстева - на английски, Мария В. Шишманова - на италиански, Десислава Вачева - на немски, Бойко Вачев - на руски, Наталия Йокич - на сръбски, Антонина Якимова - на украински и Мариела Бисерова - на френски. Самият Бойко Вачев, синът на авторката, е автор на рисунките и фотосите в книгата, композицията "Трансфлексия" на корицата, както и редактор на изданието. Румен Стоянов е отбелязал във въведението, че "сатиричната гатанка е три в едно: афоризъм + гатанка + хумор, своего рода трисъставна словесна загадка".

"САГА"-та на Мария Вачева, която освен изтъкнат педагог и учител ветеран, основател на Съюз на пенсионерите-2004, сътрудник на редица местни и национални издания с разкази, гатанки и афоризми, член на Асоциацията на българите по света и т.н. бележи своеобразен връх в нейните литературни занимания за период от над 60 години. Но аз не принадлежа към "ятата" ласкатели на Мария, а към нейните искрени приятели и макар посмъртно, изпращам й своя отзив и своето възхищение от нейната "САГА", както и от нейния свят живот под слънцето.

В конкурса, организиран от предаването на БНР "Рано в неделя", за изречение на 2017 година бе избрано предложението на Мария Вачева: "Гражданско общество ще има, щом всички станат безпартийни".

Стихотворението

Европейски призив

Георги КОНСТАНТИНОВ

Европа ли?.. Разбира се – Европа!
Но тя не свършва тук. Ами започва с нас:
Със Тракия и Мизия.
С Орфеева Родопа.
На Пирин планина със пеещия глас.

Със кирилските букви.
Със симфонията "Вардар".
С картините на Майстора,
на Златю и Нерон.
На Гео и Вапцаров с огнената дарба.
Със златните момичета.
И с "Дунавско хоро"...

С какво ли още не!... Но от безброй години
оттатък Дунав търсим
щастливия си час...
Дали ще бъдем
на Европа бедните роднини?
Това зависи тук, единствено от нас...

Днес българинът
в себе си
е нужно да повярва!
А не да слуша наши лумпени
и чужди мъдреци...
Да следва свойте истини. Да пази всяка дарба.
Да спре грабежа хищен
на разни подлеци.

Да следва своята спасителна посока.
След тъмните тунели –
да вижда светлина...
Тогава ще сме горди българи в Европа
и днешни европейци
във своята страна.

6 април 2018

Могъщ поетичен талант

125 години от рождението на Елисавета Белчева-Багряна

Александър МИХАЙЛОВ

Лирическите преображения на Багряна

Творческият й път преминава през различни идейнохудожествени търсения. Още първата й поетична книга "Вечната и святата", излязла от печат през 1927 г., е посрещната възторжено от литературната критика.

Дистанцирала се от поетите символисти, изразяващи предимно тайнствените сродности на нещата и явленията с човешката душа, Багряна придава на поезията си нов облик, открива пред нея нови хоризонти. "Тя изповядва неудържимите си чувства и любовната си волност и призовава към разкрепостяване на любовта. Щастлива е единствено от тържеството на свободата си." Лирическата й героиня се стреми да привлича с красотата на фигурата си, с чувството, което засенчва всякакво непостоянство, нерешителност, колебание и безпътица. То е внушително, предопределено и неизбежно. Сега в поезията й откриваме и великолепни настроения, и елементи на драматични изживявания. Въпреки неудържимите си пориви, Багряна се старае да забрави всичко неискрено, съществувало между нея и любимия, "защото някога се е унизявала и е просила трохите на любовта".

Своето духовно обновление тя поддържа чрез пътуването, което я опиянява. Тя се потапя в чуждия свят, за да го опознае и да проникне в неговите тайни.

В творбите й от стихосбирката "Звезда на моряка" лирическата героиня стои далече от сантиментално-романтичната жена, която седи до прозореца, плете дрешка за детето си или, свила колене на прага, чака завръщането на мъжа си. В стиховете й обаче прозира болката на отчуждението. От него се освобождава посредством спомена за родното. На този етап лириката й се характеризира с любов към българското.

Голямо влияние върху мисълта й оказва Втората световна война. В стиховете й вече се забелязват навеи на разочарование, дори на безнадеждност. В това сложно душевно състояние тя въстава срещу насилието и заплахата за човечеството. Забележително е нейното стихотворение "Клоунът", насочено срещу апокалипсиса на войната, в което пряко сочи кой е клоунът в световния конфликт.

В стихосбирката "Пет звезди" е подхваната темата за съвременността. Петте звезди са символ на новата революционна епоха. Лириката й вече зазвучава много по-бодро и завладяващо. Така постепенно стига до стиховете, събрани в сборника "Сърце човешко". В нейния двор в Бояна "зиме лудуват студените ветрове, пролет звъни песента на птиците". Погледът й е отправен към герана, претворен в едно от рядко хубавите стихотворения "Кладенецът". Той е не само малък оазис, той е сърцето й.

Багряна отново е на път към далечното, непознатото, екзотичното. Случаят я отвежда в Бразилия. Тази тъмна и тайнствена страна я омагьосва с пламналите цветове на фламбойана, но в съзнанието й стои непокътната мисълта за родната земя. Тя среща свои съотечественици, пришълци, подтиснати от чуждия начин на живот, дал им лъжливо щастие, отнело родината им. В стихотворението "Уиски с лед и сълзи" тя поставя големия въпрос за човешкото щастие, което дават чужденците. "Може всичко да притежаваш - богатство, борсови акции, но това не е достатъчно, щом си загубил живата връзка с родината."

С колоритното си, високохуманно творчество Елисавета Багряна е не само голяма поетеса в границите на нашата литература, а и в мащабите на световната поезия - изключителен талант, с какъвто могат да се гордеят малко народи по земята.

До върховете на класическото

Знаех коя е Елисавета Багряна, познавах творчеството й. Бях впечатлен още при прочита на "Вечната и святата", нейната първа стихосбирка. Знаех и какво бяха написали за нея някои литературни критици.

В стиховете на Багряна Иван Мешеков открива нов тип ирационална и импулсивна натура от "безнадеждно и смъртно увлечена до унизена и горко разкаяна, от бунт до примирение, от бягство до възвръщане, от прилив до отлив, от безумие до мъдрост".

Петър Динеков вижда в лирическата героиня жената бунтар, която се бори срещу фалша и патриархалния морал, срещу остарели обичайни норми, спиращи развитието й, подтискащи творческите усилия на човешката личност.

Пантелей Зарев извежда стихотворенията й до върховете на класическото, където "душевното напрежение е кондензирано, непрекъснато експлодират синкопите на чувството, но словото тече сдържано и богато: просто и мъдро се казва онова, което носи и силата на вълнението, и неочаквания скок на мисълта."

С такива мисли влизах в редакцията на сп. "Септември", в която Елисавета Багряна завеждаше отдел поезия. Правеше ми впечатление с изисканата си външност и природната си интелигентност. В отдела работеше и поетът Найден Вълчев. Найден четеше предлаганите за печат стихотворения, Багряна слушаше. Запомнил съм чертите й: късо подрязана тъмна коса, обвила вдъхновено чело, проницателни, леко прибулени от клепачите й очи, устните - прилепнати, лицето, озарено от светлината на философско мълчание, шията, украсена с триредов низ от разнородни минерали, на ръката лъщеше пръстен с черен яспис.

Унес

Елисавета БАГРЯНА

Говори, говори, говори! -
аз притварям очи и те слушам:
- Ето, минахме сънни гори
и летим над морета и суша...

Вляво кървава вечер гори,
вдясно тъмни пожарища пушат.
Де ще стигнем кога зазори?
Този път накъде лъкатуши?

Там ли, дето свободни ще бдим
и ще бъдем два пламъка слети,
и в нощта, сред безбройни звезди,
като двойна звезда ще засветим?

- Ти не знаеш? Аз също не знам -
но води ме, води ме натам!

Родена е на 16 април 1893 г. в чиновническо семейство в София. Гимназия завършва в столичния град. Една година учителства в с. Афтане (Недялско). Продължава образованието си в СУ "Кл. Охридски", специалност славянска филология. По време на студентските си години се запознава с писателите Георги Райчев, Константин Константинов, Димитър Подвързачов и други класици, както и с Матвей Вълев-Босяка, с когото завързва сърдечно приятелство. За първи път печата в сп. "Съвременна мисъл". Няколко години е учителка във Враца и Кюстендил. Впоследствие активно се включва в литературния живот. Забележително е нейното сътрудничество във "Вестник за жената" и в. "Лик", в списанията "Съвременник" и "Златорог", а в по-късно време - във в. "Литературен фронт" и в списанията "Изкуство", "Септември" и "Пламък". От 1952 г. е член на редакционната колегия на сп. "Септември" и завеждащ отдел "Литература, изкуство и култура".

Публикува под псевдонимите Елизабета Б., Елисавета Бленова, Ничия Долче, Михаела и Багряна.

Издала е стихосбирките: "Вечната и святата", "Търкулната годинка", "Звезда на моряка", "Сърце човешко", "Пет звезди", "От бряг до бряг", "Контрапункти", "Светлосенки" и "На брега на времето".

Носителка е на златен медал на Международната асоциация на поетите в Рим, 1969 г., и на други високи отличия. Номинирана за Нобелова награда през 1943, 1944 и 1945 г.

През 1919 г. се омъжва за капитан Иван Шапкарев, с когото имат син на име Любомир.

Очаквах справедлива критика, притеснявах се, но Елисавета Багряна сама ме освобождаваше от напрежението.

Поетесата леко разтваряше устни, усмихваше се едва забележимо и казваше: "Хубаво". Аз обаче все още се съмнявах в успешната съдба на творбата си.

Така беше и когато Найден Вълчев прочете стихотворението "Искам да пея", посветено на Федерико Гарсия Лорка.

- Какво знаете за Лорка? - деликатно попита Багряна и отправи към мен внимателния си поглед.

- Това, че той е испанският Никола Йонков Вапцаров.

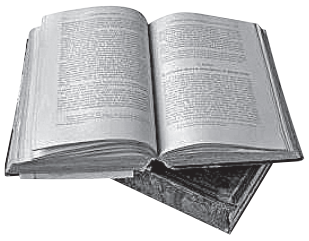
- А какво сте чели?

- Избраните му стихотворения, издадени от издателство "Народна култура" в превод на Александър Муратов.

- Хубаво - каза Багряна и сложи подписа си на белия, с написаното на пишеща машина стихотворение, лист.

Напуснах редакцията с чувство на възторг пред великолепието на един изключителен талант, отдаден на стихиите и океана, потопен в атмосферата на просторната, всеобхватна, изпълнена с аромата на природата поезия - припомняйки си думите на Алфонс Доде, цитирани от Елисавета Багряна: "Хубавият стих трябва да прилича на пейзаж, озарен от избухването на мълния."

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

“МАЙКИТЕ” от Брит Бенет издава “Хермес” в превод на Вихра Манова. Всичко започва с една тайна... Надя е 17-годишна красавица, която скърби заради скоропостижното самоубийство на майка си. След време започва да излиза със сина на местния пастор. Люк е на 21 години, бивша футболна звезда, който след тежка травма започва работа като сервитьор. Те са млади и връзката им не е сериозна, но последвалата бременност и нейното прекратяване имат последствия, които ще надхвърлят годините им. След време Надя и Люк попадат в любовен триъгълник с Обри. Трите трябва да внимават, за да избягат от тежкия въпрос: Ами ако бяхме постъпили различно?

“МАКАРА СЪС СИН КОНЕЦ” от Ан Тайлър издава “Колибри” в превод на Владимир Молев. “Беше прекрасен прохладен следобед...” Така Аби Уитшенк започва всеки път разказа си за онзи юлски ден през 1959 г., в който се е влюбила в съпруга си Ред. В този роман, написан с ведро чувство за хумор и човешка топлина, пред нас се изправят четири поколения на една фамилия - от родителите на Ред, пристигнали в Балтимор в годините на Голямата депресия, до внуците, прекрачили прага на XXI век, чийто живот се върти около голямата, уютна къща, която винаги е била техният пристан и с която сега трябва да се разделят.

“ТАЙНА С ДЪХ НА ПАРФЮМ” от Фиона Макинтош издава “Софтпрес” в превод на Росица Тодорова. 1 август 1914 г. Европа е потопена в хаос. Франция е на ръба на война. Но в Грас, парфюмерийната столица на страната, предстои сватбата на десетилетието. Никой не пита независимата и талантлива Фльорет дали иска да се омъжи за избухливия и властен Еймъри дьо Ласе. Като единствена дъщеря на уважаваната парфюмерийна династия Дьолакроа тя е длъжна да приеме уредения съюз. Бракът с най-големия производител на парфюми в Южна Франция е неизбежен и като че ли само камбаните на местната катедрала са на нейна страна.

“НАПИСАНО В СЯНКА” от Дейвид Мичъл издава “Прозорец” в превод на Петя Петкова. Уредничка в Ермитажа. Млад любител на джаза от Токио. Британски адвокат в Хонконг. Радиоводещ в Манхатън. Квантова физичка в Ирландия. Възрастна собственичка на чайна в Китай. Терорист в Окинава. Музикант в Лондон. Безтелесно създание в Монголия. Каква е нишката на съдбата, която свързва живота на тези деветима души в девет кътчета на света? “Написано в сянка” е първият роман на Дейвид Мичъл, в който той виртуозно жонглира с жанровете, историческите факти, културите и идеите, за да създаде вълнуващ разказ за вечно търсещия човешки дух.

Защо нещата в живота не са предначертани

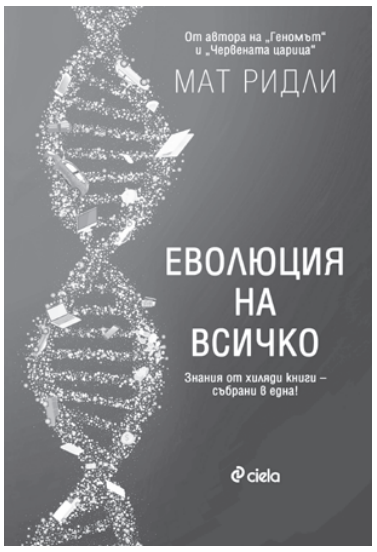
Това обяснява в научнопопулярната си книга „Еволюция на всичко” британският учен и журналист Мат Ридли

Популярният британски учен и журналист Мат Ридли разглежда еволюцията не само по линия на генетиката, а на всичко, което се случва постоянно и навсякъде около нас. В научнопопулярната си книга “Еволюция на всичко” (ИК “Сиела”, превод Елена Павлова, корица Фиделия Косева) Ридли говори за еволюция на морала, на закона, на цивилизацията, на езика, на живота и на всичко, което ни заобикаля. Как се променя човешкият свят, подобно на природата, и защо измененията в човешките навици и институции са постепенни, неотклоними и неизбежни са основните въпроси, които вълнуват Мат Ридли в интригуващото му изследване.

Сред разгледаните в ценното издание акценти са както еволюцията на морала, закона, цивилизацията и технологиите, така и тази на брака и институциите, на интернет и на ума. Сред темите в книгата са също т. нар. лукрецианско кривване, кривването на Хюм и на Гулд, промените в климата, банковата система и още куп интересни и - на пръв поглед - несвързани помежду си неща.

Мат Ридли подплатява тезите си и се позовава на трудовете на изтъкнати учени и философи от древността до днес - от Лукреций, през Исак Нютон до Даниъл Денет, Стивън Пинкър, Ричард Докинс и Дейвид Игълман.

В предговора на “Еволюция на всичко” Ридли пише: “Еволюцията е много по-често срещана в ежедневието ни и оказва много по-голямо влияние, отколкото повечето хора си представят. Тя не се ограничава до генетичните системи, а обяснява начина, по който се променя практически всичко в човешките култури: както моралът, така и технологиите; както парите, така и религията. Тези потоци на човешката култура протичат с изменения, които са плавни, постъпателни, нарастващи по сила, ненаправлявани и са повлияни от естествения отбор сред съперничещи си идеи. Хората много почесто са жертви, отколкото виновници за непреднамерената промяна. И макар да няма предварително поставена цел, културната еволюция все пак поражда функционални и хитроумни решения на задачите пред себе си - онова, което биолозите наричат “адаптация”.”

Матю Уайт Ридли (1958), познат като Мат Ридли, е известен британски журналист, учен и автор на научнопопулярни книги. По образование е зоолог, защитил докторат в Оксфордския университет. Кариерата му на журналист и редактор преминава през “Икономист”, “Дейли телеграф”, “Сънди телеграф”, “Бест Американ сайънс райтинг 2002”, “Уолстрийт джърнъл”, “Таймс”, БиБиСи фокус, където пише множество научни материали. Мат Ридли е автор и на научнопопулярни книги, а на българския читател е известен със заглавията “Геномът” и “Червената царица. Секс и еволюция на човешката природа”.

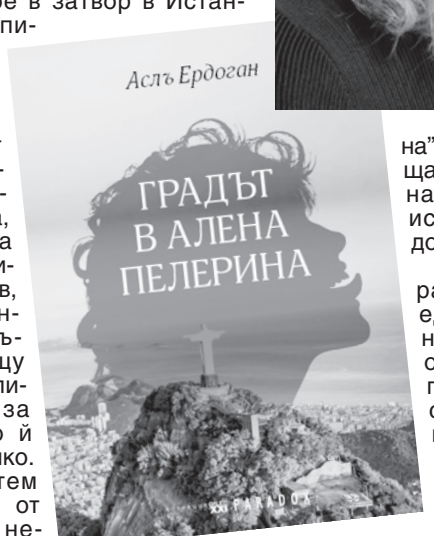
Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Проза

Роман в романа от турската физичка и писателка Аслъ Ердоган излезе у нас

В книжарниците вече е българският превод на една от най-популярните книги на турската писателка Аслъ Ердоган “Градът в алена пелерина” (изд. “Парадокс”, превод Азиз Шакир-Таш, дизайнер на корицата Стефка Сиракова). Изданието излиза у нас 20 години след написването му и броени дни след като писателката бе удостоена с френския Орден на изкуствата и буквите. Ердоган е сред творците, които създават особен дискомфорт на турските власти, в продължение на месеци тя бе в затвор в Истанбул след опита за преврат в Турция през 2016 г.

В “Градът в алена пелерина” Йозгюр е бедна, гладна и на ръба на психически срив, с едно-единствено оръжие срещу Рио: да напише роман за града, който й е отнел всичко. Докато четем фрагментите от нейния незавършен роман (правилно се досещате, заглавието му е “Градът в алена пелерина”), който се превръща в “роман в романа”, нейната лична история постепенно добива контури.

В същото време разказвачът описва един ден от живота на Йозгюр, който се оказва и нейният последен. Докато самата тя следва героинята на романа си Йо през фавелите, обредните ритуали на Кандомбле, насилието и сексуалността по улиците към собствената си смърт, разказвачът търси начин да се помири с живота като път към катарзиса. Двата концентрични романа, границите между двата Рио - Рио на Йозгюр като метафора за смъртта и Рио като живот - започват да се размиват.

Аслъ Ердоган е родена през 1967 г. в Истанбул. Следва компютърно инженерство и физика и завършва магистратура в Европейската организация за ядрени изследвания ЦЕРН. Докато подготвя докторантура по физика в Рио де Жанейро, решава да прекъсне, за да се отдаде на писателска дейност. Две години живее в Латинска Америка. Първият й роман “Мъжът-рапан” излиза през 1994 г., а сборникът с разкази “Чудодейният мандарин” е издаден през 1996 г. Разказът й, озаглавен “Дървени птици”, печели наградата на Дойче веле и е преведен на девет езика.

Носителка е на международната Награда за мир “Ерих Мария Ремарк”, както и на отличието “Симон дьо Бовоар” за свобода на жените - през 2017 г. През март 2018 г. получава лично от френския министър на културата Франсоаз Нисен Орден на изкуствата и буквите.

„Преди и след" реставрацията в „Лоранъ"

Зрителите имат възможност да се докоснат до промяната и да надникнат в процесите, които са част от работата на галерията

Христо Берберов, "Пейзаж от Рила"

Васил Бараков, "Крайбрежие"

"Преди и след" - в това заглавие има провокация и тя се нуждае от допълнително пояснение. Изложбата се осъществява около нетрадиционната идея да се покаже значението на реставрацията като етап от галерийната работа. Една любопитна експозиция, в която две пространства дават две различни гледни точки към творбите. От една страна са нереставрираните, а от друга реставрираните произведения. В единия случай това са тези, които са деформирани и висящи в стари рамки, потъмнели от патината на времето, а в другия са онези показани в пълния им експозиционен блясък.

Изложбата е и разказ за творбата във времето. За очарованието на нейната история и за това колко многолика е тя. Зрителите ще имат възможност да се докоснат до промяната и да надникнат в процесите, които винаги са част от работата на галерията.

Фокусираме се върху силните нереставрирани работи на Борис Денев, Христо Берберов, Марио Жеков, Иван Христов и други и върху обновените творби на Йозеф Обербауер, Елисавета Консулова-Вазова, Васил Захариев, Никола Кожухаров, Васил Бараков, Дечко Узунов, Илия Петров, Елиезер Алшех и др., научи ДУМА от Лаврен Петров от "Лоранъ".

Малката изложба в салона на ул. "Оборище" 16 и по-мащабното показване на www.galleryloran.com са представителна извадка за новите придобивки на галерията в първите три месеца на 2018 г. Динамичната експозиция, по традиция ще променя своя облик и ще съпътства във виртуалното пространство новата експозиция, която ще бъде открита в средата на месеца. Изложбата "Преди и след" може да бъде видяна в "Лоранъ" до 15 април.

КЛИМЕНТ АТАНАСОВ ГОСТУВА ЗА ТРЕТИ ПЪТ В „ЛИК"

Софийската галерия "Лик" представя Климент Атанасов за трети път в своето арт пространство. Автор, който винаги е различен, винаги интересен, пълен с идеи и решения. Всяка картина е отражение на вътрешния свят на художника. Фигуралните композиции се превъплътяват от стилизирани фигури, в един имагинерен свят на фантазията. Цветните петна се превръщат в друга различна действителност. Контрастните цветове подчертават идеята за един свят с различен изказ. Свят с други правила и условия на реалност, където невъзможното е възможност. Изложбата е отворена за посетители до 24 април.

Климент Атанасов е роден на 3 април 1957 г. в Бургас. Завършил е Художествената академия в София, специалност консервация и реставрация.

"Ес" формат, напуснал стила си, неспособен да уравновеся лутаниците - се самоопределям като "s", без ориентири, носталгия и угризения, гасящ изгубения Рай. Противопоставям лечение със светлина - не много сглобена, разбира се, но истинска преодоляла модерността и кривините.

Не искам да прилепя съжаление, само усещане за минало, което по някакъв начин е подействало върху картините за "s" формат," разказва Климент Атанасов.

Колекцията от последните три десетилетия на XX век

Последните три десетилетия на XX век са твърде сложен, нееднороден и противоречив период, свързан с предстоящите политически промени. Борис Данаилов го нарича транзитен - в него липсват белези на окончателно завършени тенденции, нараства разнообразието от художествени стилове, утвърждават се и нови жанрове. В същото време 90-те г. са криза на прехода, изцяло загуба на държавната подкрепа за изкуството, но и появата на първите частни галерии.

Това динамично време е зрялата изява на творци като Веса Василева, Галин Малакчиев, Генко Генков, Георги Баев, Иван Андонов, Йордан Кацамунски, Лиляна Русева, Мария Столарова, Петър Дочев, Румен Скорчев и още много други талантливи автори. В експозицията са подбрани точно тези имена, тъй като повечето от тях са представяли през годините в галерията и е добре познато тяхното творчество. Всички те, за съжаление, вече не са между живите.

Най-ранни са индустриалните картини на Мария Столарова и Петър Дочев (70-те г.), както и някои от пейзажите на Кацамунски ("От прозореца" - 70-те г.), натюрморт на Иван Андонов и пейзаж на Георги Баев от 1973 г. От 80-те г. са пейзажите на Генко, кукерите на Веса, картините на Лиляна Русева, скулптурата на Галин Малакчиев, а най-късни са рисунките на Румен Скорчев.

Картина на Георги Баев

Изложбата е представителна извадка на творчеството на изброените автори от последните 30 г. на миналия век, освен това всички тези творби биха допълнили достойно всяка сериозна колекция, отбелязва Гергана Борисова от столичната галерия "Арте", ул. "Бузлуджа" 31.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Възрожденският бит и нрави на „Българи от старо време“

Осмата постановка на родната оперетна класика в Националния музикален театър ще има премиера на 27 април

Най-обичаната и най-често поставяна родна оперета - “Българи от старо време” от Асен Карастоянов, ще има премиера на 27 и 28 април в Музикалния театър, научи ДУМА от София Стойчева, експерт ВО на Оперетата. Безспорната оперетна класика е създадена специално за трупата на театъра. Тя се играе за първи път преди близо 60 години. Новата постановка е осма поред за “Българи от старо време” на сцената за Музикалния театър.

Либретото на Коста Райнов по едноименната повест на Любен Каравелов показва с добросърдечна ирония възрожденския бит и нрави на българина. Зрителите ще се потопят в семейната идилия и романтика на патриархалните българи, когато младите целуват ръка на родителите си, а думата на по-възрастните е закон. Ще се посмеят над някои особености на нашата народопсихология и ще се вълнуват заедно с младите, когато се противопоставят на старите разбирания в името на любовта.

На сцената ще оживеят колоритните образи на Дядо Либен и Хаджи Генчо, които заради вечното си политиканстване на тема “московците или ингилизите” застрашават годежа на децата си Павлин и Лила.

Режисьор на новия спектакъл е Александър Мутафчийски, който като солист години наред се въплъщава в обичания от публиката и от него самия образ на Бай-Либеновия ратай Иван. “Поглеждайки с очите вече на режисьор, се помъчих да си отговоря на въпроса: С какво “Българи от старо време” ни провокира в наши дни? И как, без да се правят преднамерени сценични препратки към съвремието ни, същият въпрос да развълнува и публиката в салона”, споделя Мутафчийски. Режисьорът се вълнува от борбата между старото и новото, между консерватизма и духа на Възраждането. “Специално внимание съм обърнал на копривщенските свахи и клюката, която пълзи по улиците и придобива унищожителна мощ”, казва още режисьорът.

Виталната музика на Асен Карастоянов ще прозвучи в пълната си сила. Публиката ще чуе за първи път музикални моменти, които дълги години не са изпълнявани. Ярката сценичност на “Българи от старо време” ще бъде подчертана и с красотата на българските традиции и танци. “Всичко това - събрано в новата постановка и поднесено с много свеж и неподправен хумор, красива и вечна българска музика”, обобщава Мутафчийски.

Музикален ръководител на постановката е Юли Дамянов, диригент Огнян Митонов, сценография Иван Савов, костюми Мариана Попова и Иван Савов, хореография Татяна Янева, хормайстор Людмил Горчев.

В ролята на Дядо Либен ще видим солистите Иван Панев и Христо Сарафов. В образа на Хаджи Генчо ще се въплътят Николай Борисов и Румен Григоров, Дела, жената на Дядо Либен - Юлия Маринова, Деница Шопова, Людмила Козарева, Павлин, синът на Дядо Либен - Стефан Петков, Пеньо Пирозов, Денко Проданов, Димитър Райчев, Цона, жена на Хаджи Генчо - Светлана Иванова, Еделина Кънева, Олга Михайлова, Лиляна, дъщеря на Хаджи Генчо - Илона Иванова, Добрина Икономова, Валентина Корчакова, Янка, ратайкиня на Хаджи Генчо - Станимира Василева, Илияна Генева, Катерина Тупарова, Иван, ратай у Дядо Либен - Александър Мутафчийски, Богомил Спиров, Александър Панайотов, Циганката - Калина Ангелова, Марияна Арсенова. Участват солисти, хор, балет и оркестър на Музикалния театър.

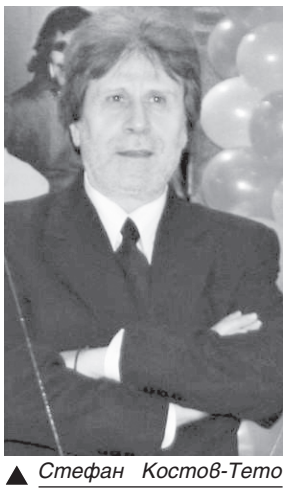
Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Концерт подарък за юбилея на Тето

Той дърпа публиката и прави връзка с най-големите музиканти по това време. Откривател е на много от именитите ни изпълнители.

◀ *Теодосий Спасов*

▼ *Васил Петров*

▲ *Стефан Костов-Тето*

Стоян Захариев ▼

Джаз, поп и рок музика се срещат в изпълненията на Васил Петров, Теодосий Спасов, Стоян Захариев и приятели за юбилея на една от най-големите пловдивски рок легенди. На 2 май в голямата зала на Дома на културата “Борис Христов” в Града на тепетата от 19 ч. тримата негови приятели ще представят спектакъл по повод 70-годишния юбилей на Стефан Костов-Тето. “Приятели сме от много години, няма как да не поднесем този подарък за него”, споделя Васил Петров.

Заедно с музикантите Йордан Тоновски (пиано), Христо Минчев (контрабас), Кристиян Желев (ударни) и Николай Карагеоргиев (китара) ще бъдат изпълнени хитове на Кол Портър, Джордж и Айра Гершуин, Тото, Ричи Блекмор, Дейвид Ковърдейл и авторски теми.

Рок вокалистът Стефан Костов-Тето е сред любимците на пловдивската младеж от края на 60-те и 70-те години. Много добър мениджър, той е и човекът с най-голям стаж в легендарното пловдивско вариете. В продължение на 10 години е основен певец там и около него се въртят всички формации.

РИЧАРД КЛАЙДЕРМАН ПРАЗНУВА 40 ГОДИНИ НА СЦЕНАТА В СОФИЯ И ВАРНА

Популярният френски пианист Ричард Клайдерман ще отбележи 40 години от началото на сценичната си кариера с концерти в София и Варна в края на тази година. На 29 ноември вълшебникът на клавишите ще свири за своите почитатели от столицата в зала 1 на НДК от 20 ч., а на 1 декември ще омагьоса и варненската публика в Двореца на културата и спорта. Изявите у нас са част от световен тур, който в рамките на две последователни години преминава през Европа, Азия и Америка. Концертът в София се организира от музикална агенция “Кантус фирмус” и ще представи най-големите хитове на пианиста, които докосват сърцата на публиката по цял свят и са му спечелили славата на суперзвезда. Негови партньори на сцената ще бъдат талантливите музиканти от Оркестъра на Класик ФМ радио, с които той предпочита да работи за своите гостувания у нас. Билетите за софийското събитие са на цени от 30 до 80 лв. и се продават на сайта TicketsBG.com, на касата на “Кантус фирмус” в зала “България” и в билетния център на НДК, научи ДУМА от Ирена Данкова.

Изумителната концертна кариера на Ричард Клайдерман започва със записа на известната “Балада за Аделин”, чийто световен успех е ключов момент в живота на артиста. Тя е последвана от множество албуми, в които той адаптира редица от големите шедьоври на класическото музикално наследство, създавайки стила ню романтик. Ричард Клайдерман често казва за себе си, че не е класически пианист, който свири за елитна публика. Той е популярен музикант, чието изкуство е предназначено за хората от цял свят. “Повечето от нещата, които свиря, са много романтични. Обичам красивите мелодии”, разкрива виртуозът, който при последното си гостуване у нас през 2015 г. бе развълнуван и от красивата българска песен “Хубава си, моя горо”, влязла трайно в репертоара му. “Чрез пианото се опитвам да предам своята емоционалност”, допълва още звездата. В първите месеци на 2018 г. Ричард Клайдерман изнесе 20 концерта в Китай и 4 в Румъния. Предстоят му още изяви в Бразилия, Белгия, Япония и Русия.

Роуън Аткинсън отново влиза в кожата на Джони Инглиш

Този септември най-взривоопасното оръжие от тайните служби на Нейно Величество се завръща с нова мисия в "Джони Инглиш избухва отново". Време е за поредната доза смях от обичания таен агент по неволя Джони Инглиш, изигран от емблематичния Роуън Аткинсън ("Мистър Бийн", "Джони Инглиш", "Наистина любов"). Филма ще гледаме у нас от 21 септември.

Новото приключение започва, когато кибератака разкрива самоличностите на всички активни агенти под прикритие на Великобритания, оставяйки Джони Инглиш като последната надежда на тайните служби. Принуден да се завърне от пенсия, Инглиш се хвърля с главата надолу в екшъна с мисия да открие мистериозния хакер. Като човек с малко умения и аналогови методи на действие, Джони Инглиш трябва да преодолее предизвикателствата на модерните технологии, за да завърши мисията с успех. А предизвикателството започва още със създаването на инстаграм профила на Джони Инглиш (@JohnnyEnglish), с който той трябва бързо да се научи да борави.

Режисьор на филма е Дейвид Кер ("Сън в лятна нощ"), по сценарий на Уилям Дейвис ("Джони Инглиш", "Как да си дресираш дракон"). В ролите, освен Роуън Аткинсън, влизат Бен Милър, Олга Куриленко, Ема Томпсън, Джейк Лейси и др.

Непохватна измама води до комични ситуации

„Зад борда" на Роб Грийнбърг е римейк на филма от 1987 г. с участието на Голди Хоун и Кърт Ръсел

В най-новата комедия с участието на една от любимите блондинки на Холивуд Ана Фарис ("Американски пай") - "Зад борда" на режисьора Роб Грийнбърг, ще станем свидетели на изключително непохватна измама, която ще повлече след себе си безброй недоразумения, комични ситуации и може би... една истинска любов. В римейка на класическия филм от 1987 г., в който взимат участие Голди Хоун и Кърт Ръсел, ще видим и Еухенио Дербед ("Как да бъдеш латино любовник"). Сред звездите в тази свежа комедия се нарежда и Ева Лонгория ("Отчаяни съпруги").

Родом от едно от най-богатите семейства в Мексико, Леонардо Монтенегро е прилично разглезен, богат плейбой, който е олицетворение на идеята за луксозен живот, изпълнен със забавления за възрастни и никаква работа. От другата страна е Кейт Съливан - здраво работеща самотна майка, която жонглира между палавите деца и няколкото работни места, докато учи за изпита за медицинска сестра. Тези коренно различни съдби са предопределени да се преплетат, когато

Снимки "ФОРУМ ФИЛМ БЪЛГАРИЯ"

Кейт е наета да изчисти последиците от поредното лъскаво парти на бляскавата яхта на Лео. Когато Кейт твърдо отказва на прищявката на Лео да му донесе храна, той я уволнява незаслужено, без да й плати. Това дава начало на събития, които ще променят живота и на двамата.

Връщайки се към дома си в Мексико по нареждане на семейството му, Лео взима решение да продължи морското си празнуване, което води до тежък махмурлук и до случайното му падане зад борда на яхтата посред нощ. След като е открит да се скита по улиците на Орегон с амнезия, Лео е изпратен в местна болница, за да се възстанови. Когато историята на Лео е представена в местните новини, шефката на Кейт Тереза (Ева Лонгория) вижда златна възможност да помогне на финансово затруднената си приятелка: Кейт да се престори, че е съпруга на Лео... само за малко.

Подпомогнат от искрена усмивка и фалшиви брачни документи, планът на Кейт проработва по-добре от очакваното. След няколко трудни старта и преживяването на невиждани досега от него мазоли, Лео се превръща от плейбой без посока в живота в щастлив и трудолюбив баща на три деца. Но докато той свиква с един обикновен, "нелуд живот", е въпрос само на време преди семейството на Лео или загубените му спомени да му разкрият истината.

Може ли лъжа да положи основите на една новооткрита любов? Понякога човек трябва да отиде "зад борда", за да разбере.

"Зад борда" ще бъде по нашите екрани от 11 май.

Зеленият сърдитко Гринч ще открадне Коледата тази година

През декември обичаната класика на Доктор Сюс "Гринч" оживява в нов анимационен филм от създателите на "Аз, проклетникът" и "Сами вкъщи". След като с успех адаптира за големия екран "Лоракс" на д-р Сюс, сега "Илюминейшън" представя забавната, затрогваща и красива история на зеления циничен сърдитко Гринч, който решава да открадне Коледата, но желанието му е променено от щедрия празничен дух на малката Синди-Лу Кой.

Гринч живее в уединение в пещерата си високо в планината в компанията само на вярното си куче Макс. С дом, пълен с изобретения и съоръжения, задоволяващи всекидневните му нужди, Гринч вижда съседите си от Койвил, само когато му свърши храната. Всяка година по Коледа те нарушават спокойното му усамотение с все по-големи, по-ярки и шумни празненства. Когато жителите на града обявяват, че ще направят Коледното празненство три пъти по-голямо от миналогодишното, Гринч осъзнава, че има един-единствен начин да получи малко мир и тишина: ще трябва да открадне Коледа. За да го направи, той решава да замести Дядо Коледа на Бъдни вечер и дори успява да намери вял и не особено заинтересован елен, който да дърпа шейната му.

Междувременно долу в Койвил, преизпълнената с коледно веселие и дух Синди-Лу Кой планира да хване Дядо Коледа, за да може да му благодари за помощта към умората й самотна майка. С наближаването на Коледа добрите намерения на Синди-Лу и нейните приятели се преплитат с престъпните кроежи на Гринч. Дали Синди-Лу наистина ще се срещне с Дядо Коледа? Дали Гринч ще успее да заглуши коледните празненства на Койвил веднъж завинаги? Отговорите на тези въпроси ще открием в на 7 декември в кината на 2D и 3D.

Капитан Марвел за първи път ще бъде жена

Снимките на най-новата си продукция - "Капитан Марвел", започна в края на март "Марвел студиос" в Лос Анджелис, Калифорния. Предвижда се продукцията да излезе на екран на 8 март 2019 г. Филмът разказва за Карол Данвърс, която се превръща в Капитан Марвел - един от най-могъщите супергерои, след като Земята е въвлечена в галактическа война между две извънземни раси. Действието се развива през 90-те години на XX в., период, който досега не е изследван във филмовата вселена на "Марвел".

В образа на Капитан Марвел се превъплъщава носителката на "Оскар" Брий Ларсън ("Стаята"), а сред останалите актьори са Самюъл Л. Джаксън, Бен Менделсон, Джимон Хонсу, Лий Пейс, Лашана Линч, Джема Чан, Алхенис Перес Сото, Рун Темте, МакКена Грейс, Кларк Грег и Джуд Лоу.

Режисьори на филма са Анна Боден и Райън Флек, а сценарият е дело на Мег Лефоув ("Отвътре навън", "Добрият динозавър"), Нико Пърлман ("Пазители на Галактиката"), Женива Робъртсън-Дуорет ("Tomb Raider: Първа мисия"), Лиз Флейхайв, Карли Менш ("Glow"), Анна Боуден и Райън Флек. Продуцент е президентът на "Марвел" Кевин Файги, а изпълнителни продуценти са Луис д'Еспозито, Виктория Алонсо, Джонатан Шуорц, Пати Уичър и Стан Лий.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

айваща, легендарна

рядка всеотдайност, достойнство, смелост и аскетизъм.

Поборническата му дейност е посветена най-вече на Левски и на Великотърновския революционен комитет. С Левски се сближават в Първата легия на Раковски през 1862 г. в Белград. По-късно, когато Апостола посещава за първи път Велико Търново и Преображенския манастир, той иска да го свържат с Отец Матей. Открива го да живее в една пещера над обителта, отдаден на размисъл и бдение. Двамата прекарват няколко дни заедно, водят безкрайни разговори за народното дело, стигат до единомислие и голяма духовна близост и някои изследователи дори твърдят, че именно Отец Матей е изложил пред Левски идеята за създаването на революционни комитети по цялата страна, убедил го е да започнат обиколки по градове и села и го е придружавал навсякъде във Великотърновско, в Пловдив, Стара Загора, Карлово, в Горна и Долна Оряховица, Лясковец, Трявна, Поликраище, Елена, Габрово, Шипка, Казанлък, Чирпан. През 1970 г. - в Клисура, Панагюрище, Поибрене, Стрелча, Мечка, Копривщица, Панагюрище, София...

Отец Матей е стар познайник на хората тук и това помага без много мъки, докато той продава своите църковни и революционни книги, Левски да основава по тези краища революционни комитети.

Адютант на Раковски по време на Първата българска легия, изучил при него военни науки, участник в битките за освобождаване на Белград от турците, ранен в крака, после хайдутин с неколцина другари от Легията, Отец Матей гори в революционното дело също като Левски.

Той учи съзаклятниците как да правят барут по негова рецепта, разнася по села и градове бунтарски книги, скрити в самара на коня, събира пари за оръжие и по поръка на Левски пренася оръжие, прикрит зад самоличността си на църковен служител, с Бачо Киро и поп Гавраил прави три хамбара в Дряновския манастир и събира храна в тях за въстаниците.

Когато Левски е обесен, той тръгва из страната да гони унинието и да повдига духа.

Създава тайни революционни комитети в селата Мусина, Вишовград, Голямо Яларе, Ново село, като продължава апостолската дейност на Апостола и укрепва комитетската мрежа. Пренася тайната революционна поща от Букурещ до Велико Търново и обратно, пренася пари, оръжие, организира събрания. Негови съвременници го определят като "неразделен другар" и "най-близък другар на Левски, когото следваше от град на град и от село на село."

На своя глава през май 1873 г. отива в Ловеч, за да разбере какво е правил поп Кръстьо и да знае какво да говори пред съзаклятниците, когато го питат за Левски и къде е истината.

На срещата той заставя попа да се закълне в черквата пред евангелието и го кара да се изповяда пред него с думите:

- Отче, говори се, че ти си го предал.

А поп Кръстьо отговаря:

- Отче, мнозина се оправдаха с мене.

Както преди това е водил Левски и Ангел Кънчев, така през лятото на 1873 г. повежда младия Стефан Стамболов да го запознава с народните дела и да съживяват комитетите в Северна България след смъртта на Левски. Има голям принос за революционния подем през пролетта на 1875 г. и за възраждането на организацията.

Викат го в Букурещ да даде акъл как да бъдат намерени още пари за въстанието. Той акъл не дава, но изважда огромната за онова време сума от 12 000 гроша, пари, събирани много години наред от продажбата на книги, и ги дава за народното дело без нито миг колебание.

Нещо повече: наумява да строи манастир с голям хан, в който да отсядат комитетски дейци и да имат там сигурен подслон, докато вършат опасната си работа.

За него проф. Александър Бурмов пише:

"Близостта на Отец Матей с народа не се дължала само на сладките му приказки и книжките му. Отец Матей бил жива енциклопедия. Той знаел всичко и можел всичко. Той бил изкусен и в градинарството, и в копринарството, и в земеделието, и в механиката, и в медицината. Показвал на хората начин за по-добро използване на земята, давал им семена. Учил селяните да хранят буби и да използват коприната. Можел да лекува всякакви болести, приготвял най-различни лекарства".

Той бил жива енциклопедия, но откъде толкова много знания?

Изследователите се смайват, когато проучват книжовното богатство на Отец Матей. Оказва се, че в два огромни сандъка те намират... 1000 книги - за онези години това е гигантска библиотека! И колкото и да е чудно, повечето от тези книги са не богословски, а светски! На руски, сръбски, гръцки, български.

1000 книги... са останалите(!) от неговата библиотека и са пренесени в родното му Ново село. Преди това много други, неизвестен брой, са продадени за дългове. Има сведения, че за жалост през 1930 г. от хилядата са оцелели само 25 и то - в окаяно състояние.

Сам Отец Матей е писател. Той има над 200 разказа, написани като народни притчи, автор е на 6 книги, пътува неспирно, продава книги с религиозно, нравоучително, забавно съдържание, също календари, открива читалища, организира театрални представления - за него казват: "Дето имаше театро, и той беше там!"

Изнася сказки и учи българите на градинарство, шивачество, дърводелство, бубарство и как да обработват земята най-плодотворно. Разнася читанки, учебници по география, история, граматика.

"Спре кончето пред училището, пред дюкяните, пред хората и сборовете, скромният монах кани хората да си купят

Жив навеки в паметта на признателните потомци

за децата да четат, да се учат, защото училището е светлина, а неучението - тъмнина", пише за него в спомените си Гено Недялков.

Разнася забранения от турските власти "Горски пътник" на Раковски, преписаната от него "История славянобългарска" на Паисий, също книги на Славейков, Добри Войников, Марин Дринов, Павел Бобеков, Сава Доброплодни. Дава мило и драго за развитието на българското училище - осигурява учебници, учебни помагала, основава училища, намира млади, начетени хора за учители, а други праща в английски университети да се изучат, за да бъдат полезни на България след това.

И като обикаля из страната уж да продава книги и да проповядва религиозни работи, всъщност проповядва за бунт и свобода!

Прочут народен лечител. По времето, когато живее в Света гора, той изучава стотици древни рецепти за най-различни болести и докато е жив, помага на хората. Умее сам да приготвя всякакви лекарства и никога не приема пари нито за прегледите на болните, нито за церовете. Изповядва разбирането, че една болест не бива да се бори с молитви, а за нея трябва да се търси лекар и той да препоръча най-ефикасното лекарство. Поклонник е на профилактиката, на лечебните диети, негови рецепти са включени в книгата "Домашен лекар" на йеромонах Неофит Калчев от Преображенския манастир и са получили висока оценка както у нас, така и в Русия.

Билките са стихията му. Познава ги изтънко и ги употребява много вещо. В Белград Левски се разболява тежко. Според едни - от възпаление на червата, според други - от апандисит, според трети - от нещо друго. Няма как - трябва да се прави операция. Знае се, че двама сръбски хирурзи разпарят Левски, за да го спасят, а неколцина хъшове стоят до тях с извадени револвери и докато лекарите си вършат работата, хъшовете често-често повтарят: "Ако го сбъркате и нашият човек се възнесе, вие тръгвате веднага след него!"

С Божията помощ операцията приключва сполучливо, но след време раната се отваря. И вярвате ли, уважаеми читатели, с тази тежка отворена рана на корема Левски обикаля България безспир, за да осъществи своето велико дело! Години наред! Какъв дух, каква вяра, какво нечовешко мъжество и сила!

До него повечето време е Отец Матей, който го лекува с билки, а когато Отеца го няма, Левски сам всяка вечер, преди да легне, си прави промивка на раната с отвара от билки и я превързва. Тя зараства бавно - затваря се чак когато наближава кончината му!

Помогнал е на стотици хора да се излекуват, а на себе си - не успял. Една година преди да избухне Априлското въстание, Отец Матей си отива внезапно от инфекция на ухото. На погребението му се събират стотици, не - хиляди хора, всички потресени, осиротели сякаш без него. Плачат, ридаят и както описват събитието свидетели, "народът се страхуваше и трепереше да не би със смъртта на Отец Матей да умре и проповядваното от него освобождение от турско робство".

А младият учител с диплома от "Оуенз Колидж" в Манчестър Тодор Лефтеров, зверски посечен от турците при погрома на въстанието, казва в прощална реч на гроба:

- Отче Матея, къде отиваш, кому ни оставяш? Кажи на твоите Раковски и Левски, че народът ни черпи от делото им сила и подкрепа за бъдещите ни борби!

- - - - -

На малкото фотографии от онова време и на всички тогавашни и сетнешни рисунки Отец Матей е с черно расо, забулен с черна качулка и качулката скрива част от лицето му, а на цялата му фигура, на цялата му личност придава тайнственост, недостъпност и даже свръхестественост. За съжаление и до днес нашите историци не са успели да свалят качулката на този знаменит, безподобен поборник за българската свобода и да възкресят в пълнота светите му дела.

Преображенският манастир до Велико Търново. На предната фасада е изобразено Колелото на живота в календара на Отец Матей

НИКОГА ФАШИЗЪМ – ХОРА, БДЕТЕ!

Антифашистката съпротива и българските евреи

Петрана СОМЛЕВА

По повод 75 години от Холокоста Българският антифашистки съюз проведе среща, посветена на злокобното събитие. Показани бяха много снимки на избитите евреи, а също и албум със снимки и биографии на 142 убити партизани - и всичко напомня за мракобесието и страшните жестокости по време на монархофашизма в България и в Европа.

Във величавата борба на българския народ срещу фашизма дейно участие вземат и патриоти от еврейското малцинство - десетки загиват като герои. След вероломното нападение на Германия на 22 юни 1941 г. над СССР и решението на Политбюро на ЦК на БКП за всенародна въоръжена борба срещу нацистка Германия и монархофашисткото предателско българско управление, прогресивната младеж, патриотичните евреи, членуващите в РМС, БКП, много безпартийни, активно се включват в партизанските отряди, бойните групи и в нелегалната борба.

Всъщност еврейската общност в България винаги е засвидетелствала своята съпричастност към националните идеали, участвала е в защитата и преуспяването на страната. Но едновременно с това е била подложена на унижения, нейните синове и дъщери са прекарали златни години от живота си по затворите.

Върхна точка в преследването и обезправяването на българските евреи е приемането от Народното събрание на профашисткия Закон за защита на държавата (ЗЗД), а през 1942 г. Закон за защита на нацията (ЗЗН).

Настъпват черните дни за еврейското малцинство. Носене на жълти значки, вечерен час, преследвания. Всеки евреин е смятан за застрашаващ устоите на държавата и на нацията. Устроени са трудови лагери, където въдворяват евреите. Те работят по 14-16 часа на ден и живеят при нечовешки условия.

Конфискувани и разграбени са техни жилища, предприятия, магазини. Не могат да работят държавна работа. Нямат право на българско гражданство, нито да се женят за българи.

По заповед на министър-председателя Богдан Филов и на министъра на вътрешните работи Петър Габровски с одобрението на цар Борис III 50 хиляди евреи от София и другите големи градове са изселени и разпратени на малки групи в крайдунавските селища - Лом, Видин, Русе, а след това е трябвало да бъдат натоварени на кораби и влакове и изпратени към страшната еврейска гробница - Полша, в лагерите на смъртта.

През това време евреите са подложени на жестокости, на каквито само фашистките варвари са способни. Наказателни роти, бранници, легионери, полицаи, са нападали еврейските квартали, обирали са магазини, извършвали са погроми, арести и блокади на цели квартали. По повод преследванията на евреите представителят на БКП в тогавашното Народното събрание Тодор Поляков произнася голяма реч, където казва: “Недейте слага петно на българския народ с тези фашистки закони. Утре ще се срамувате!”

Доц. Софи Пинкас

И най-страшното и срамно злодеяние, което извърши българското правителство, е изпращането от Беломорието и Македония на 11 430 български евреи в концлагера на смъртта “Треблинка” в Полша.

На срещата бе поканена еврейката от български произход доц. д-р Софи Пинкас, която е единствена жива от цялото ѝ семейство, изпратено и изгорено в същия концлагер на смъртта “Треблинка”. Тя е родена във Видин. Заради Закона за защита на държавата носи в ранната си младост жълта звезда, спазва полицейския час за евреите и въпреки всички прегради и опасности е активистка на РМС. В началото на септември 1944 г. заминава заедно с нейната приятелка и съидейничка Паулина Арие, за Плевен, където участва в освобождаването на политзатворниците. След това се връща в родния си Видин. Там среща Живко Живков, който току-що е излязъл от затвора и успява да го убеди, че тя “става за фронта”, и после с 40 мъже от с. Арчар заминава за Кула, за да спрат хитлеристката войска.

- Не можех да стрелям, не умеех и да държа пистолет, но бях полезна, убедена е и днес г-жа Пинкас. Понякога човек в “крачка” научава неща, които и през ум не му е минавало, че може да върши.

Първите боеве се водят при Кула на 12 септември 1944 г. и това за г-жа Пинкас е началото на Отечествената война на България срещу фашистка Германия.

- Повечето от нас се върнаха в Кула, после във Видин, за да укрепваме народната власт, работехме със сърце и душа под лозунга “Всичко за фронта, всичко за победата”, продължава г-жа Пинкас.

Животът продължава, през 1946 г. Софи се омъжва за бившия политзатворник и фронтовак Симчо Кохенов, който по-късно работи в ЦК на БКП, политически офицер, после - главен секретар на Института за съвременни социални теории. През 1947 г. се ражда синът им Милчо, инженер, работил дълги години в “Интрансмаш”. През 1952 г. завършва медицина, специализира педиатрия, става кандидат на науките, доцент.

Голи жени и деца чакат на опашка, преди да намерят смъртта си в ужасяващия нацистки концлагер

„Треблинка“

Карта на смъртта

На тази незабравима и трогателна среща д-р Софи Пинкас със сълзи на очи разказа за онези страшни дни на Холокоста, за зверствата, извършвани от нацистите в “Треблинка”- най-ужасяващия нацистки лагер на смъртта. Фабриката за смърт, която се намирала в окупирана Полша, била изравнена със земята точно преди края на войната. Така поддръжниците на Хитлер се опитали да заличат всички следи, разкриващи техните издевателства. Именно липсата на доказателства е причината да нарекат мястото “Забравеният лагер” и фактът, че много малко са оцелелите, които могат да разкажат истината. Повече от 875 000 души, почти всички евреи, са били убити в рамките на една година в “Треблинка”. Началото било поставено през пролетта на 1942 г. Това била най-вледеняващо ефективната машина за убиване по време на Холокоста.

Пощадените били малцина подбрани млади и силни мъже. Те се спасили от голото пътуване до газовите камери, но за сметка на това били принудени да помагат в убийствата на своите събратя евреи. После и тях убивали. Невъзможно е човешката мисъл да си представи как голи жени и деца чакат мирно на опашка, преди да намерят смъртта си в газовите камери.

Франц Щангл, така се казвал командирът в скрития в гората на 90 км от Варшава лагер, се хвалел, че можел да “обработва цял влак между закуската си в 7 сутринта и обяда в 12 ч., убивайки средно по 6000 евреи. През 1942 г. в “Треблинка” са избити повече хора, отколкото на което и да е друго място в историята на човечеството.

Само 67 затворници са успели да се спасят от лагера, избягали през 1943 г., малко преди „Треблинка“ да бъде унищожен.

След победата на 9 септември 1944 г. за българския народ настъпват съзидателни години.

Евреите са пълноправни граждани, заемащи важни постове в управлението на страната, те стават хора на науката, артисти, писатели, инженери, агрономи.

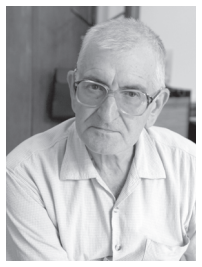
И днес ще останат да блестят в историята на България имената на: Валери Петров, Анжел Вагенщайн, Жак Натан, Виктор Барух, Давид Овадия, Луна Давидова...

В памет на Холокоста признателните потомци издигнаха паметник до Народното събрание, за да напомня:

“Никога фашизъм - хора, бдете!”

www.duma.bg

Голямата офанзива срещу Русия

Чавдар ДОБРЕВ

С провокацията за „отравянето“ се сложи началото на нов етап в противопоставянето между Москва и колективния Запад

Когато премиерът на Великобритания Тереза Мей, външният министър Борис Джонсън и военният министър Гавин Уилямсън дадоха начало на кампанията срещу Русия с вестта за отравяне в град Солзбъри на двойния шпионин - руски и английски - Сергей Скрипал и на неговата дъщеря Юлия Скрипал, мнозина световни наблюдатели сметнаха, че това е поредна антируска провокация, сшита с бели конци. Провокация, която няма как да издържи на обективния анализ на случилото се произшествие. Възприето беше, че слабото звено на замислената операция срещу Кремъл и президента Владимир Путин се съдържа в липсата на достоверни факти.

Още повече че всеки от горепоменатите висши държавни чиновници направи уговорка, че макар и да липсват доказателства, нямало как поръчителите и изпълнителите на отравянето със забраненото химическо оръжие “Новичок” да не са руснаци, щом отровният боен газ/агент е бил разработван в химическа лаборатория през съветско време.

Така фактите и тяхното доказване

се подмениха с догадки, с предположения, с фрази от рода на “има вероятност”, “много е вероятно”, “вероятността клони към 100%” и пр. Ходът на противоправната логика: щом Русия е “империя на злото”, щом западният елит и конкретно английските власти са я обвинявали преди това в извършване на престъпления (останали недоказани!), значи тя “в голяма степен”, “много вероятно” е извършител и на опита за убийство на бащата и дъщерята Скрипал. В съответствие с този юридически произвол, който слага кръст над европейската правна система, британските власти поискаха руснаците да оправдаят себе си заради непотвърдените обвинения. Съвсем по сталински - не органът, който повдига обвинението, а обвиненият е длъжен да докаже, че е невинен!

Няколко седмици след обявената от англичаните версия за използван от руснаците боен нервнопаралитичен газ “Новичок”, развитието на събитията потвърди, че обвиненията спрямо Русия са напълно безпочвени!

Първо, Русия няма повод да убива агент, лежал в руски затвор пет години (от 2006 до 2011) и разменен след това за десет британски разузнавачи. Ако са искали да го убиват, имали са прекрасна възможност да сторят това през съответния продължителен срок. Същото е с получаването на специфична информация от Сергей Скрипал. Неизвестно е единствено дали руснаците са направили тогава опит за превербовка. Ако са успели, какво следва от това?

Странно е впрочем, че на английска територия такива убийства са все от екстраординарно естество! Спомняте си как българският емигрант, талантливият писател Георги Марков според англичаните също бил ликвидиран с някакво току-що създадено вещество, скрито в чадър? Забягналият шпионин Сергей Литвиненко според британските спецслужби е загинал от забранения газ “полоний”, вкаран в организма му от агенти на руското разузнаване. Сега пък - “Новичок”! Да се чуди човек дилетанти и дебили ли работят в руското разузнаване и контраразузнаване, та все прибягват до показни, със силен сценичен ефект убийства, вместо да осигурят без много шум смъртта на своя враг, например, чрез предизвикване на инфаркт? Така руснаците наказвали предателите на отечеството.

Приказки за наивници!

И защо ще трепят Скрипал в самото навечерие на президентските избори в страната си? За да си направят политическо сепуко? Отново се хвърля прах в очите на масовата публика!

Второ, никой от “обектите” на отравянето - бащата и дъщерята Скрипал - не умря, напротив, дъщерята е възстановена и изпи-

сана от болницата, бащата стабилизира състоянието си и щял да получи “нова самоличност” в САЩ. Гари Айткенхед, изпълнителен директор на британската химическа лаборатория “Портън даун” (в близост до Солзбъри), призна, че “точният източник на химическия агент “Новичок” не е бил установен и че употребеното вещество изисква “изключително сложни методи за създаване”, което е възможно на ниво държава. Президентът Путин доуточни, че такъв газ може да бъде произведен в двадесет държави - разбирай, включително Великобритания.

Трето, англичаните започнаха да тиражират най-неправдоподобни сведения за пренасянето на химически агент “Новичок” от Русия във Великобритания - концентрати или следи от него открили в дома на Скрипал, над портата, на дръжката й; на скамейка, където двамата потърпевши седели преди инцидента; отровното вещество било смесено с гречка (елда); било скрито в самолета, долетял заедно с Юлия от Москва; отровени били в ресторант; убиецът бил тайнствен любовник на Юлия от Санкт Петербург; химическият агент пропътувал до Солзбъри от лаборатория в дълбоката руска провинция, която в следващия момент квартирува в Москва на еди-коя си улица; прихванатата шифрограма на руските органи, и пр., и пр.

Карикатурни доводи! Английските домакини обаче ни на йота не ги смущава, че версиите им за отравянето се пукат и гърмят по всички шевове, че Сергей и Юлия са живи и здрави, вместо да са предали моментално Богу дух, ако са тровени с бойното отровно вещество “Новичок”. Никой и досега не знае дали Юлия и баща й въобще са тровени? А може да не са докосвали никакъв “Новичок” и никакъв отровен субстрат? И накрая, неизвестно е дали Сергей и Юлия са пребивавали в каквото и да е лечебно заведение! Всичко е забулено в мъгла. Всичката информация се поднася наготово, с капкомер, от спецорганите, без заинтересованите страни да могат да проверят истинността й.

Факт е, че тези дни англичаните отказаха на Виктория Скрипал, близка родственица и приятелка на Юлия, да посети Солзбъри, за да навести своя чичо и братовчедката си. Защо? От какво се страхуват, че отказват подобен контакт между роднини? Може пък бащата и дъщерята да са поставени под строг охранителен режим, понеже знаят прекалено много и са участници в “мероприятието” (или са се досетили за “експеримента”, на който са подложени)? Мотивът на САЩ да предложат на тези май че арестувани лица постоянно местожителство и “нова самоличност” не е ли продиктуван от опасение, че биха могли да проговорят? Не би било неочаквано, ако Юлия Скрипал (тя е с руско гражданство!) направи в близко време изявление, с което да потвърди твърденията на английските спецслужби. Да позволи допълнително да я употребят и след туй изхвърлят като ненужна вещ!

Тук стигаме до най-съществото!

Според мен свидетели сме на една от най-мащабните и дългосрочни операции на САЩ и Великобритания срещу Руската федерация, Кремъл и Путин след Втората световна война. На операция, подготвена и провеждана на професионално равнище от разузнаването и контраразузнаването на Съединените американски щати в синхрон с английските МИ-6 и МИ-5. Допълнително към този щаб за действие се присъедини и френският президент Макрон - краен отрицател на геостратегическия курс, провеждан от генерал Де Гол след Втората световна война. Шефът на руското външно разузнаване Наришкин формулира този казус така: “Гротескна провокация на американските и великобританските служби”. В тази провокация решаваща е ролята на полицейските структури и главно на контролираната медийна мрежа в западния свят!

В този смисъл г-жа Мей и господата Джонсън и Уилямсън приличат по-скоро на клоуни вестоносци в един гротесков циничен спектакъл, който - като парадокс - откровено търси и постига собственото си саморазобличаване чрез процедурата с отравянето на Сергей Скрипал и дъщеря му.

На стр. 30

Светът е малък

Умните ракети

Николай КОЕВ

Тези дни у нас отново Гражданска защита тества сирените за тревога. По стечение на обстоятелствата имах възможността да ги чуя приблизително по същото време и в страни от Западна Европа. Реакцията на хората бе различна. По софийския централен булевард „Витоша“ шляещият се народ изобщо не реагира. Единствено по-старите наостриха слух за източника на зловещия вой. Във вътрешността на континента обаче народът видимо е по-стресиран. Спират се хората, оглеждат се, тревожат се и коментират. Явно обилно са облъчени със страх от всякакви атаки, а напоследък и от... химически, при това с предварително известен извършител.

Споделих своите впечатления с моя продавач на вестници. Като четящ човек с богат минал опит в книгоиздаването той изстреля своята първа словестна „умна ракета“:“Ами тези на запад има какво да загубят. Затова се притесняват. Като засвири тръбата няма да си лягат до топлия бут на жената, ще пресъхне пръскачката за райграса и ръждяса косачката, ще рухне малкият свят на удобството на кредит. Няма потна бира, а само истинска пот и сълзи. Иначе са добродушни, вежливи, но и донякъде наивни. Онези пък, на Изток, са много любознателни, четат и знаят, но са и родени войници. Не се плашат лесно. Руснакът просто целува жената, милва дечицата и тръгва с радост да брани родината си. И това е също част от неговата емоционалност, повишена сетивност за справедливост, състрадателност, ако щеш и романтизъм. Такива са си хората, не можеш да ги промениш, а и едва ли е нужно. В Щатите пък са съвсем друга бира. Цял живот им внушават, че са най-велики и ги пускат, но по- надалеч от техния дом- да палят и гасят пожари. А с това си поддържат крехкия вътрешния мир и най-вече - печелят страхотно едни хора, които си въобразяват, че могат да владеят света. Пълни глупости! Като тръгне огъня - всички горим. За нас да не говорим. При всички положения сме на пангара с това местоположение“.

Тези откровения на продавача на вестници ме върнаха доста години назад. Действието се развива в тогавашния Съветски съюз и по точно пред бюрото на БТА. Зимата бе изключително студена. Като кореспондент трябваше да отида на пресконференция по повод на подписаното Споразумение за ограничаване на стратегическите нападателни оръжия между суперсилите, на която важна декларация се очакваше да оповести тогавашният съветски външен министър Андрей Громико. За мой ужас установих, че служебната „Волга“ бе изключено да запали при далеч над минус 20 градуса температура. Тогава руският шофьор на богатата тогава наша държавна агенция Василий заяви, че ще я „вкара в движение“. И легна той с една памуклийка под колата и започна с бензинова лампа и жив огън да нагрява нещо по ходовата част на автомобила. Опитахме се да го разубедим, тъй като осъзнавахме опасността от тежък инцидент, но той ни отпрати в сградата с думите: „... всичко е наред, вървете на топло и сваляйте кожусите“. И колата запали, при това бе единствената в движение от цялото т.н. дипломатическо градче на Кутузовския проспект, където имаше доста добри и нови автомобили от известните западни марки. Тогава емоционално споделих чувствата си пред колегите под формата на въпрос: „...разбрахте ли защо руснаците са спечелили войната?“. Естествено това бе спонтанната ми реакция. Истината е далеч по-всеобхватна. Но в нея вложих усещането си за онази особеност на руския характер с различното, дори пренебрежителното възприемане на опасността. С упоритостта и отстраняването на страха в името на дълга, ако щете силната отговорност към всичко и на първо място пред отечеството.

Знимавам ви с всичко това, защото в последно време много от нашите евроатлантически съюзници се взряха подозрително срещу Русия. Дразнят я и предизвикват нарочно, което насочва към умишлено търсен конфликт или най-малкото тестват предела на нейното търпение. А то, вероятно, не е безгранично. Каквато и да е причината обаче, САЩ и партньорските страни трябва да отчитат и по особената международна конфигурация, която не предполага категорично световно лидерство. Отново имаме налице многополюсност и съвсем не е излишно наред с Русия да се вгледаме и в позицията на Китай, на регионални лидери като Турция и Иран, на стари европейски държави като Австрия например. Та дори и дешифрираме действията на Германия на Меркел, която съчетава съюзническата си лоялност, но е готова да се окъпе в руския „Северен поток-2“ и защити икономическия си интерес. А защо не се приемат и новите реалности в Близкия изток? Или пак конюнктурни интереси ще възраждат исторически и нови вражди, ще се лее безсмислено човешка кръв.

Затова ключовата дума на днешния ден е „въздържаност“ и налагането на световен баланс на интересите в интерес на стабилността. Това обаче не се постига с „умни ракети“, а с умни и мирни действия.

www.duma.bg

Върхът на неграмотността

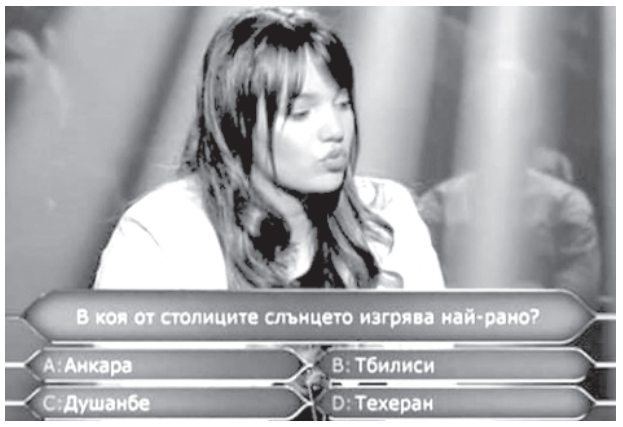
Не предаването „Стани богат“, а образованието е причина за падението, което наблюдавахме

Румен ПОПОВ,
контраадмирал о.з.

Върви телевизионната игра “Стани богат”. Въпрос: “В кои от изброените столици слънцето изгрява най-рано: Анкара, Тбилиси, Душанбе, Техеран”. Момичето, което е седнало на стола, за да стане богато, се замисля: къде се намират тези столици и откъде изгрява слънцето, за да огрее първата от тях? Насочващ въпрос: Коя е Страната на изгряващото слънце? Сложен въпрос, на който момичето няма отговор, но по всяка вероятност слънцето изгрява от югоизток, а може би от запад. Ами да: от запад. Преразказвам, без да преувеличавам, участието на младо, красиво момиче на 22 г. от Дупница, студентка по фармация, в телевизионната игра “Стани богат”. То обича да пее песни на английски език. Сигурно за някого тези “знания” са смущаващи но, уви, той очевидно живее с остарели представи за грамотност.

Може би такова равнище на знанията не би било изненада за гражданите от пловдивското Столипиново, варненската Максуда или софийските Виетнамски общежития. Но в случая става дума за студентка в софийски университет, според която Атина например е столица на Гърция, и това е вече чиста катастрофа. Катастрофа е, защото въпросната Александрина не е изключение. Погледайте в който и да е ден играта “Стани богат” и ще видите, че не става дума за случайност, а за много разпространено явление.

Масовата липса на знания у младите участници в подобни игри си има причина. И тя е заложена в замяната на традиционните ценности на българина с “евроатлантически” и преди всичко - в образователната система. Образованието десетилетия наред се отклонява от предназначението си да дава знания и да възпитава граждани. Още от невръстна възраст започваме да учим децата на “бизнес планове”, как да успеят да станат богати, а не как да знаят повече. Самата телевизионна игра, която би следвала да е състезание “Кой е по знаещ”, е откровена лотария - да вземеш едни пари, без да имаш особени знания. Защото може да си абсолютно неграмотен, но винаги имаш някакъв шанс да уцелиш отговора, а ако използваш помощта на публиката, този шанс се изразява в 2500 лв., както видяхме в случая. Но проблемът не е в играта, тя е само огледало на целите на нашето образование - стремеж към богатеене: богатейте от детски години в игрите, богатейте после чрез бизнес. А не - придобивайте знания, за да имате шанс в живота. У нас за богатене не се искат знания, нужно е настървение! Това, че не знаеш нищо за Термопилите или пък къде е Квебек, не ти пречи да постигнеш основната своя житейска цел - парите!

Няма защо да корим неудачниците в играта. Те са жертва на време, напълно отчуждено от истинското знание и духовността. Това тежко престъпление срещу младото поколение си има автори. Поколението се е образовало в последните 15 години. Дълга редица от министри и законодатели се упражняваха върху него, съчиняваха планове, програми и наредби, правеха си пиар “селфита”, издевателстваха над децата на България.

Голямата тревога е и от това, че знанието и незнанието, културата и безкултурието се предават в семейството и ще имат дълго продължение във времето. Вчерашните деца пораснаха, днес са загубили ценността на знанието, утре как смятате, че ще възпитат своите деца? Очевидно е, че с България се случва нещо тъжно и страшно. А може би целта на “упражнението” е точно тази. Управлението на такива хора е възможно и лесно от властници със същия интелектуален багаж. Знаещите хора имат свое мнение за живота, за доброто и лошото, те трудно се употребяват и в наше време властите не се нуждаят от тях. Тям са отредени задните дворове на живота в страната. На фасадата са другите - неграмотните.

Но дори ако си изберем власт, която ще се опита да спре процеса на обезкултуряване и ерозиране на образованието, раните от днешното падение неизбежно ще оставят трудно заличими белези у следващите поколения.

Голямата офанзива срещу Русия

От стр. 29

Всъщност преките цели на операцията са насочени не другаде, а именно към страните членки на Европейския съюз: да се пробва дали е възможно, и то под такъв очевидно фалшив предлог, да се получи съгласието на “съюзниците” за формиране на общ антируски фронт в Европа под флага на САЩ и Великобритания. Както се вижда, не с цената на разумни и оправдани доводи, а просто защото такива са капризите, разпоредбите и волята на Големия брат/Хегемона и неговия послушник! По този начин се препотвърждава още веднъж, че еднополюсният свят продължава да е жив и че констатациите на Путин за настъпилата ера на многополюсния свят са продукт на въображението му.

Ако руснаците бяха извършили отравянето, не би имало нищо по-естествено от това всяка страна член на ЕС да протестира и съответно присъедини към всяка междудържавна коалиция, която се противопоставя на един престъпен акт. Намеренията на организаторите на провокацията обаче са съвсем други! Те целят още на следващия ден да стане ясно, че фабулата с отравянето на бащата и дъщерята Скрипал е изфабрикувана, че британските служби разиграват пред погледа на света политически фарс!

Презумпцията е следната. Щом европейците приемат доброволно абсурдните доводи, свързани с ликвидиране на Сергей и Юлия Скрипал от страна на руснаците, защо в случаи на локален военен конфликт, например, между Украйна и Русия да не постъпят по същия начин, както с изпъждането на руските дипломати? Безропотно да изпратят бойни контингенти в съответната невралгична точка на континента и в света!

За съжаление такова безмозъчно „солидаризиране“ с огласената без доказателства новина - Сергей и Юлия Скрипал са отровени от руснаците със смъртоносно, забранено бойно вещество - беше реализирано от повечето членки на ЕС, както и от европейски страни, които кандидатстват за приемане в съюза, в това число от неевропейски държани като Канада и Австралия. На подобна “носорогщина” (И. Йонеско) - когато масовото обезумяване стане еталон за подражание, се поддадоха и държави, които иначе се опитват да водят сравнително суверенна политика?! С други думи, чрез “опита” с бащата и дъщерята Скрипал се извърши преброяване на редиците, така да се каже, на питомните и дивите зайци!

Провери се готовността на държавите в ЕС да останат докрай верни на Големия брат! Дори и когато това е в разрез с националните им интереси! С осъществяването на друга основна цел трябва да се прекъсне задълбочаващата се тенденция страни членки на ЕС да поддържат регулярни икономически и търговски връзки с Руската федерация; да не се съобразяват с наложените ограничения и забрани за контактуване с Москва!

Нормално е днес САЩ да са недоволни от поведението на Австрия, Унгария, Чехия и Словакия, които в една или друга степен развиват отношения с Москва. Да ги тревожи ситуацията в Италия, където скоро може да бъде съставено правителство, което ще се обяви срещу налаганите антируски санкции. Да не са убедени в “предаността” на редица балкански държави като Сърбия, Словения, Гърция, Македония, по-малко Хърватия, евентуално при криза и Черна гора. Най-неочаквано към този списък от държави се присъедини България, чието правителство отказа да гони руски дипломати. Не са сигурни позициите на САЩ в Кипър и Молдова.

Моето мнение е, че провокацията с шпионина Скрипал временно ще задържи процеса на сближаване на европейските държави с Русия. Но само временно! Да не забравяме, че британските лейбъристи, водени от действително левия си лидер Джеръми Корбин, също се разграничиха от провокацията. А тази партия, с огромно влияние в Англия, е твърде вероятно да спечели бъдещите парламентарни избори.

Така че най-голямата опасност, последица от провокацията със Сергей и Юлия Скрипал, според мен се крие в една нова ескалация на враждебни действия срещу Руската федерация, които да поставят руснаците и човечеството на ръба на военен сблъсък.

Показателни в този аспект са арестът на руски кораб в Азовско море от украинските власти; бомбата с хлор, пусната над град Дума в Сирия - руснаците отдавна и неведнъж предупреждаваха, че Пентагонът подготвя диверсия със забранени от ООН химически бойни вещества; обстрелът на сирийско военно летище; масовото изгонване на руски дипломати; новата порция американски санкции срещу Русия; нанесените удари върху руските информационни източници в САЩ и Европейския съюз; скъсяването на режима на антируските санкции; заканите на американския президент Тръмп да “накаже” Русия заради недоказаното й участие в опита за отравяне със забранено химическо вещество на Сергей и Юлия Скрипал, и др.

Замисълът е ясен: отслабнала на международното поле, Русия да изпадне в “обяснителен режим”, да доказва непрекъснато, че е без вина виновна, което да я лиши от енергия и инициатива. Същевременно принуждават Русия да предприеме ответни действия, които да се разгърнат като спирала, в ущърб на регионалния и световния мир и разбирателство. Струва ми се, че Сирия тепърва ще се превръща в полигон, на който Руската федерация и САЩ ще изпитват военната си мощ. В политическия, военния и информационния елит на САЩ не са малко хората, които допускат и поощряват използването на атомно оръжие в регионални, а после и в световни конфликти.

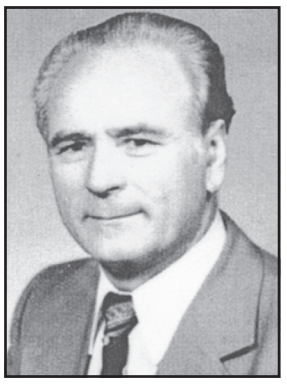
Европа и светът след провокацията с руския и британски шпионин Скрипал се намират в нова, поожесточена конфронтация Не е известно какви мерки ще вземат руснаците, за да стане дипломатическата им и отбранителна политика по-настъпателна. А може би Владимир Путин да счита, че обявената от него политика за нов икономически и финансов подем на Русия през първите десетилетия на XIX в., за нов вектор в цивилизационното й развитие се нуждае от по-значима доза политико-историческа търпеливост и способности да се изчаква. Особено като се знае, че Западът не е единен в отношението си към Руската федерация, че Европа узрява за нов тип взаимоотношения с Москва, че русофобията на Полша, прибалтийските държави и Румъния се споделя само отчасти от страните, които презентират интересите, перспективите и манталитета на реалната западна политика и култура. И най-сетне сред приятелите и съюзниците на Русия спадат държави като Китай, Индия, Южна Африка, Бразилия, Аржентина, Венецуела, Чили, Боливия, Южна и Северна Корея, Иран, Казахстан, Белорусия, Таджикистан, Узбекистан, Чили, Виетнам, Лаос, Армения, Филипини, Куба, Азербайджан, Египет, Киргизия, редица държави от Близкия изток и Африка, които съставляват повече от половината на човечеството.

В такъв план по името на една пиеса на Крум Кюлявков - “борбата продължава” и след гротесковата постановка на американските и британските тайни служби.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 13.04.2018 г. се навършват
ДВЕ ГОДИНИ
от смъртта на скъпия ни съпруг, баща, дядо

О.З.ПОЛК.
ДИМО
ВАНГЕЛОВ
СТАНКОВ

Не се изплаква мъката със сълзи,
когато плачем повече боли.
И все по-безнадеждни
стават дните,
че никога не ще се върнеш ти.
С МНОГО ОБИЧ
И БЕЗКРАЙНА МЪКА
СКЛАНЯМЕ ГЛАВА
ПРЕД СВЕТЛАТА ТИ ПАМЕТ!

От семейството

www.duma.bg

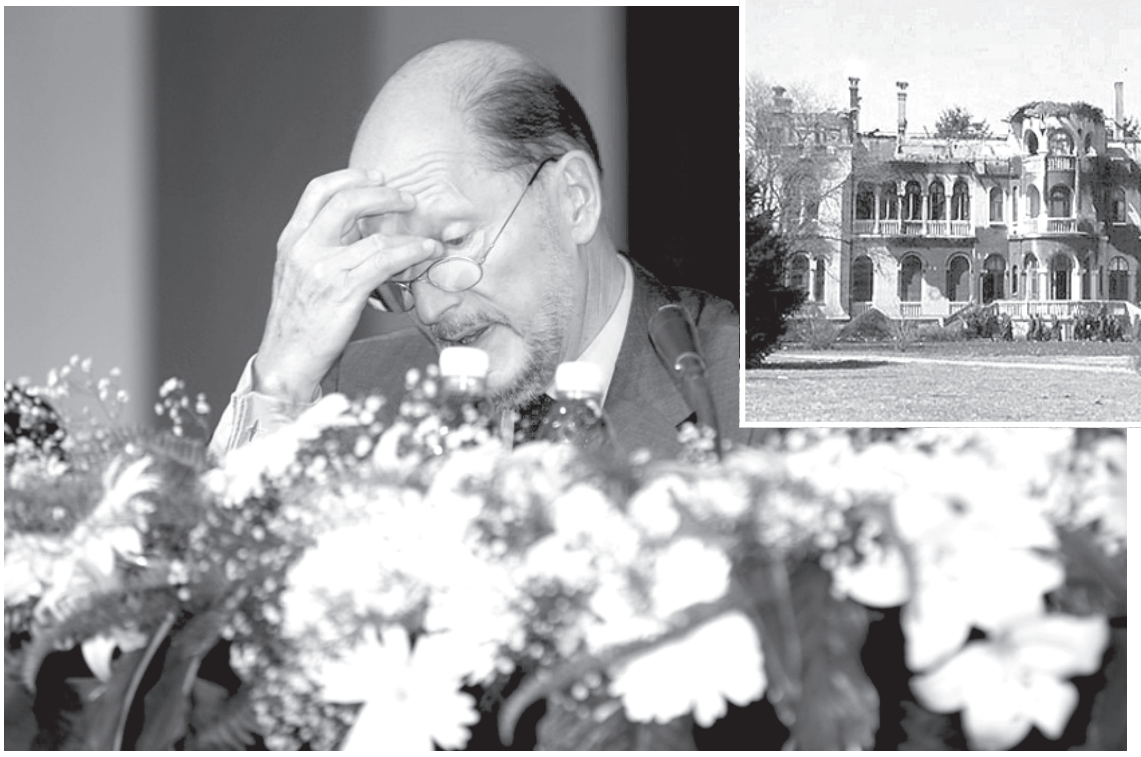
ДУМА

ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

Пак за „царските имоти“

Каква полза донесоха на страната Сакс-Кобургите и знае ли някой кои са Вюртемберг и Шевини, дето претендират за нашите рилски гори?

Ванин КЮРКЧИЕВ

Кой и с чии пари ремонтира двореца “Врана” след бомбардировките през 1944 г.?

Съдът в Страсбург вчера е отказал като недопустима една от жалбите на Симеон Сакскобургготски и сестра му Мария-Луиза Хробок срещу отказа на България да им реституира имението “Кричим”. Основанието на Международния съд е, че българският съд с напълно аргументирано и ясно решение е обосновал отказа. Има още две жалби на бившите царски особи срещу страната ни.

Ами, аз предлагам да отворим страница за “наследствените имоти” и на Тодор Живков. Защото двата случая са всъщност аналогични, ако не броим няколко разлики.

ПЪРВО. Последните наши царе ни подчиниха на влиянието на Германия и Австро-Унгария, страни, от които нищо не сме получили освен войни. А по времето на Тодор Живков бяхме насочени към нашата освободителка Русия, с която сме от едно християнско и славянско семейство. Освен това има и обективна причина - разпределението на зоните за влияние между Великите сили след края на Втората световна война. По тяхна обща воля. Съветската страна доведе до пълен разгром фашизма.

ВТОРО. Фердинанд е български княз и цар от 7 юли 1887 г. до 3 октомври 1918 г. Той се е стремял, колкото е възможно, да усилва своята монархическа власт и да утвърждава своя “личен режим”. След изменението (1911 г.) на чл. 17 на Търновската конституция Фердинанд получава и формалното право да води преговори и да сключва тайни договори с други държави без знанието на Народното събрание. По време на Балканската и Междусъюзническата война (1912-1913 г.) той е бил главнокомандващ на българската армия, проявил се е като неспособен пълководец и е главният виновник за въвличането на България в Първата световна война, както и за двете национални катастрофи от 1913 и 1918 г. След поражението на България е принуден да абдикира (3 окт. 1918 г.) в полза на сина си, престолонаследника княз Борис, заел престола под името Борис III. Фердинанд напуска България веднага и до края на живота си живее в Германия.

Какво представляват двете национални катастрофи, до които ни довежда неговият диктат? България губи много територии, сред които Южна Добруджа и голяма част от Македония. Освен това след Ньойския мирен договор от 1919 г. в течение на 37 години на страната ни са наложени тежки репарации в размер на 2 млрд. и 250 млн. златни франка, а също големи задължения в натура - храни, добитък, въглища, с които трябва да снабдява Сърбо-хърватско-словенското кралство, Румъния и Гърция. Било е наложено и голямо ограничение в числеността на войската ни.

За тези ли заслуги на дядо си Симеон търси наследство? Освен това, когато го питаха преди години български журналисти дали ще иска нещо от България, той отрече категорично! И не чувства ли, че всички, които му повярваха до сълзлива сантименталност и гласуваха за него, са страшно разочаровани?

ТРЕТО. Ето заслугите и на баща му: “Борис III е български цар от 1918 до 1943 г. Главна опора на господстващата реакционна буржоазия. След държавния преврат в България на 19 май 1934 г. установява през 1935 г. открита монархо-фашистка диктатура.” (кратката Енциклопедия, БАН, 1974 г.). А в учебника по история за XI клас на изд. “Просвета” от 1999 г. на стр. 396 пише: “Самочувствието на царя пораства достатъчно... през октомври 1939 г. той разпуска Народното събрание... постепенно се налага като върховен ръководител на една авторитарна държава, в която бързо се извършва дълбокият преход от многопартийна буржоазнодемократическа система към безпартиен режим.” И още: “Със своето дипломатическо застъпничество (за връщането на Добруджа на България) Райхът засилва влиянието си у нас. През есента на 1940 г. започва решителната атака на Германия за спечелване на Балканите. Румъния, Югославия и България са подложени на силен дипломатически натиск. В края на ноември 1940 г. Москва изпраща в София своя специален емисар Аркадий Соболев, който предлага сключването на българо-съветски пакт за приятелство и взаимопомощ... И тук - внимание: “Идеологически и политически съображения карат обаче царя и Б. Филов да го отхвърлят. На 1 март 1941 г. Филов подписва във Виена акта за присъединяване на страната на тристранния пакт.” Така с прохитлеристката си политика цар Борис III въвлича България във Втората световна война. И отново на 398 стр. пише: “Трудностите на военното време и авторитарният характер на режима определят необходимостта и от други извънредни закони... ограничаване на гражданските права... строг контрол върху потреблението... купонна система. Икономическото положение на страната бързо се влошава. Правителството поема издръжката на голяма част от германските войски в Балканския югоизток. В края на войната Райхът контролира 80% от българския стокообмен и има колосална финансова задлъжнялост спрямо България.” Нататък четем още: “Официалната пропаганда има и своето силно оръжие. През април 1941 г., когато валякът на Германската агресия смазва Югославия и Гърция, е направена значителна крачка напред в посока на националното обединение.” От двете ни съседки са “върнати части от българските земи”, изгубени по време на войните, водени от цар Фердинанд. Върнати?! Но само временно. “Съгласно директивата на Вермахта от април 1941 г., те се предоставят на България САМО до края на войната.” Едва след това Райхът на Хитлер трябвало да реши тяхната окончателна принадлежност. “В тези “нови земи” се установява българска военна и гражданска администрация.” Това е в интерес на Германия, защото тя освобождава свои сили за Източния фронт. А съседките ни Сърбия, Македония и Гърция ни намразиха, считайки ни за окупатор. Дори Божидар Димитров потвърждава в книгата си “Десетте лъжи на македонизма” (Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, 2003 г.) убийствата и насилията, извършвани в “нова” и в “стара” България срещу комунистите и антифашистите изобщо. “В Стара България имаше случаи на изгорени цели села, на десетки убити българи, включително и деца само по съмнение, че помагат на партизаните.” (стр. 62). И всичко това е ставало в името на Негово Величество. От тези заслуги Симеон търси наследство!

Паралелно с това правителството и Борис III се подготвят на Хитлер за прочистването на нацията ни от евреи. Царят е готов със списъците на 60 хиляди души. Над 11 000 евреи от Вардарска Македония и Беломорска Тракия са депортирани към пещите и газовите камери от българското правителство и полиция, останалите евреи са спасени благодарение на неколцина депутати, на Светия синод, на БКП, на професионални организации. А днес някои имат наглостта да поставят въпроса за Народния съд и за “невинните” му жертви!

Да не говорим, че правителството на Борис III къса дипломатическите отношения със САЩ и Англия, обявява им война, а сега днешните “демократи” се чудят защо било имало бомбардировки над страната ни от страна на САЩ и Великобритания с няколко хиляди жертви и безброй разрушения. Озлобеният Чърчил се заканва да изравни София със земята и да я превърне в поле за картофи. И представете си - в този случай се е намесил Сталин, за да ни защити.

Какво оставиха след себе си в моята родина тези двама чужденци, пък били те и царе по стечение на обстоятелствата? Смърт, разруха, бедност, реки от невинна кръв, сълзи и тревоги, съсипана икономика, територия, от която са отнети големи части в полза на други държави, много тежки репарации, изплащани от страната ни поколения наред. А сега и техният наследник не само претендира за имоти, ами съди България в Страсбург!

А отгоре на всичко едната жалба в Страсбург - срещу решението на Народното събрание от 2010 г. да наложи мораториум върху “царските имоти”, е от цяла тумба наследници - колцина у нас знаят кои са тези четирима с фамилия Вюртенберг или дамата Маргарет дьо Шевини. Всички обаче знаем какво са за българите горите на Рила, дето те си ги искат, понеже им били наследство, видите ли! Не знам как звучи на немски думата “срамота”.

ЧЕТВЪРТО. Възниква македонският въпрос. Изкуствено се създава той и бивши български територии с българско население, изгубени при войните на Фердинанд, окончателно се придават към Югославия като благодарност, че не е подкрепила фашистка Германия, а е останала вярна на СССР. Помня интервю с писателя Венко Марковски и неговата съпруга, които твърдяха, че са участвали в създаването на македонския език и превъзпитаването на българи да получат македонско самосъзнание. А да не говорим за жестокостите, на които са били подлагани истинските български патриоти по сръбските земи. Казват: политиката е мръсна работа!

ПЕТО. През всичките години на царуването на фамилията Сакс-Кобургготски са ползвани интендантски имоти. Може ли Симеон да представи документи за собственост - нотариални актове за закупуване и банкови нареждания за заплащане на земи и имоти? Ами че същото е и с правителствените резиденции на Тодор Живков. Те остават на държавата и народа ни след него.

Мисля, че народът не е съгласен и игла да получи Симеон II даром. Ако все пак има наивници, нека се реши въпросът чрез референдум - дали да получат царските наследници нещо или не. А не да чакаме от чуждия съд да ни решава проблемите, понеже Симеон се обърнал към него, като не харесал решенията на българския съд...

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

В ДАЗД няма сигнали за деца в реклами с ГМО

Очакват становища от СЕМ и Агенцията за безопасност на храните

До Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД) не са подавани сигнали за участие на деца в реклами или други форми на търговска комуникация на генетично модифицирани храни. Това заявиха от ДАЗД след медийни публикации, които алармираха, че малчугани са използвани в маркетинга на ГМО продукти. От ДАЗД твърдят, че и СЕМ не е сигнализирал за детско участие при рекламирането на храни и напитки, съдържащи мазнини, трансмастни киселини, сол/натрий и захар, чийто прекомерен прием не е препоръчителен.

Агенцията е поискала от медийния регулатор становище дали посочените в медиите реклами отговарят на Националните етични правила за реклама и търговска комуникация. Българската агенция по безопасност на храните пък трябва да се произнесе има ли хранителни продукти, върху които изрично е указано, че съдържат ГМО, за предприемане на последващи действия от компетентността на ДАЗД. Сезиран е и Националният съвет за саморегулация, тъй като в Закона за радиото и телевизията е уредено, че доставчиците на медийни услуги се задължават да спазват разработените от него правила.

В позицията на агенцията се посочва, че при оценките на съдържание СЕМ и ДАЗД следят дали доставчиците на медийни услуги допускат участие на дете в реклами за ГМО. Забранено е в детски предавания да се появяват малчугани в търговски съобщения за вредни храни. Доставчиците на медийни услуги са длъжни да спазват правата на децата, уредени в Закона за закрила на детето и другите нормативни актове, припомнят от ДАЗД. Те допълват, че родителите, настойниците, попечителите или др. са длъжни да не допускат участието на непълнолетни в подобни реклами. В противен случай са предвидени и санкции.

ДУМА припомня, че с огромно мнозинство през октомври м.г. депутатите приеха на първо четене законови изменения, свързани с ограничаването на детското присъствие в клипове за нездравословни храни. Изменението стана през Закона за храните. Бе записано, че децата няма да рекламират неподходящи за тях продукти, а вредните храни би следвало да са забранени в предавания и програми, предназначени за детска аудитория. В друг параграф на закона бе записано, че малчуганите няма да участват и в кампании на ГМО, за които има "нормативно въведени ограничения за деца". Повече от половин година обаче НС протака приемането на измененията на второ четене.

И ютуб събирала лични данни на малчугани

На фона на вихрещия се скандал с фейсбук и изтичането на данни от социалната мрежа ютуб попадна в подобна схема. Американски асоциации обвиниха канала за видео споделяне и неговата компания "майка" гугъл в събиране на лични данни на деца и използването им за "прицелно насочване" на рекламите. Според американските власти това е незаконна практика, предаде Франс прес.

Двадесет и три организации за защита на правата на децата и на дигиталните права внесоха жалба в американския търговски регулатор - Федералната търговска комисия, с искане за разследване за тези практики. Според организациите гугъл събира лични данни на непълнолетни в ютуб, въпреки че официално сайтът е забранен за лица под 13 години. "Събира се информация за местоположението на децата, за средството, чрез което те се свързват с интернет, или за телефонните им номера. Гугъл събира тези данни, без да информира предварително родителите, и ги използва, за да насочва реклами към децата навсякъде в интернет", възмущават се организациите. Те смятат, че подобни практики противоречат на закон от 1998 г., който забранява сайтове, предназначени за деца или за които се знае, че са използвани от деца, да събират или да използват лична информация без съгласието на родителите.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

БТА продължава с кампанията си по залесяване по повод 120-та си годишнина. На 11 април шефът на агенцията Максим Минчев и журналисти засадиха 120 диви череши, ябълки и сливи край екопътека "Кръста". Както ДУМА вече писа, преди месец БТА засади и 240 черни бора край Арбанаси

Гонят смолянско издание от редакцията му

Кметът на Смолян Николай Мелемов е наредил принудително изземване на офисите, в които се помещава редакцията на регионалния в. "Отзвук" и едноименното електронно издание. За проблема сигнализира собственикът и главен редактор Зарко Маринов. Изземването е насрочено за 26 април, а заповедта на кмета е от 2 април.

"Отзвук" са получили помещенията за 5 години след търг, проведен на 11 март 2014 г. На 31 януари т.г. кметът на Смолян обаче изпраща предизвестие за едностранно прекратяване на договора за наем. От изданието твърдят, че мотиви не са посочени. На 1 март т.г. срокът на предизвестието е изтекъл, но Мелемов не е издал заповед за прекратяване на договора, тъй като тя подлежи на съдебен контрол. Вместо това месец по-късно нарежда изземване на офисите, които се намират в сградата на Драматичния театър в Смолян.

Зарко Маринов твърди, че в Програмата за управление на общинската собственост през 2018 г., приета от Общинския съвет в града, не е предвидено прекратяване на договора му за наем. Тъй като сградата на Смолянския театър е публична общинска собственост, разпореждането с нея подлежи на санкция от страна на съвета и не може да става по еднолично решение на кмета, смята издателят. "По тази причина на 29 март т.г. Николай Мелемов поиска от съветниците договорът за помещенията, в които се намира редакцията на "Отзвук", да бъде прекратен, за да може да бъде сключен нов, но с друг наемател за период от 10 години. Докладната записка с това искане беше отхвърлена. По тази причина няколко дни по-късно Мелемов издаде заповед за изземване на помещенията с полиция", пише Маринов. Той отбелязва, че заповедта е издадена, след като наемът за март е бил платен.

Маринов твърди, че изданието от години публикува критични материали за работата на местната администрация. Той определя поведението на кмета като "демонстрация на мускули". Издателят обжалва кметската заповед пред Административния съд.

Страница на Павлета ДАВИДОВА

Наз@ем от мреж@та

Драмата около ареста на Желяз Андреев, опцията той да бъде екстрадиран в САЩ и мъгливите обвинения срещу него накараха българите да подхванат съдебната система, поведението на България пред чуждите власти и защитата на сънародниците ни от преследване. Не бе подминат и въпросът какво би се случило с подобен казус в друга държава и при други замесени страни.

● Понеже работя в българския офис на голяма американска фирма, нещата не са толкова прости и еднозначни:

1. Ако филиал на американска фирма по света наруши корупционни закони, то АМЕРИКАНСКОТО ПРАВИТЕЛСТВО глобява АМЕРИКАНСКАТА ФИРМА, освен ако тя не е обучила работниците си, че това не е правилно.

2. При постъпването си на работа подписах един уникален документ, с който се задължавах да не осъществявам търговки и бизнес връзки с Иран, Судан и не помня още кои страни. И това при положение, че аз съм ИТ съпорт и по принцип работя по договори, които някойдруг е сключвал преди това.

Предполагам, че и тук е било така. Стига да не му извадят нещо, подписано от него, винаги може да се измъкне, че не е знаел, не е инструктиран и т.н. Ако не - дупе да му е яко - ще го опукат по пълна програма.

А нашето правителство обича да слуша "великите сили" и да се снишава. Така че ако дойде помощ, то тя ще е от страна на ЕС, не на България.

● Цацаратурата пак се е омазала....Значи според американските закони ще обвиняват някой дето е работил по трудов договор по българското законодателства на българска територия в американска фирма регистрирана по българското законодателство??? По тази логика иска цацата и тези около него да бъдат съдени по румънския закон за манипулации и закононарушения барабар с техните ментори защото според румънското законодателство подлежат на затвор..

● Някой знае ли българска фирма, работеща в САЩ, при нарушаването на българските закони ли ще бъде санкционирана или при щатските?

● Значи човека е звънял по телефона на потенциални клиенти по списък. Нито ги е търсил, нито е закарал частите в Сирия. Откъде да знае фирмите дали са сирийски, талибански или американски. Има си работодател който му е дал телефон да продава.

● Да не дава Господ да попадне човек в такава гнила работа, че и с нвго да си измиват ръцете. Който е позволил тази търговия да се осъществява във фирмата, той да си понесе отговорността.

● Що за несправедливост?! Та този младеж е изпълнител и както войниците са длъжни да изпълняват командите на началниците, така и той е трябвало да си гледа работата, за да не го уволнят. Та той вероятно не е и знаел, че нарушава ембарго, след като работи извън САЩ и то според българското законодателство!

● Това момче са го били издирвали с червена или черна бюлетина, с Интерпол, без то да знае Като един рецидивист го търсели 8 години а той ги изненадал, кат ... си живеел в къщи, в същата къща, където са го арестували по други престъпления

● Официално около 38000 българи са с ограбени лични данни от Фейсбук. Със сигурност са десетки пъти повече, защото всеки оплел се в мрежата е "разкостен". Та. Да искаме от с червена бюлетина САЩ да екстрадират Марк Цукърединкойси, за брутално нарушаване на българското национално законодателство. И по бързата процедура най-малко 20 години в дранголника. Нищо, че той е само едно поставено лице в Матрицата.

● Момент ... човека до 25 години в затвора, понеже сащ така искали? България е свободна държава, може да си търгува човека, ако според българските закони не е забранено това. Това че на майна си през 100 планини в 101 имало ембарго, тяхна си работа. ИДИЛ от де взима американски оръжия, да не би бай Иван да им ги произвежда?

(Запазен е оригиналният правопис)

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

Очаквайте

ЯГОДА МИХАЙЛОВСКА-ГЕОРГИЕВА С ЛИТЕРАТУРНО ТУРНЕ У НАС

„ДЖАЗ МИГРАНТИ" свирят във Варна

Пианистите Събин Тодоров, Константин Костов и Димитър Бодуров ще изнесат концерти в морската столица през април

Варна ще бъде домакин този месец на колекция от три пиано концерта, обединени под заглавието "Jazz Migration". "Джаз мигрантите" са трима пианисти, живеещи и активно творящи извън България - Събин Тодоров, Константин Костов и Димитър Бодуров, научи ДУМА от Виолина Николова.

Проектът има за цел да фокусира вниманието върху процесите на обратен "внос" на артистичен потенциал от Европа към България, които кореспондират с актуалните тенденции в съвременното общество за привличане на таланта в културните процеси на страната ни. Ще бъдат представени най-новите албуми на музикантите, предлагащи различно звучене и облик на съвременния български джаз. Всяка от програмите се отличава с индивидуална интерпретация на уникалната ни фолклорна традиция. Концертите ще се състоят в залата на Радио Варна в три априлски петъка.

Програмата ще бъде открита от Бодуров трио днес, 13 април, от 19 ч. На пианото ще бъде Димитър Бодуров, на баса - Михаил Иванов, а на барабаните застава Борислав Петров. През 2016 г. триото празнува 15 години на сцена. Негов основател е Димитър Бодуров, който от 2000 г. живее и твори в Холандия. Той е лауреат на няколко джаз конкурса там, в Швейцария и Франция. Стилът на бенда е основан върху диалог между джаза и българския фолклор. Имат издадени четири албума за норвежки и холандски лейбъли, както и за собствения бранд на Бодуров "Optomusic".

Следващото събитие е на 20 април от 19 ч., когато ще се представи Събин Тодоров трио. Събин Тодоров живее и твори в Брюксел и има издадени девет компактдиска с белгийски и български джаз музиканти. Той ще сподели сцената с Веселин Веселинов-Еко - бас, и Димитър Семов - барабани. Те също ще представят музика, която е силно повлияна от родния фолклор и джаза.

Цикъла ще закрие триото на Константин Костов на 27 април от 19 ч. Той ще си акомпанира с басиста Димитър Карамфилов и барабаниста Христо Йоцов. Константин Костов намира своя път от родната си Враца до големите световни сцени. Има множество спечелени награди. Концертирал е в Европа, Русия и Япония на престижни фестивали - Sapporo Jazzfest, Blue Note-Nagoya, Stainway Jazzfest и др.

Организатор на проекта е фондация "Арт офис" в партньорство с фондация "Сидея", Радио Варна и клуб "Ментол". Проектът е финансиран от фонд "Култура" на Община Варна.

„ЗАПИСКИ НА ЕДИН ЛУД" СТО ПЪТИ НА СЦЕНА

Моноспектакълът "Записки на един луд" по Н. В. Гогол ще изпълни Георги Гоцин на 14 април от 19 ч. в Сити марк арт център в София, бул. "Янко Сакъзов" 30. Сценичен вариант Георги Гоцин и Ованес Торосян, режисьор Ованес Торосян, сценография и костюми Пламена Дичева, музика Милен Апостолов. Музиката на живо ще изпълни Индипендънт чембър оркестра в състав Иван Стайков - цигулка, Светлин Крачев - цигулка, Христо Аролски - виола, Иво Александров - виолончело, Милен Апостолов - пиано. Със специалното участие на Виктория Миланова.

"Записки на един луд" започва своята пета година живот и достигна своето представление номер 100, което ще бъде изпълнено с много изненади. Една специална импровизация за първи път между актьора Георги Гоцин и музикантите от Индипендънт чембър оркестра България, под режисурата на Ованес Торосян на живо, с участието на публиката. Любов, Смях, Лудост (Въображение), Трагедия.

Книга за световни събития и личности

Велин ГЕОРГИЕВ

Четвъртвековното ми седене на капрата на Файтона е една дългогодишна школа за присъствието в живота на съвременната ни цивилизация. Ретровозилото е частица от активния живот на този свят. Затова и някои книги са типична кардиограма на процесите в него. Като документалното четиво на бившия дипломат Боян Михайлов "Събития значими - личности незабравими".

В уводните думи авторът подчертава, че ще анализира събития и личности и главно - много хора, участвали в тези събития, все знаменити личности. Срещайки се с тях, аз си казах: само Жоржи Амаду и Маркес да бяха в тази книга, пак бих я предложил на вниманието на постоянните спътници във Файтона. В книгата присъства между най-големите в света и героят от Лайпциг - Георги Димитров. Има ги Че Гевара, Фидел Кастро с техните публицистични слова. Съвременното слово е неделимо от словото на националните личности, защото светът е едно семейство.

В книгата срещнах и Пабло Неруда. И макар да е в дословен превод, стихотворението му, посветено на Жоржи Амаду, впечатлява читателя. Великият чилиец Неруда среща Амаду в Добрис, до Прага, и казва: "Разговаряме с моя другар по борба... Той се беше върнал от България, носеше лъч от червени розови храсти в гърдите си и ми разказа подробно за хората..." Авторът на тази документална книга Боян Михайлов е дипломат от кариерата, журналист по професия, роден в Твърдица, Сливенско, и може би най-впечатлилото го и него, и мен е отношението на лидерите на Латинска Америка към Георги Димитров. Затова е отделил и страници за другите извън България за световния нашенец.

За книгата на Боян Михайлов на 16 април от 18 ч. в Националния клуб на БСП на ул. "Позитано" 20 ще говори проф. Милан Миланов.

КРАТКИ

Различната и непредсказуема "Пепеляшка" зрителите могат да гледат на 14 април от 11 ч. на сцената на Музикалния театър във версията на балет "Арабеск". Как героите попадат в приказката "Пепеляшка", е идея на хореографката Мариана Крънчева, подкрепена от сценографията на Екатерина Енева и художничката на костюмите Цветанка Петкова-Стойнова

Ансамбъл „Силуети" със спектакъл за най-малките

Концерт-спектакъл за най-малките слушатели от 0 до 8 години на камерния ансамбъл "Силуети" и Надежда Кондаклиева, сопран и водеща, ще се състои на 14 и 28 април от 11 ч. в Сити марк арт център в София. В програмата са включени някои от любимите пиеси на малки и големи, които обрисуват чрез звуците на кларинета, виолончелото, цигулката и пианото различни животни - магаренце, птички, лебеди, калинки. Музикалната програма е комбинирана със стихчета, подходящи за най-малките бъдещи любители на музиката. Автор на част от тези стихчета е учителят на младите музиканти проф. Венцеслав Николов, чиято книжка "На бис" ще може да бъде купена преди или след събитието. Централно място в концерта заема приказката "Лече-буболече" на Георги Авгарски.

Театрална премиера на „Остайница"

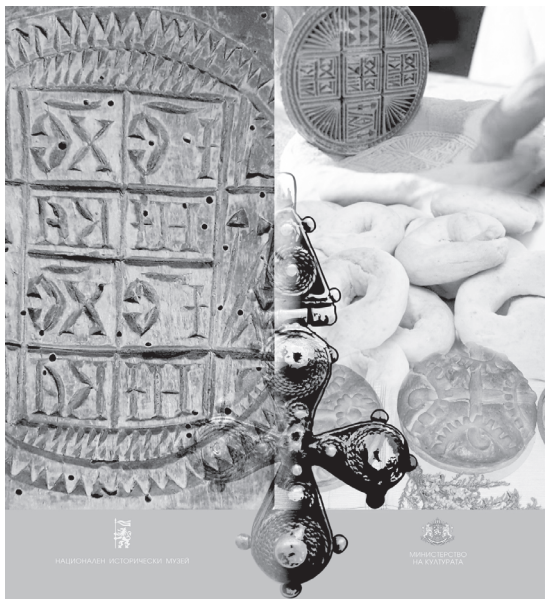
Премиерата на романа "Остайница" от известната млада българска писателка Рене Карабаш (Ирена Иванова) - на снимката, ще се състои днес, 13 април, от 18 ч. в камерната зала на Пловдивския драматичен театър. Романът, който излезе с клеймото на ИК "Жанет 45", веднага се превърна в литературно явление заради дълбоките си философски и морални послания, както и с психологическия усет на авторката при изграждане на образите. Проявата е част от календара на културните събития на инициативата "Младият Пловдив чете" и община Пловдив. Входът е свободен.

www.duma.bg

Очаквайте

МАРАЯ КЕРИ СТРАДАЛА ОТ БИПОЛЯРНО РАЗСТРОЙСТВО

Приготвяне на обредни хлябове организира НИМ

Безплатно приготвяне и опичане на обредни хлябове организира Националният исторически музей на 14 април в своя Детски музейно-образователен център. Ателието е част от проекта "Представителна изложба: Сакралното пространство по българските земи XV-XIX в.", осъществен с частичната финансова подкрепа на МК.

Посетителите ще могат да приготвят обредни хлябове от квас - традиционни великденски хлебчета и специален хляб, използван в богослужебната литургия. Той се отличава с това, че върху него е бил слаган дървен просфорен печат. Участниците могат да изпекат на място своето изделие, благодарение на пекарни "Слънце и луна" и майстора хлебар Свилен Класанов. Занятието е второто от общо четири ателиета, пряко свързани с темата и предметите от експозицията "Сакралното пространство на религиозната култура и народното изкуство по българските земи XV-XIX в." в зала 4 на НИМ.

Занятията започват в 10.30 ч. и ще продължат до 15.30 ч. Входът за деца за Детския център на НИМ е свободен, научи ДУМА от доц. д-р Бони Петрунова, директорка на музея.

Вицц

- Защо петък, 13-и, се смята за фатален?

- Защото на този ден се събират всички вещици, киликандзери, русалки, фурии, самодиви и беснеят до зори.

- Виж ти... Какво съвпадение! Няма да повярвате, за малко да го сбъркам с осми март...

АКСИНИЯ МИХАЙЛОВА, поетеса и преводачка
ВЕЛИЗАР ДИМИТРОВ, футболист
ГЕОРГИ ДИМИТРОВ, социолог
МАРИЯ СТЕФАНОВА, журналистка
МАРТИН ДИМИТРОВ, политик

Бебе се роди от мъртви родители

Близките на загиналите в катастрофа преди 4 години провели дълга съдебна битка, за да получат разрешение за използване на ембрионите

В Китай се роди бебе, след като преди 4 години бащата и майка му намерили смъртта си при автомобилна катастрофа. Двойката била замразила няколко ембриона с надеждата да има дете чрез инвитро процедура. Родителите на загиналите провели дълга съдебна битка, за да получат разрешение за използване на ембрионите.

Момчето се родило през декември от сурогатна майка, но едва тази седмица случаят бе съобщен от "The Beijing News". Изданието разкрива цялата сага и правното минно поле, през което семейството трябвало да мине, за да се стигне до раждането на детето. Медията отбелязва, че случаят е безпрецедентен досега за Китай. Въпросът е чисто юридически: имат ли право родителите на загиналото семейство да станат собственици на замразените ембриони. Фамилията се сблъскала и с технически трудности - най-сетне било разрешено те да бъдат предадени от болницата, в чието хранилище се пазят, но при условие за гаранция, че в другото здравно заведение има аналогично хранилище.

Тъй като раждането от сурогатна майка е незаконно в Поднебесната империя, единствената възможност за осъществяване на идеята е такава да бъде намерена зад граница. Поради това бъдещите баби и дядовци се свързали с агенция в Лаос, където нещата са правно регламентирани. Обаче никоя авиокомпания не била склонна да приеме на борда на свой самолет бутилка с течен азот, в който се съхранявал ембрионът. Затова скъпоценният товар се наложило да се транспортира с кола. В Лаос било извършено имплантирането в утробата на майката заместител.

Бабите и дядовците на детето трябвало да дадат кръв, да им бъдат направени ДНК тестове, за да се установи дали бебето наистина е тяхно внуче и дали родителите му са китайци, за да получи поданство.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

13

Св. свщмчк Артемон, презв. Лаодикийски

Мирян Костадинов-Miry

Банков обирджия пробва да впечатли Тейлър Суифт

Мъж от щата Кънектикът, който бил влюбен в Тейлър Суифт, обрал банка и се появил пред дома на певицата в Роуд Айлънд, като започнал да хвърля банкноти през оградата, за да я впечатли, предаде Асошиейтед прес. По данни на полицията по всяка вероятност арестуваният се е опитал да направи предложение на поп звездата. За целта Брус Роули от американския град Дарби се придвижил на около 100 км в посока на Уестърли и започнал да хвърля банкнотите от обира на стойност 1600 долара.

Органите на реда тръгнали по петите на мъжа и го арестували. Тогава 26-годишният фен на изпълнителката разказал за своите планове относно Тейлър Суифт. Младежът може да

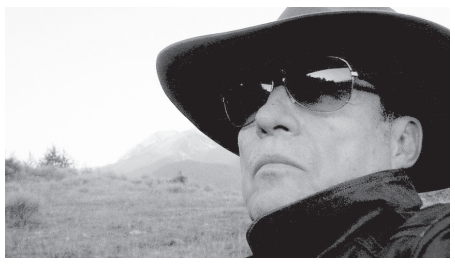

излезе на свобода до провеждането на процеса срещу изплащането на гаранция от 100 хил. долара.

Музикант търси свобода с рецитирана поезия

Темата за борбата с вътрешните демони и възможността за свобода на духа намира продължение в новото музикално предизвикателство на Мирян Костадинов-Miry. Само няколко седмици след официалната премиера на клипа и песента "Inner Demons", един от най-обещаващите български изпълнители прави своя реплика към тях с оригинална и рядко използвана у нас музикална форма - "spoken word". Това са стихове със сила, а също и официална категория в наградите "Грами", която се връчва за поезия, аудио книги и оригинални истории. "Spoken word" е изпълнителско изкуство, което се основава на думи и се фокусира върху естетиката на словото и интонацията, както и върху модулацията/флексията на гласа. Това е "убежище", включващо всякакъв вид рецитирана поезия, включително хип-хоп, джаз, импровизации, традиционни четения и дори комедийни монолози и проза. В своята рецитирана поезия Мирян Костадинов-Miry отново търси отговор на въпроса за вътрешната свобода: "Ние не вярваме, че притежаваме необходимите качествата за успех, а всъщност всеки от нас има капацитета да постигне всичко, за което мечтае, стига да осъзнае правилния път и да има вяра в собствените си сили, да предизвика себе си и да скъса с предубежденията си. Защото промяната е вътре в нас!", убеден е Miry.

Среща с Николай Волев в Сити марк арт център

Прожекция на новия филм на Николай Волев "Извън пътя" и среща с автора ще се състои днес, 13 април, от 19.30 ч. в Сити марк арт център. В ролите са Деян Донков, Аня Пенчева, Сали Ибрахим. Оператор е Орлин Руевски, музика Алесандро Марчело, Ерик Йейгър, Васили. Филмът е заснет с подкрепата на НФЦ. Разпространява се от "Синелибри" ЕООД.

Успешен в миналото драматург, изгубил творческото си вдъхновение и трупката от брака, броди с джипа си сред красотата на българските планини. По време на един от преходите застаряващият творец среща прелестна муза на прага на женствеността. Близостта между 55-годишния Стефан и 19-годишната Салия, която търси душата си без посока, прераства в силна привързаност. Платоничната им връзка се движи по ръба на бръснача и причинява страдание на дългогодишната предана съпруга на драматурга, актрисата Лидия.

www.duma.bg

СРЕЩИ

КОНСТАНТИН КУЧЕВ е певец и композитор. Завършил е НМА "Панчо Владигеров", специалност поп и джаз пеене. Пише музика за театрални постановки, композициите му са представяни на международни театрални фестивали в Чехия, Полша, Сараево, Гърция и Египет. Изявява се и като водещ на "Разходка по луната" - концерт импровизация за деца и техните родители. Паралелно с музиката Кучев пише текстове на песни и поетична проза.
Той заедно с актьора Мартин Петрушев е създател на спектакъла "Сътворими", който публиката може да гледа на 13 април от 19 ч. в зала 42 - най-новото пространство за култура на НДК. Като специални гости в проекта, в който всичко се случва на базата на импровизацията, са поканени две поетеси - проф. Амелия Личева, която ще чете стихове от последната си стихосбирка "Зверски кротка", и Мария Куманова, която ще представи дебютната си стихосбирка "inclavo".

Публиката е гладна за жив театър

КОНСТАНТИН КУЧЕВ:

Бих превърнал пустеещите сгради в артистични центрове

Защото културата е онова, с което порастват децата ни, и онова, което имаме да покажем на света, казва младият музикант

Интервю на Надежда УШЕВА

□ *Разкажете за спектакъла "Сътворими" - какво представлява той и как ви дойде идеята да го реализирате?*

- "Сътворими" е представление, в което публиката задава теми, а Мартин Петрушев и аз импровизираме на живо, като създаваме музикални сюжети, етюди и картини. По време на импровизацията между тези картини се появява невидима нишка, която ги свързва в едно цяло. Именно това е "Сътворими" - представление, изградено изцяло тук и сега от нас и публиката.

□ *Как се запознахте с вашия колега Мартин Петрушев и решихте да работите съвместно?*

- С Мартин се срещнахме на курс по творческо писане при Георги Господинов. Той първи ни чу и даде идеята да направим проект. Така се събрахме и започнахме да творим. С всяко представление на "Сътворими" добавяме нови елементи като гост-музиканти и художник, който рисува на живо по темите от спектакъла: Лидия Кулекова. В новите издания важен фокус са нашите гости-поети, чиито стихове представяме и по които създаваме музика на момента.

□ *За първи път ли работите по театрално-музикален проект? Какво е различното сега?*

- Участвам в няколко проекта, обединяващи музика и театър, като Playback театър "Тук и сега" и трипхоп групата "Strawberry Finns". Различното в "Сътворими" е фокусът върху римуваната и изпята поезия и взаимодействието с публиката, което е напълно непосредствено: всеки присъстващ може да стане част от сценичното действие.

□ *Има ли публика за такива спектакли? Защо зрителите е хубаво да гледат "Сътворими"? Какво ще спечелят?*

- Публиката е гладна за жив театър. Такъв, който се пише и играе в момента, пред тях, с цялата красота и целия риск на това изкуство. Голям процент от зрителите на импровизационния театър в България са хора, които не обичат да гледат до болка познати сюжети, изиграни отново и отново в държавните театри. Поради тази изтъркана от времето представа за театъра като салонно изкуство голям процент от хората изобщо не ходят на театър. Нужно е те да разберат, че съществуват представления като "Сътворими", които нямат нищо общо с конвенцията, наложена в държавните театри.

Зрителите неминуемо ще почувстват вълнението от случващото се тук и сега и ще поискат да бъдат част от него. Ще бъдат изненадани - може би и от самите себе си, както ние с Мартин Петрушев се изненадваме от себе си и публиката на всяко от нашите представления.

□ *Как започна пътят ви в изкуството? Има ли хляб в тази работа, както се казва?*

- Пътят ми започна на 5-годишна възраст, когато поисках да свиря на цигулка. По-късно се прехвърлих на китара, след това исках да рисувам... Човек непрекъснато преоткрива себе си. Сега зная, че музиката е моята най-силна страна. Композирам, пея и свиря в няколко различни проекта. И навсякъде има глад за това - за нова, оригинална музика, както и за много повече участие на слушателите в създаването на тази музика, така че да падне бариерата между изпълнители и публика. Във всяка работа има хляб, стига да имаш истинско желание за нея.

□ *Лесна ли е реализацията на младите хора в областта на културата? Има ли възможности за изява?*

- Няма лесна професия и пътят на младите към тяхната реализация никога не е бил спокойно течаща река, без изненадващи завои, бързеи и водопади. Да се занимаваш с изкуство е да си напълно отдаден на това, винаги и по всяко време. Работният ден не започва и не свършва в определен час, той е 24-часов. Но какво от това? Нали следваш най-съкровения глас на сърцето си, нали раздаваш с пълни шепи съкровището на таланта си - това неминуемо носи удовлетворение. Тогава и публиката получава много повече от цената на билетчето си. Всеки слушател вътрешно разцъфва, когато му се пее от сърце.

Възможностите рядко идват наготово. От нас зависи да ги създадем. За всеки творец би било много по-лесно, ако се появи някой продуцент или мениджър, който да поеме цялата организация по концертите или изложбите му и да каже: Аз ще върша черната работа. Ти само се вдъхновявай и твори. За съжаление рядко се случва нещо подобно. Дори и въпросният мениджър да се появи, той в повечето случаи се опитва да се намеси в творчеството и личността на твореца до степен, в която вече не става дума за изкуство, а за продукт, целящ единствено печалба. Има и изключения, разбира се. Ала пътят на нито един творец в историята не е бил лек. Той поема в себе си духа на времето, в което живее, заедно с всички негови контрасти.

□ *Паралелно с музиката пишете и текстове на песни и поетична проза. Какво ви вдъхновява?*

- Бог. Който е Любов.

□ *Как се чувствате - повече като поет или като музикант?*

- Музиката е моята движеща сила. Не бих могъл да издържа и ден, без да пея и свиря.

□ *Важна ли е културата за едно общество? Защо през последните години все я пренебрегваме?*

- Духовността и културата са най-важните опорни стълбове на всяко общество. Не бихме могли да пренебрегваме нито един от двата за дълго, без да заживеем в сериозен упадък. Причината за омаловажаването им е навлизането на материализма като основна житейска норма. Хората на изкуството са далеч от материалистичния възглед, но са управлявани от безскрупулни материалисти, които не са особено наясно с важността на културата за обществото развитие. Всъщност те я поставят на последно място в бюджетния си план. От своя страна мнозинството артисти не са способни да предявят правата си, а още по-малко да се борят за тях, за да защитят себе си и изкуството си. Редки са случаите по света, когато актьор или писател успява да навлезе в държавното управление и да запази себе си като творец, без да предаде онова, за което се е борил, така че в крайна сметка да съдейства и на други творци. Разбира се, политиката изобщо не е работа на творците. Жизненоважно е в нея да бъдат допускани интелигентни хора с ясна и смела визия, които са способни да променят системата. Такива не липсват. Но те постоянно биват изтласкани от големите хищни риби с техните големи уста и търбуси, които "мислят" единствено за своето нахранване.

□ *Ако имате власт, какво бихте променили?*

- Бих превърнал пустеещите сгради в артистични центрове, където да се създават и играят представления, да се изнасят концерти, да се правят изложби и литературни четения. Бих разрешил свободното улично изкуство и поканил артистите да творят навсякъде, близо до хората, дори в метрото и градския транспорт, а защо не и музика на живо в супермаркета или в банката. Бих поставил културата на първо място в държавния бюджет! Защото тя е онова, с което порастват децата ни, и онова, което имаме да покажем на света.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 АПРИЛ 2018

Капанът на суеверията, или за предразсъдъците по света

Някои намират в определени знамения много дълбок смисъл, други пък ги смятат за връщане към нещо отживяло и примитивно

В продължение на хилядолетия съзнателна история хората по цял свят не спират да вярват в странни знамения, да се вслушват в разтърсващи предсказания и да отдават голямо значение на какви ли не суеверия. Някои намират в подобни предразсъдъци много дълбок смисъл, други пък ги смятат за връщане към нещо отживяло и примитивно. Любопитно е обаче, че най-често едни и същи поверия се тълкуват по коренно различен начин в доста страни по света. Така че е добре да сме наясно с тънкостите на определени предубедени схващания, за да се избегнат неловките моменти, предизвикани от незнанието и неразбирането на тази важна част от културата и манталитета на цели народи.

И напредничави европейци, и аборигени от племето на туарегите вярват във вълшебната сила на талисманите и се страхуват от уроки. Още повече, че определени предмети, числа и действия съдържат сходни тълкувания за значението и смисъла им: петък, 13-и, се смята за фатален ден, подковата обикновено е символ на късмета, счупеното огледало се приема за магнит на нещастията и т.н. Но се случва едно и също предзнаменование да се тълкува по диаметрално противоположен начин. Например в България, Русия и Украйна срещата с черна котка е предвестник на нещо лошо и изисква незабавни профилактични мерки (като да се хванете за копчето или да плюете 3 пъти през лявото рамо), за да се предотврати евентуалната беда. В Англия пък, обратното, хората обичат да си подаряват картички с изображения именно на мъркащия домашен любимец с козина, чийто цвят е най-тъмният в света. Така жителите на Острова си пожелават късмет и се опитват да подмамят сполуката.

За суеверните хора в Гърция е нещо обичайно да носят в джоба или в портмонето костица от прилеп, като се смята, че този своеобразен амулет пази от лоши очи. В същото време обаче убийството на летящия бозайник, дори с цел набавяне на заветния талисман, се тълкува като знак за наближаваща беда и нещастие. Също така пред почти всяка къща, чиито обитатели са подвластни на суеверия, расте пищен кактус. "Въоръжен" е с много остри игли, а мисията му е да пази жилището от всякакви беди.

В доста страни на Балканите е прието да се ползва срещу уроки синьо мънисто с нарисувано око, което се слага на ръката като част от гривна или се закача на ревера във вид на брошка. Хората са убедени, че небесният цвят пази от злото и същевременно се приема и като много опасен: именно синеоките са способни само с поглед да докарат големи беди. Обикновено суеверните в подобни случаи тихо произнасят думата "чесън" и плюят три пъти, но хубавото е, че го правят не върху вас, а в пазвата си.

За едни от най-суеверните в света се смятат жителите на Изумрудения остров. От незапомнени времена се знае за древното поверие, спазвано от токущо родили ирландки: те бързат да нагазят до коляно в морето или в океана с бебето в ръце, за да проверят дали това е истинско дете или коварната вещица от скука е приела човешки облик. Всеки в Зелената страна знае, че върколаците се страхуват от водата. Също така фантомите се издават с любовта си към гайдата: нерядко инструментът се слага край люлката и се наблюдава дали пеленачето няма да прояви нездрав интерес към музиката.

В Италия пък всяка провинция може да се похвали с цял букет собствени вярвания. Но има и универсални. Така например всички жители на Ботуша са убедени, че щастието ще сполети онзи, който чуе как киха котарак. А птиче, влетяло случайно в къщата, е лоша поличба. Неприемането на хвърчащите гръбначни животни се разпространява дори върху перата им, като с особена антипатия се ползват пауновите, които дори имат петно, подозрително приличащо на "лошо око". Темата за уроките е изключително притегателна за италианците. Затова и рецептите против носителите на нещастия са безброй. Например препоръчва се показалецът и кутрето на ръката да се изправят, а останалите пръсти да са прибрани. Също така може да се носи на верижка висулка с формата на рог. Любопитен е и фактът, че горещите почитатели на пицата и пастата нямат вяра на комплиментите, смятайки ги за главно оръжие на урочасването. Така че, когато се възхитите от хубостта на някое бебе, не се учудвайте, ако родителите му започнат да усукват пръстите си в странни фигури, за да предпазят отрочето си от евентуални злини. Онези, които искат да разберат дали не са погледнати с лоши очи, трябва да пуснат капка зехтин в светена вода: ако запази формата си, значи всичко е наред, разтече ли се по повърхността - лош знак. При случайна среща с монахиня суеверните италианци непременно ще се опитат да докоснат метален предмет (нещо като аналог на разпространеното в доста страни чукане на дърво), за да не изгубят късмета си.

Много от поверията в Китай са свързани с метлата. Смята се, че тя е обладана от дух, затова ползването на този атрибут трябва да е изключително предпазливо. Може да се чисти подът на къщата, но в никакъв случай не бива да се докосват домашните статуи на боговете или олтарът. Ударът с метла в Поднебесната империя е равносилен на проклятие, за особено лошо предзнаменование се приема докосването с нея по главата. В китайската култура определени числа се приемат за щастливи, а други - за носещи несполука. Заради това вярване някои са готови да платят доста големи суми, за да имат късметлийски цифри в своя адрес, телефон, номер на колата, етаж, апартамент или офис, банкова сметка и т.н.

Всяко от числата съдържа дълбок смисъл: 1 е израз на самотата, 2 означава лесно, 3 - живот, 4 се приема за лошо, тъй като е препратка към четвъртия етап от съществуването според будистите, а именно смъртта, 5 е символ на Аз-а, 6 е знак за безпрепятственост, 7 е алегория за заедно; 8 е белег на съдбовен момент и сполука, а 9 е олицетворение на дълготраен. Така че стремежът на китайците е да използват колкото може по-често осмицата, а четворката се игнорира напълно умишлено, като практически се избягва употребата й. Въпреки че някои богове и национални герои се изобразяват с мустаци и бради, тези аксесоари изобщо не се толерират сред обикновените хора, тъй като според поверието лицевото окосмяване е предвестник на злини за цялата фамилия. Също така нито един китаец няма да си реже ноктите след 12 ч. през нощта, за да не привлече неканени гости от онзи свят.

И в Япония внимават да не предизвикват смъртта: не бива да се забождат клечките в ориза, възглавницата не трябва да гледа на север, необходимо е огледалото в стаята да се покрива за през нощта, добре е да се избягва снимането на трима души, защото онзи, който е в средата, ще плати за необмисления кадър с късмета си... Към тези суеверия жителите на Страната на изгряващото слънце се отнасят много сериозно и отговорно.

Повечето интелигентни хора по цял свят са убедени, че предразсъдъците всъщност са следствие на тотални заблуди, лишени от разум и породени от невежество или страх. Затова, ако все пак вярвате в нещо подобно, нека да е само в доброто.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

ОТЗИВИТЕ ПРОДЪЛЖАВАТ

Пази, Боже, сляпо да прогледне!

А ние, наивните граждани, не само сме избрали, а и храним напразни надежди селски хитрец да ни управлява

Снимка ЕВРОКОМ

Бойко ЧАВДАРОВ

И този път внимателно слушах изявленията на премиера Бойко Борисов след края на срещата на високо равнище, състояла се във Варна. И за пореден път съм дълбоко разочарован от поведението и баналните словесни клишета на банкянския ни самодържец.

Възмути ме най-напред унизителното му подмазвачество към високите представители на Европейския съюз, а в голяма степен и към турския му гост Ердоган. Както и интимничене му с тях. Например, за да покаже колко е близък с председателя на ЕС, нарушавайки протокола на тази официална среща, той го нарече просто Доналд, като че ли е комшията му от квартала. А да е чул някой от гостите, включително и Доналд Туск, да го е нарекъл Бойко? Не, нито веднъж!

Още повече ме възмути начинът, по който заяви няколко пъти с неприкрита ирония, че е "поставил всичките претенции" на наследниците на тракийските бежанци към Турция за възмездяването на имотите им по родните места. Не разбира ли Бойко Борисов, че става дума не за някакви претенции на някакви си протестиращи, а за голяма драма на част от българския народ? Това е национална кауза, която той трябваше да отстоява, а не само да я представя мимоходом на срещата. И, разбира се, заедно с Ердоган скалъпиха набързо идеята да се създаде комисия, която да разгледа този проблем. А ясно е като бял ден, че това е "отбиване на номера", защото е всеизвестна фразата "ако искаш нещо да се затлачи, създай комисия и тя ще свърши тази работа перфектно".

Върхът на възмущението ми обаче бе, когато една журналистка му зададе въпроса: Какви компромиси са направени от наша страна на тази среща? Но той, като селски хитрец, извърти отговора си и избълва традиционната си тирада за това колко успехи е постигнало ръководеното от него правителство, без да спомене ни дума за каквито и да било компромиси. А когато журналистката повтори въпроса си и настоя да отговори по него, той смънка няколко неясни фрази в смисъл, че всички правели компромиси, и пак не отрони нито дума повече за тях. Това ми припомни друго едно негово оправдание за небивалата корупция в България пак с думите, че корупция имало навсякъде по света, не само у нас, без да каже нищо конкретно за небивалите такива безобразия в нашата държава.

И ние, наивните граждани, не само сме избрали, а и храним напразни надежди такъв селски хитрец да ни управлява! Пази, Боже, сляпо да прогледне!

ЖИВАТА ВРЪЗКА

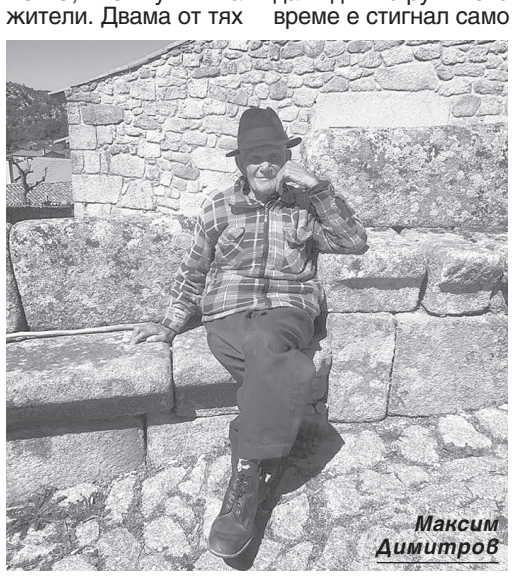
От Португалия към Копривщица

През последните дни в Северна Португалия посетих няколко града, села, ферми, винарни, замъци и крепости. Регионът наистина има добри туристически ресурси, инфраструктурата е на ниво. Един от най-впечатляващите моменти е селото Мариалва, което е едно от първите поселения на още несъществуващата Португалия. Атмосферата е уникална, усеща се духът на средновековието, а модерната спа база напомня за настъпилия XXI век.

Селото бе празно, макар че по дрехите на улицата личеше, че тук има жители. Двама от тях бяха на центъра на селото. Една баба (може да е Мария, защото тук това име е едно от най-популярните) ми напомни редовете "Да се завърнеш в бащината къща...", а оттам се сетих за тихата Копривщица. И мотиката ме върна в нашата къща и живота на село. А възрастен мъж (може да е Педро или Пауло) ми заприлича на Дядо Йоцо, онзи от Голица, комшията на Васил Казака, който всеки път ме питаше "Ко` прай България-та?" с надежда да разбере повече за прародината си, която така и не е успял да види. По румънско време е стигнал само до Константа, а оттам са го върнали обратно...

Тя е на 83, той - на 87. Много не разбрах от това, което ми говориха на португалски. И макар разговорът да не стана много подробен, имах усещането, че ги познавам отдавна. И сигурно казваха, че няма млади хора, всички заминават към по-големи населени места. Както в България, Украйна и много други държави по света. А тук има всичко, но пак младите избират града, където се опитват да настигнат времето, оставяйки зад себе си традиции, култура, история...

Важно е понякога да се спрем и да обърнем внимание на нещата и хората, които може да изгубим в най-неочакван момент. Да се обадим на тези, които чакат, дори за едно "здрасти". И за пореден път да се "излъжем", че сме добре. Но най-добре е да се приберем у нас. Там, където са корените. За да усетим живата връзка помежду ни...

Максим Димитров

Максим ДИМИТРОВ, бесарабски българин

АПЛОДИСМЕНТИ

БЛАГОДАРИМ ТИ, РУСИЯ!

В концертната програма на Руския културно-информационен център, изнесена в сградата на "Дружество за приятелство с народите на Русия и ОНД" в Пловдив във връзка с проведените избори за президент на Руската федерация, бяха включени и български музикални състави и индивидуални изпълнители. Програмата бе открита с песните "С чего начинается Родина" и "Малиновый звон" и закрита с "Имала майка едно ми чедо" и "Моя страна, моя България". От руска страна взе много дейно участие руската певица Светлана Бистрая, а особено трогващи бяха изпълненията на вокална формация "Орфей" - Пловдив, която изпълни песните: "Альоша", "Русия", "Песня о Шипке", "Прощание славянки" и "Вперед Россия". Макар и за ограничено време концертната програма беше удостоена с присъствието на посланика на РФ в Р България - г-н Макаров. Приятно е чувството, когато се чуват думите на признателност към Русия, намерили място в песента за Шипка: "Шипка ты легенда наша и болгарская земля, памят русская здесь светит, не померкнет никогда, а Россия и Болгария будут вместе навсегда." Колко голямо е съдържанието на тези думи, думи на признателност към Русия!

Виолета КОВАЧЕВА, Райчо МИТЕВ

отзив

Писмо от Америка

Чета редовно вашия вестник. В културната ви страница прочетох с особено внимание публикуваните стихове на поета Продрум Димов. Направи ми силно впечатление неговата богата ерудиция, познаването на живота на днешното време, което предава в поезията с най-чиста съвременна форма на мъдрост. От кратката му биографична бележка не се вижда дали е удостоен със заслужено място в българската литература. Желателно е повече да пишем за него.

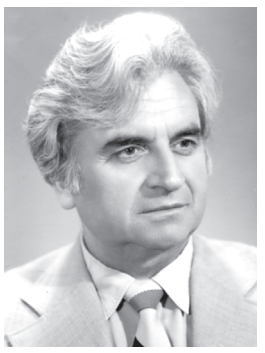
Следват стиховете ми вместо рецензия:

Твоят стих витае някъде
в простора,
той стопля застиналите ни души
в мрака,
сред злоба и духовна простотия
навред.
Поклон, поете, пред твоя светъл
Божи дар.

Моля уважаемата редакция да ми прости за нечетливото ми писмо, което се дължи на моите 101 години.

Д-р Тодор Габровски, роден 12.V.1917 г. в София, носител на орден "Св. св. Кирил и Методий" - I степен, член на американския ПЕН център

ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН!

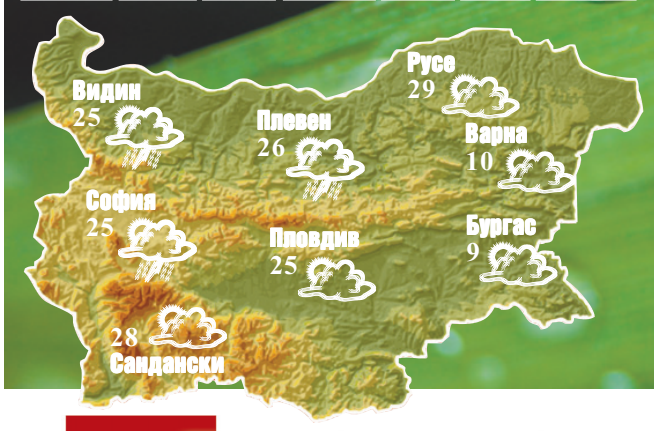
ТОТЬО ИВАНОВ БАКАЛОВ

от Стара Загора на 91 години

Поздравяваме те и се гордеем с изминатия от теб пламенен, достоен, честен и дързък житейски път.
БЪДИ НИ ЖИВ И ЗДРАВ!
С МНОГО ОБИЧ!

Семейства Бакалови

ВРЕМЕТО

Днес облачността ще бъде средна и висока. Минималните температури ще бъдат от 9 до 14 градуса, а дневните - от 20 до 26 градуса. Почти без валежи, освен на места около Западна Стара планина, където е възможно да превали краткотрайно и да прегърми.

Изгледи за

14
максимални
10°/28°

15
максимални
14°/28°

В събота се очаква променлива облачност и засилване на вятъра. Без валежи.
В неделя ще се усили вятърът от изток и температурите слабо ще се понижат. Облачността от запад ще се вплътнява.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано” 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Милена Николова - 233; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
Онлайн редактор - Ралица Николова - 207
ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йованов-ска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246; Евгени Гаврилов - 246

СВЯТ: **Юри Михалков** - завеждащ отдел - 220; Галина Младенова - 219; Георги Христов - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов**; Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Емилия Костадинова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Лиляна Моллова, Петя Рогачева, Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева**, Ива Иванова - 205; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва Сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура Културен блок
10:30 Зелената линейка Здравно риалити
11:30 Рецепта за здраве
12:00 По света и у нас
12:30 Стани богат тв игра с водещ Михаил Билалов/ п/
13:25 Евровизия 2018 /клипове/
13:30 Обзор „Лига Европа“
14:00 Малки истории документален слот
15:00 Специализирано предаване за хора с увреден слух
15:15 Сид - дете на науката 2 анимационен филм
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:25 Капри тв филм
17:25 Зелена светлина
17:30 „Бързо, лесно, вкусно“ представя: „Вкусната Европа“ Кулинарно предаване с водещ Ути Бъчваров
18:00 По света и у нас
18:20 Още от деня предаване
19:00 Стани богат тв игра с водещ Михаил Билалов
19:50 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Панорама с Бойко Василев обзорно предаване
22:00 Нощни птици вечерно токшоу с водеща искра Ангелова
22:55 Евровизия 2018 /клипове/
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Хот Фоурт и Сайд Степс / Германия/ Международен джаз фестивал - Банско 2017
00:45 Денят започва с Култура
02:00 Капри тв филм
03:00 Зелената линейка
04:00 Рецепта за здраве /п/
04:15 Още от деня предаване

bTV

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
13:30 Премиера: „Любов под наем“ - сериал, с. 1, еп. 101
15:00 Премиера: „Шест сестри“ - сериал, с.1, еп.54
16:00 Премиера: „Лекар в планината“ - сериал, с.10, еп. 14
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
17:50 Спорт тото
18:00 Премиера: „Скъпи наследници“ - сериал, с.1, еп. 65
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Сега и завинаги“ - сериал, с. 2, еп. 96
21:00 Премиера: „Столичани в повече“ - сериал, с.12, еп.7
22:00 „Комиците и приятели“ - комедийно шоу
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Менталист: Крадецът на мисли“- сериал, с.6, еп. 8
01:00 „Шест сестри“ /п./- сериал
02:00 bTV Новините
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04:30 „Времето лети“- сериал, с.3, еп.12
05:30 „Легендата за Кора“ - анимация

NOVA

05:20 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA /п/
07:00 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Войната на розите“ - сериен филм
13:30 „Остани с мен“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“ (премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Намери ме“ (премиера) - сериен филм
17:30 „Господари на ефира“ - забавно предаване /п/
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ (премиера) - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Откраднат живот: Критична точка“ (премиера) - сериен филм, 5 сезон
21:00 „Полицаите от края на града“ (премиера) - комедиен сериал
23:00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
01:00 „Черният списък“ - сериен филм, 2 сезон
02:00 „Непростимо“ - сериен филм
04:00 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм

Канал 1

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро“
09:30 „Пробни покупки“
10:00 „Живей здравословно!“
11:00 „Модна присъда“
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Хайде да се оженим!“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Времето ще покаже“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:25 „Времето ще покаже“
19:50 „Поле на чудесата“
21:00 „Време“
21:30 „Най-добър от всички!“
23:00 „Вечерният Ургант“
23:50 Младежка комедия „Ето това е любов!
01:25 Филм „Златният телец“
04:15 Филм „Песните на морето“

ОВЕН

Ще се справите с всички проблеми. Не позволявайте на финансовите затруднения да ограничават мисленето ви днес.

21 март - 20 април

РАК

Синхронизирайте действията си с тези на хората, с които работите, и ще спечелите всички. Бъдете супер енергични днес.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Развитията ще ви помогнат да се изявите в сферата, която ви интересува, давайки заявката си за бъдещи успехи.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Ще избегнете недоразуменията на работното място, ако проявите такт и не изтъквате на всяка цена успехите си.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Доколкото ви се отдава да влияете на събитията, го правете, мислейки и за другите. Щадете енергията си днес.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Делови срещи, служебни и бизнес задачи ще намерят място в делата ви днес. Не оспорвайте мнението на шефовете.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Здравословни неразположения или други проблеми ще притеснят някои от вас. Доверете се на специалистите днес.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Отворете се за новостите и ги следвайте, няма да срещнете затруднения. Денят ще ви предложи приятни изненади.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Днес ще се посветите на онези задачи, очакванията от които за вас са най-големи. Проявете повече активност.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Подредете приоритетите си и не се захващайте с много задачи. Погрижете са да приключите в срок поетите ангажименти.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Днес работете за подобряване на финансовото си състояние, както и за утвърждаване на професионалното си име.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Днес не винете никого, ако не сте в добра бизнес позиция. Подобрете слабите си места и те няма вече да ви правят уязвими.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Буш удари ЦСКА-Сф с 2:0

9 в ареста след първия полуфинал за купата

Марин МИЛАШКИ

Бившият играч на автентичния ЦСКА Сержиу Буш (7 и 46) донесе победата на Левски с 2:0 в първия полуфинал за Купата на България.

Девет ултраси бяха арестувани около дербито за купата. Преди началото му са задържани 8, а в 5 от тях са открити наркотици. Трима пък са притежавали забранени предмети за стадиона - маски и пиротехнически средства. Още 29 във видимо нетрезво състояние не са били допуснати да влязат на мача. След него в района на метростанция в "Люлин", 18-годишен фен е счупил билборд и се е наранил. Оказана му е медицинска помощ и е задържан в районното управление с полицейска мярка за 24 часа. От СДВР се похвалиха, че в резултат на предприетата организация няма регистрирано напрежение и посериозни инциденти. Няма и нарушения на обществения ред в столицата.

В сектор Б обаче един от привържениците на "сините" си глътнал езика, след което паднал и си ударил лошо главата. Само бързата намеса на стюардите и дошлата линейка са спасили живота на човека.

Иначе пред 15 000 души на Националния стадион румънецът Буш реализира подавания отдясно на бившия играч на Манчестър Юнайтед Габриел Обертан. Буш се възползва от свободата, предоставена му от Николай Дюлгеров и централните защитници Николай Бодуров и Божидар Чорбаджийски. Той откри с крак, а след почивката и с глава. В средата на втората част той пропусна да оформи хеттрик, след като отново бе изведен от Обертан, но в последния момент Витаутас Черняускас докосна топката и тя срещна гредата.

В този мач обаче ЦСКА-Сф бе доста окастрен. Заради наказания го пропуснаха Фернандо Каранга, Жеферсон и Станислав Манолев, а Кирил Десподов и Александър Барт отпаднаха заради контузии. Още в средата на първото полувреме при единоборство с Нашименто пострада и Едвин Джеси, който бе откаран с линейка в болница със съмнения за счупен глезен.

С успеха Левски направи решителна крачка към финала. На реванша на 25 април играчите на Стамен Белчев ще трябва да търсят 3 чисти гола. Отделно тази загуба на ЦСКА-Сф почти провали сезона. В събота "червените" паднаха от Лудогорец след обрат с 2:3 в Разград и изостават на 6 т. от "орлите" в битката за върха в Първа лига.

Снимка СПОРТАЛ

Серджиу Буш (№9) открива резултата след пас на Габриел Обертан (вдясно) за победата на Левски над ЦСКА-Сф с 2:0. Капитанът на "червените" Божидар Чорбаджийски е паднал на тревата в невъзможност да му попречи

ЧОРБАДЖИЙСКИ ПОЕ ВИНАТА ЗА ЗАГУБАТА

Марин ВАСИЛЕВ

Капитанът на ЦСКА-Сф Божидар Чорбаджийски пое вината за загубата от Левски във "вечното" дерби за купата. "Загубихме заради две мои индивидуални грешки. Ще си извадим поуките и ще противодействаме. Поемам отговорността. Оттук нататък гледаме към реванша. Трябва да вкараме 3 гола. Сега дадохме каквото можем, но играта не ни спореше. Няма никакъв психологически проблем. Просто това е футболът", заяви националът.

Според треньора на ЦСКА-Сф Стамен Белчев отборът му изобщо не е показал истинското си лице в мача.

"Проблемите ни не са малко, но това не е важно в момента. Това не е оправдание. Първото полувреме стояхме по-добре от Левски на терена, докато през втората част те бяха по-добри. Искахме да играем по-дълго с топката и да използваме фланговете. За съжаление това не се получи. И при двата гола си стояхме в зоната, без да се оглеждаме. Делио Роси знаеше, че имаме нови футболисти на бековете и Левски атакува оттам."

"Нашият отбор отстъпваше на думата "желание". Един мач, който дълго време ще се помни и ще се знае. Жалкото е, че не се създадоха голови ситуации. Не знам дали нашите футболисти знаят, че има още един мач. Авансът е доста солиден за противника. Дано футболистите сами си направят разбор. Сега Левски бе с една категория по-добър", коментира пък почетният президент на "червените" и Треньор на XX век Димитър Пенев.

Италианският треньор на "сините" Делио Роси пък призна, че е бил подсетен от собственика на клуба Спас Русев, че Обертан е играл и преди като дясно крило, а в дните преди мача и французинът се е съгласил отново да действа по фланга. "Можехме да вкараме трети и четвърти гол, тъй като бяхме много по-добри от тях особено след почивката. Това беше само първото полувреме на този сблъсък. Жалко е, че не вкарахме трети гол, тъй като щеше да ни даде повече сигурност. Футболът ни учи, че нищо не е решено."

Авторът на двата гола Сержиу Буш пък стана първият чужденец, вкарал и за двата "вечни съперника". Преди него това са направили Янко Кирилов, Георги Донков и Петър Михтарски.

"Бяхме много концентрирани, тъй като знаехме колко важен е за нас този сблъсък. Благодаря на Обертан за асистенциите, както и на всичките ми съотборници. Без тях нямаше да вкарам. Можеше да вкарам и трети гол, но уцелих гредата. Това е футболът. Добре е, че все пак спечелихме с 2:0. Преди си върших работата с другия цвят на фланелката, но аз съм професионалист и сега защитавам цветовете на Левски и давам всичко от себе си", заяви румънецът.

Никола Попов на дербито на „Герена“

Владимир НИКОЛОВ

Никола Попов ще ръководи дербито на XXIX кръг на Първа лига между Левски и Лудогорец. Срещата е утре на "Герена" от 20.00 часа. За негови помощници Съдийската комисия определи Георги Тодоров и Мартин Венев, а четвърти ще е Веселин Мишев. Попов е №1 в републиканската ранглиста на съдиите. Той е син на зам. изпълнителния директор на БФС Антон Попов, а също така е и най-добър рефер за 2016 г.

Останалите наряди:

днес, 17.30: Черно море - Витоша Б (Волен Чинков); 20.00: Пирин - Славия (Драгомир Драганов); утре, 15.00: Берое - Ботев Пд (Георги Давидов); 17.30: ЦСКА-Сф - Верея (Ангел Ангелов); неделя, 17.30: Дунав - Септември (Георги Кабаков); 20.00: Локо Пд - Етър Ивайло Стоянов).

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
20.00 Пирин - Славия
ПО НОВА СПОРТ
17.30 Черно море - Витоша Б
ПО ЕВРОСПОРТ 1
13.00 Шампионска лига (жребий)
14.00 Лига Европа (жребий)
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ВОЛЕЙБОЛ
18.30 Нефтохимик - ЦСКА (II финален плейоф)
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОНЕН СПОРТ
22.45 СК в Париж

УТРЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
15.00 Берое - Ботев Пд
17.30 ЦСКА-Сф - Верея
20.00 Левски - Лудогорец
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.30 Саутхемптън - Челси
17.00 Суонзи - Евертън
19.30 Ливърпул - Борнемут
21.45 Тотнъм - Манчестър Сити
ПО РИНГ
19.00 Дженоа - Кротоне
21.45 Аталанта - Интер
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
14.00 Динамо М - Локомотив М
17.00 Динамо К - Шахтьор Д
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Байер Л - Айнтрахт
19.30 Байерн М - Борусия М
ПО ЕВРОСПОРТ 1
22.45 Чикаго - Лос Анджелис
ПО СПОРТ+
17.15 Барселона - Валенсия
ПО БНТ HD
БАСКЕТБОЛ
ПОЛУФИНАЛИ В ББЛ
15.00 Блокотехна - Левски ЛУКойл
18.30 Рилски спортист - Башкими
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
9.00 Гран при на Китай (квалификация)

В НЕДЕЛЯ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
14.00 Уулвърхемптън - Бирмингам
17.30 Дунав - Септември
20.00 Локо Пд - Етър
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
15.30 Нюкасъл - Арсенал
18.00 Манчестър Юнайтед - Уест Бромич
ПО НОВА СПОРТ
22.00 ПСЖ - Монако
ПО РИНГ
16.00 Милан - Наполи
19.00 Ювентус - Сампдория
21.45 Лацио - Рома
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Шалке - Борусия Д
19.00 Вердер - Лайпциг
ПО ЕВРОСПОРТ 1
23.00 Канзас Сити - Сиатъл
ПО СПОРТ+
17.15 Атлетико М - Леванте
21.45 Малага - Реал М
ПО БНТ HD
БАСКЕТБОЛ
15.00 и 18.00 Балканска лига (финали)
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
9.10 Гран при на Китай
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.45 и 21.30 Амстел Голд
18.30 Купа на Франция
ПО ЕВРОСПОРТ 2
МОТОКРОС
15.00 Гран при на Португалия
ПО Ф+
ТЕНИС
16.00 Турнир в Маракеш (финал)

РЕЗУЛТАТИ

Купа на България първи полуфинали

ЦСКА-Сф - Левски 0:2 *Буш (7 и 46). Реваншът е на 25 април;* ***Ботев Пд - Славия 2:1****. Реваншът е на 24 април.*

www.duma.bg

Съдия №1 ще свири утре на Левски и Лудогорец

Стр. 39

Рефер и Роналдо спасиха Реал от Юве

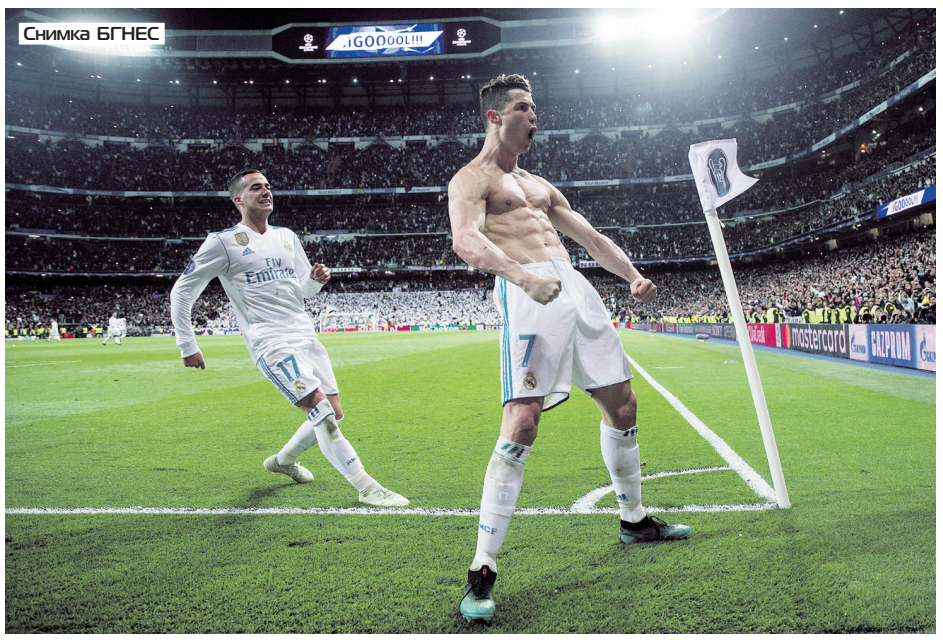
Англичанинът Майкъл Оливър изгони в добавеното време Буфон за протест

Действащият еврошампион Реал М се спаси от срамно отпадане на 1/4-финал в Шампионската лига. В наглед протоколен мач заради победата с 3:0 над Ювентус в първия мач, "белият балет" губеше със същия резултат на "Сантяго Бернабеу" и реваншът вървеше към продължения. В 93-ата мин. обаче английският рефер Майкъл Оливър отсъди спорна дузпа след борба в наказателното поле между Лукас Васкес и Мехди Бенатия. За гневен протест съдията изгони вратаря на Юве Джанлуиджи Буфон, а Кристиано Роналдо разстреля от бялата точка резервата Войчех Шчесни и прати "кралете" на полуфинал.

Буфон получи първи червен картон в може би последния си мач в Лигата. Легендарният страж беше гневен за спорната дузпа. „Това беше едва 10% дузпа. Сигурен съм, че съдията видя, че е спорна ситуацията. Не трябва да се отсъжда такова нарушение в 93-ата мин. В първия мач за нас не дадоха чиста дузпа. Отборът се раздаде и не може един човек да разрушава такъв невероятен обрат. Не може вместо сърце да имаш кофа за боклук. Ако нямаш характер да излезеш на терена, по-добре стой на трибуните с жена си и децата. Не бива така да разрушаваш мечтата на един отбор", заяви ветеранът. „Реал заслужи да играе на полуфинал. За мен беше чест да играя срещу този отбор. Ние обаче заслужавахме поне да играем продължения", завърши Буфон. Докато говореше пред медиите, край него мина Роналдо и го прегърна спортсменски. Португалецът стана първият играч, вкарвал голове в 11 поредни мача в Шампионската лига, а отборът му е първият, класирал се 8 поредни пъти на полуфинал. Кристиано изигра мач №150 в Шампионската лига и подобри още 2 свои рекорда - 120 гола в Лигата (15 за Юнайтед) и 10 попадения в 7 мача с Юве (най-много срещу един отбор).

Марио Манджукич (2 и 37) стопи аванса на "белия балет" от мача в Торино. Той откри с глава след пас на Сами Кедира и удвои пак с глава след прехвърлящо подаване на Стефан Лихтщайнер. Рафаел Варан в добавеното време на първата част пък с глава разтресе гредата над Буфон. В 60-ата мин. вратарят на Реал Кейлор Навас не успя да хване топката при центриране на Дъглас Коста и Блез Матюиди я довкара отблизо в мрежата му.

„Това беше дузпа, казаха ми, че има нарушение и че това е дузпа. Рефератът обаче я отсъди и ние не можем да променим нищо. Според мен обаче това бе дузпа", заяви след мача треньорът на Реал Зинедин Зидан. Колегата му в Ювентус Масимилиано Алегри защити Буфон. „За мен реакцията на Джиджи бе разбираема. Не знам дали това ще е последният му мач в Шампионската лига, но бяхме на 3 секунди от нещо историческо. Буфон видя как това му се изплъзва между пръстите. Беше нормална човешка реакция. Дузпата… рефератът видя нарушение и я отсъди", заяви Алегри.

Голият Кристиано Роналдо поздравява публиката на "Сантяго Бернабеу", след като реализира дузпа в добавеното време и спаси Реал М от отпадане срещу Ювентус, въпреки загубата с 1:3. Лукас Васкес, който спечели дузпата, го поздравява

Байерн на шести 1/2-финал за 7 г.

Байерн се класира на 1/2-финал на Шампионската лига за шести път през последните 7 г. Баварците елиминираха Севиля с 0:0 в реванша след победа с 2:1 преди седмица на "Рамон Санчес Писхуан". Миналия сезон Байерн отпадна на 1/4-финал от Реал М.

На "Алианц Арена" момчетата на Юп Хайнкес нямаха ден да се разпишат, въпреки 17 удара към вратата на андалусийците. Севиля обаче също игра под нивото си и нито веднъж не застраши сериозно Свен Улрайх.

"Съперникът дойде с мисъл за обрат. В тези срещи трябва да покажеш истинска борбеност като отбор. Момчетата се раздадоха. Не се изнервихме. Хареса ми позиционната ни игра през второто полувреме. За съжаление не се възползвахме от възможностите си. Няма как всеки път да бъдем брилянтни и да прегазваме съперника", призна Хайнкес.

"Доволен съм, показахме характер, макар да не ни бе никак лесно. Съперникът ни може да спечели Шампионската лига, но ние напускаме турнира с гордо вдигнати глави", каза италианският треньор на Севиля Винченцо Монтела. Тимът му за първи път игра на 1/4-финал от 60 години.

РЕЗУЛТАТИ

ШАМПИОНСКА ЛИГА
1/4-ФИНАЛИ, РЕВАНШИ

РЕАЛ М - Ювентус 1:3 (4:3 общ резултат) 0:2 Манджукич (2 и 37) 0:3 Матюиди (61) 1:3 Роналдо (90+7-д), **ЧК**: Буфон (Ю-90+3); **БАЙЕРН М - Севиля 0:0 (2:1)**; **РОМА - Барселона 3:0 (4:4); Манчестър Сити - ЛИВЪРПЪУЛ 1:2 (1:5).** Жребият за полуфиналите се тегли днес в 14.00 ч.

Красимир Георгиев надви Тодор Алексиев за „Чалъндж къп"

Националът Красимир Георгиев и неговият Порто Робур Коста Бундже (Равена) вдигнаха трофея в турнира за Купата на предизвикателството (Chalenge Cup), след като победиха гръцкия Олимпиакос с бившия капитан на националите Тодор Алексиев с 3:1 гейма (28:26, 23:25, 25:20, 25:18) и във втория финал. Първия италианците спечелиха също с 3:1 (26:24, 23:25, 25:20, 25:23). Високият 203 см център, роден в Крумовград, изигра много добър мач и записа 9 т. (5 блокади!), а австриецът Паул Бухегер бе топреализатор с 21 т. (1 ас, 1 блокада). За гръцкия тим Алексиев завърши с 10 т. (1 блокада), а финландецът Мико Ойванен бе най-резултатен за домакините с 11 т. Така италианците натъжиха 11 800 зрители в легендарната зала "Мир и дружба" в Пирея. Трофеят е втори в историята на тима от Равена след 1997 г. През 1996 г. "червените лъвове" загубиха финала.

Красимир Георгиев (първият отляво на втория ред) с българското знаме и съотборниците му от Порто Робур Коста Бундже (Равена) се радват на Купата на предизвикателството, след като победиха с 3:1 Олимпиакос и в Пирея във втория финал

Соколов в топ 4 на Шампионската лига

Волейболният национал Цветан Соколов и тимът му Кучине Лубе (Чивитанова) се класираха във финалната четворка на Шампионската лига. Тимът на Джампаоло Медей се наложи над Диатек Трентино (Тренто) с 3:2 гейма (25:19, 25:21, 20:25, 25:27, 17:15) в реванша от плейофите. В първия двубой Лубе победи с 3:1 гейма. Дупничанинът игра в първите 2 части и постигна само 6 т. Най-резултатен бе чехът Иржи Ковар с 15 т. (2 аса, 1 блокада), 12 добави кубинецът Османи Хуанторена (1 ас, 1 блокада). За Тренто Никълъс Хоуг завърши с 20 т. (2 аса, 2 блокади), по 11 добавиха Лука Ветори и Урош Ковачевич.

В полуфинала Лубе ще играе с полския шампион ЗАКСА (Кенджежин-Кожле). Другия финалист ще излъчат Сър Сейфти Конад (Перуджа) и Зенит (Казан). Турнирът е на 12-13 май в Казан, Русия.

ДЕЯ СПОРТ ЩЕ ИГРАЕ В СУПЕРЛИГАТА ОТ ЕСЕНТА

Владимир НИКОЛОВ

Бургаският Дея спорт спечели баража за волейболната Суперлига през новия сезон. Волейболистите на Петър Дочев надиграха драматично Тетевен Волей с 3:2 гейма (19:25, 17:25, 25:22, 30:28, 15:12) в плейофа в столичната зала „Христо Ботев".

Тимът от Тетевен, който завърши 11-и в Суперлигата, започна със самочувствие и спечели с лекота първите 2 гейма. Бургазлиите обаче налучкаха ритъма и макар и трудно преодоляха "зелените" в следващите два. В тайбрека Дея вече натрупа самочувствие и поведе с 6:1, като до края не допусна да бъде застигнат.

"Ние сме млад клуб, тепърва ще се чува нашето име. Тази победа бе като един подарък за моите момчета, за тяхното желание и всеотдаен дух, с който играха и изковаха успеха. Мога да кажа, че написахме историята", заяви щастлив Дочев, който преди година спечели титлата с Нефтохимик, но напусна заради неразбирателство със спортния директор Теодор Салпаров.